

Godište XI. • broj 8 • kolovoz 2016. • 2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

Tema broja: Uznesenje
Blažene Djevice Marije

Marija – žena odjevena
suncem, mjesec pod
nogama

Na nebo uznesena -
dogma i njezina
poruka

Marijo, nauči
nas služiti!

Iz iskustva
za iskustvo

Gospa nas gleda

Međugorje fascinira
jednostavnošću

Hodočašće u svjetlost

Praštanje – izlaz iz sljepoće

Gospina škola | Plodovi Međugorja | Događanja | Iz života Crkve | Godina milosrđa
Laici i njihovo poslanje | Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima
Putopis Svetom zemljom | Marija, zagovornica Hrvata
Hrvatsko kršćansko nazivlje | Znanost i vjera | Lectio divina

„O Međugorju još nisu progovorila usta Crkve, ali jest njezino srce.“

fra Petar Komljenović

Iz sadržaja

Naslovnica: KRALJICA MIRA, Carmelo Puzolo

Tema broja: Uznesenje Blažene Djevice Marije

Marija – žena odjevena suncem, mjesec pod nogama, FRA T. PERVAN
Na nebo uznesena – dogma i njezina poruka, FRA I. DUGANDŽIĆ
Marijo, nauči nas služiti!, FRA G. AZINOVIĆ

Gospina škola

Iz iskustva za iskustvo, FRA M. ŠAKOTA
Kako teološki objasniti fenomen Međugorja?, A. REBIĆ
Gospa nas gleda, P. TOMIĆ
Međugorje fascinira jednostavnošću, MVT

Obilježen križa znakom

Plodovi Međugorja

Totus Tuus, M. SUŠAC

Hodočašće u svjetlost, M. D. O'BRIEN

Događanja
Iz života Crkve

Godina milosrđa

Praštanje – izlaz iz sljepoće, FRA M. ŠAKOTA

Laici i njihovo poslanje

Odgovornost muškarca i žene u Crkvi, M. KRAJINA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Zašto se raspadaju brakovi?, N. NAKIĆ
I stvori Bog ženu..., M. MILETIĆ
Zadaća je muškarca da štiti dostojanstvo žene, K. MILETIĆ

Zašto je blagdan Velike Gospe toliko popularan?, B. SKOKO

Putopis Svetom zemljom

Tabor i Hermion kliču imenu tvojemu, FRA A. ŠAKOTA

Marija, zagovornica Hrvata

Gospa od Pojišana, FRA K. LOVRIĆ

Hrvatsko kršćansko nazivlje

O grijehu, kajanju, skrušenju, ispovijedi i oproštenju, M. MAMIĆ

Znanost i vjera

Heraklovo kurje oko, I. MUSIĆ

Poticaj za lectio divina

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šalžete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

GLAVNI UREDNIK
MARIO VASILJ
TOTIN

KRALJICE MIRA, BUDI VLADARICA NAŠIH ŽIVOTA...

NA STOTINAMA MJESTA, POSEBNO U MARIJANSKIM SVE-TIŠTIMA, UZ BLAGDAN VELIKE GOSPE CRKVA ĆE UPUTITI POZIV STOTINAMA TISUĆA VJERNIKA NA OBRAĆENJE, VJERU, LJUBAV I MILOSRĐE. Posebno značajna bit će i litur-gijska slavlja kod nas u Međugorju, gdje će Crkvi sabranoj sa svih strana svijeta kao uzor zasjati Marija, Kraljica Mira. Upravo Marija zna kako najlakše doći do Isusa, jer je prva osoba u ljudskoj povi-jesti koja je gledala u oči Boga, pronicući u neshvatljivo otajstvo njegova izbora da svijetu i čovječanstvu donese spasenje. Njezino je lice prva slika što ju je ugledao utjelovljeni Bog. S njim je 30 go-dina njegovala skroviti život u Nazaretu, a poslije svjedočila svim događajima Otkupljenja: bila je prisutna uz Križ, svjedočila je danu Pedesetnice, bila uznesena na nebo... Stoga nije potrebno ponavljati obilje svetopisamskih i teoloških temelja koji ukazuju na isprav-nost svečane papinske dogme o Mariji Suotkupiteljici, Posrednici i Zagovornici, kao niti citirati obilne spise svetaca i naučitelja Crkve na tu temu. Valja možda podsjetiti na dotad nezabilježenu činje-nicu u povijesti spasenja, a to je žudnja i snaga glasa puka, koji je iz osjećaja ljubavi prema Mariji zatražio utvrđivanje dogme o uznesenju Blažene Djevice Marije na nebo.

Propovjednici će i u Međugorju pozvati vjernike da usvoje Mari-jine krjeposti ljubavi, slušanja Božje riječi, poniznosti, strpljivosti, mira i praštanja... Pokojni fra Slavko Barbarić, jedan od ponajboljih učenika u Gospinoj školi, ovako je tumačio razumu i srcu: „Ona nije rekla da je shvatila volju Božju, nego da je prihvaća. U tom trenutku je njezino srce postalo otvoreno za božanski plan i Isus se utjelovio i postao čovjekom. Kad se odlučimo približiti njezinu bez-grješnu srcu, onda je to i za nas isti početak: Prihvatiti bezuvjetno volju Božju s potpunim povjerenjem da je Bogu zaista sve moguće.“

Prihvatanje Božje volje prva je lekcija koju možemo naučiti od Marije, jer uči nas još fra Slavko: „Tko se bude družio u molitvi s Marijom i Isusom, postat će novi čovjek, čovjek srca. A samo s čovjekom srca svijet ima budućnost. Tko bude nadahnut ovim srcima, ne će biti zahvaćen zlom, iako će mu se zlo nametati, niti će ući u tamu, jer će imati svjetlo, niti će izgubiti mir pa makar morao trpjeti, niti se osjećati osamljen, makar ga svi napustili.“

Svjesni svih milosti koje Marijinim zagovorom kao Crkva i narod primismo, u ovom kolovozu – mjesecu njezine proslave – i ovdje u Međugorju svoju ljubav izričemo što Gospa postade putokaz za naš život i sudbinu, naša Kraljica Mira i vladarica naše sadašnjosti i budućnosti. Želimo se i mi danas uvrstiti u kolonu pobjednika – svih svetih, znanih i neznanih – koji su na čelu s Marijom klicali Kristu: Neka bude volja Tvoja!

Marija je Majka mira i u ovim danima dok nas nemir zapljusku-je. Neka nam bude i dalje uzor, Predvodnica vjere, naše ljubavi i ufanja. Marijo, Kraljice Mira – o blagdanu tvoga uznesenja na nebo 2016. – molimo i zazivamo iz tvoga Međugorja: Budi Vladarica naših života i naših obitelji, svih nas koji činimo Crkvu tvoga Sina, koja vjeruje, ljubi i milosrđe svjedoči!

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik

Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate

Lidija Paris
e-mail: lidija_paris@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 342

Lektura

Ana Vulelija

Grafičko oblikovanje

SBD, Mostar

Tisak

Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-04-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

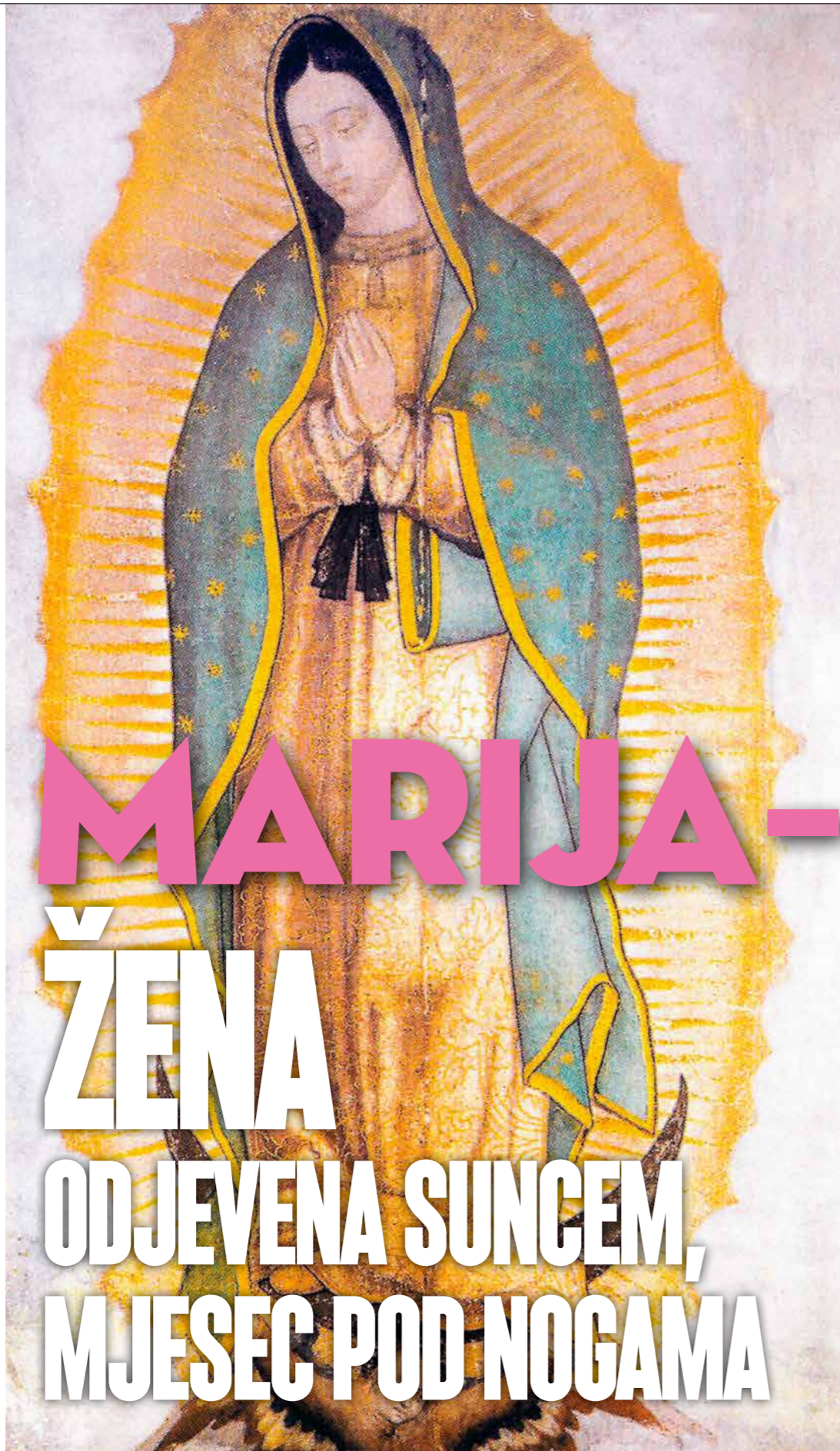
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, **Internet:** www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

FRA TOMISLAV
PERVAN

Na svetkovinu Marijina uznesenja na nebo uvijek se čita iz Knjige Otkrivenja, dvanaesto poglavlje, gdje je riječ o Velikom znaku koji se pokazao na nebu, naime, Žena obučena u Sunce, Mjesec joj pod nogama, a na glavi kruna od dvanaest zvijezda. K tomu je još trudna, nosi Dijete, Spasitelja svijeta. Treba naglasiti: Nije to nikakvo idilično, miroljubivo poglavlje, nego je nabijeno kozmičkim sukobom Neba i Pakla, gdje se Marija očituje kao ona zbog koje se zameće boj, otkako je Sin Božji postao sadržajem njezina života, otkako je pristala na Božju riječ i ponudu te postala Majkom Božjom.

NIKAKO SE NE MOŽEMO ODNOSITI RAVNODUŠNO PREMA STANJU U KOME SE SUVREMENI SVIJET NALAZI.

Svakodnevno slušamo o krvoprolićima, samoubojicama koji iza sebe ostavljaju pustoš i desetke nevinih žrtava, slušamo o napadima na nevine građane, svjedoci smo i krvne žrtve svećenika na oltaru, za vrijeme misne žrtve. Sve iz mržnje prema vjeri u Isusa Krista. Nad cijeli se svijet i naše vrijeme spušta teška noćna mora, zahvaća narode i pojedince. Nije nam svejedno ni za vlastitu sudbinu kao ni za sudbinu onih s kojima živimo, sudbinu svijeta. Ni mi ovdje u Međugorju nismo pošteđeni zbivanja na globalnom planu. Osjetno je manji broj hodočasnika. Ljudi su u strahu, radije ostaju doma, nego da putuju, vlada nesigurnost. Zbog vlastite sigurnosti ljudi su spremni žrtvovati i dio vlastitih, osobnih sloboda. Svjedoci smo toga u zračnim lukama, kolodvorima, stadionima. Posvuda sigurnosni uređaji, kamere sve snimaju, gotovo da i nema privatnosti. U zrakoplovu na putu u Poljsku Papa je ovih dana rekao kako je svijet u ratu jer je izgubio mir. Vanjski, ali i unutarnji. Mir s Bogom, mir međusobno. U nedoumicama smo što pisati u ovom trenutku. Ljudi su potreseni. Zbunjeni. Ostaju bez riječi. Na trenutke nisu kadri ni misliti niti moliti, jer su iznutra potreseni, moraju tražiti načina kako se približiti, kako doći k sebi. Ali Bog ostaje Bog ma kako bili snažni i potresni događaji u svijetu. U nekih su stvari drukčije posloženosti. Osjećaju da mi sami nismo kadri ovladati događajima, nego moramo donijeti sve pred Gospodina, njegovo lice, u njegove ruke, tim više što svijet ne može dulje čekati. Treba nam prostora tišine, molitve, sabranosti gdje će unutarnji čovjek ojačati. Treba nam nutarnje snage. Prije onoga rata jedan je pjesnik rekao da su jedino molitelji kadri odvratiti mač od naših glava. Na molitvu poziva uporno i ustrajno Marija ovdje, već punih trideset i pet godina. Gospa se ne umara pozivati svijet na zaokret u životu i molitvu usmjerenu Bogu, jer molitva je oružje u rukama vjernika. Marijine su riječi uvijek žive, bogate, tajanstvene. Otkane od glasova, tonova nebeskih, tako ih prikazuju vidio.

Na svetkovinu Marijina uznesenja na nebo uvijek se čita iz Knjige Otkrivenja, dvanaesto poglavlje, gdje je riječ o Velikom znaku koji se pokazao na nebu, naime, Žena obučena u Sunce, Mjesec joj pod nogama, a na glavi kruna od dvanaest zvijezda. K tomu je još trudna, nosi Dijete, Spasitelja svijeta. Treba naglasiti: Nije to nikakvo idilično, miroljubivo poglavlje, nego je nabijeno kozmičkim sukobom Neba i Pakla, gdje se Marija očituje kao ona zbog koje se zameće boj, otkako je Sin Božji postao sadržajem njezina života, otkako je pristala na Božju riječ i ponudu te postala Majkom Božjom. Proučimo li, primjerice, Marijina ukazanja u Meksiku, domorodcu Juanu Diegu, g. 1531., iščitamo li čudesni lik Djevice Guadalupske, savršeni nebeski piktogram, koji se utisnuo na pregači-tilmi Juana Diega, mnogo bi nam toga moglo biti jasnije i u našem povijesnom surječju. Naime, pleme Azteka nije poznavalo abecedu, nego su rabili slikovno pismo. Zato je Marijin lik u Guadalupi savršeni piktogram, oslikano pismo, koje su mogli čitati i iščitavati te tumačiti. Na slici Marija se ukazuje kao trudnica obučena u Sunce! Crni povez oko struka na slici znak je za domorodce da je Žena trudna, nosi dijete. U novije doba neki su stručnjaci s pomoću veoma osjetljivih naprava za ultrazvuk registrirali čak i

Na molitvu poziva uporno i ustrajno Marija ovdje, već punih trideset i pet godina. Gospa se ne umara pozivati svijet na zaokret u životu i molitvu usmjerenu Bogu, jer molitva je oružje u rukama vjernika.

otkucaje srca Djeteta što ga Marija nosi! Trebamo uvijek imati na umu da je slika nerukotvorena, da boje nisu od zemnih slikarskih materijala, na slici nema tzv. grundiranja ni ostalih slikarskih umijeća. U Knjizi Otkrivenja Marija se očituje s istovjetnim sadržajem (Otk 12,1). Tu je odjevena Suncem, a na slici u Guadalupi Marija zastire Sunce svojom pojavom, Mjesec je na slici crne boje, pod Marijinim nogama izgubio je sasvim svoj sjaj. Zvijezde su prosute po haljini kraljevske, tirkizne boje sa zlatnim obrubom, kakve su nosile njihove kraljice. Žena iz Knjige Otkrivenja prikazuje se u punoj bolnoj opremi. Upušta se u rat sa starom Zmijom, starim Zmajem, Sotonom, koji želi progutati Dijete čim se rodi. Čudesnim Božjim zahvatom spašeni su i Žena i Dijete, ali Zmaj iskaljuje sav svoj bijes puštajući iz svojih usta potopne vode da odnesu Ženu i Dijete. Međutim, to mu ne uspijeva. Potom, bijesan, ratuje Zmaj s ostatkom Ženina potomstva, s onima koji čuvaju Božje zapovijedi i drže svjedočanstvo Isusovo (usp. Otk 12,17). Zmaj ratuje s Mihaelom i njegovim anđelima, ali gubi bitku, neminovno. Marija se ukazuje kao nepomirljivi borac sa Zlom. Gazi glavu Zmiji, što je pretkazano i u Knjizi Postanka (Post 3,15). Juanu Diegu očitovale se riječima: Ja sam zauvijek Djevice, Majka

istinitoga, pravoga Boga. Tim riječima razvlastila je i stavila onkraj zakona sva lažna božanstva, sve koji prijevarno i lažno svojataju za sebe božanske povlastice. Marija se očituje kao gospodarica zemaljskih i nebeskih sila i pojava, kozmičkih elemenata koja su štivali Azteci. Njihova božanstva bijahu krvožedna; bili su imperijalna sila u onodobnoj Americi, a njihovi su demoni i božanstva tražila svakodnevno ljudske žrtve. Slično se može i danas slijediti kod imperijalnih sila, pa i masovnih zločina diljem svijeta. Marija se predstavila kao Majka Boga milosrdnoga, kao Milosrdna Majka, kao Majka Boga koji ljubi i prihvaća, koji na sebe uzima grijeh cijeloga svijeta, koji postaje žrtvom na križu. Marija, živi izazov lažnim božanstvima, u ime jednoga istinskoga Boga! Potonji događaji nakon Marijinih ukazanja na brežuljku Tepeyac predstavljaju čudesno poglavlje kršćanske evangelizacije. Unatoč činjenici da su u Meksiku djelovali franjevački misionari više od dvadeset godina, njihov je uspjeh bio neznatan. Ali za samo deset godina od Marijinih ukazanja g. 1531. sveukupno je meksičko pučanstvo prihvatilo Krista i krštenje, njih gotovo deset milijuna. Marija je bila ovdje snažniji, moćniji evangelizator od apostola Petra i Pavla ili pak velikih misionara tijekom povijesti. Nakon toga silnoga obraćenja na kršćanstvo prestaju u Meksiku ljudske žrtve. Marija je odnijela pobjedu nad palim demonima, Pernatom Zmijom, odnijela je pobjedu u korist Boga milosrda i ljubavi. Marija je u kolijevci meksičke nacije. Izazov je to i nama danas uključiti se u isti boj. Stoga je suvremeni pape nazivlju Zvijezdom nove evangelizacije. Današnji nemiri u Meksiku, trgovino opijatima, drogom, narko-karteli te mnoga ubojstva čini se da su osveta Pakla zbog činjenice da je Marija iščupala Meksiko iz kulta Sotone. Marija iz Guadalupe u Meksiku je sveprisutna. Ona je integralni dio njihove nacije i identiteta. Ne samo sjećanje na taj događaj, nego i suvremena svjetska scena vapi za svjedocima pravoga Boga. Boga Isusa Krista, Boga što ga je donijela na svijet Djevice Marija, Boga nenasilja i milosrda, Boga ljubavi i praštanja. Minuli Svjetski

dan mladih u Krakovu, ali i Festival mladih u Međugorju zorno to očituju. Svijet treba onih koji će donositi poruku ljubavi, poruku Isusa Krista – svijet treba Kristofora. Marija je biće komu je Isus Krist – Božji Sin i naš Otkupitelj – postao sadržajem njezina majčinstva i ženstvenosti, zapravo, postao sve njezina života. Utjelovljenje je činjenica jednostavna, ali istodobno nadmašuje sva zemaljska mjerila i pojmove. Makar Isus ima svoj iskon u Bogu, uzeo je sebi i zemaljsku Majku. Gdje se god u Novome zavjetu spominje Marijino ime, pojavljuje se ne samo kao ona koja je rodila Božjega Sina,

Marijin život, kakva nam ga nudi Pismo, ljudski je blizak i istinit, kako može biti jedan život. Život pun nutarnje tajne – otajstva zajedništva s Bogom i ljubavi, u koji ne možemo ni izbliza zaroniti.

Otkupitelja, nego je uvijek u ozračju Svetoga i Duha Svetoga. Pohod Gabrijela i njegova poruka trebali bi nam biti dostatni glede Marijina lika. Od Marije se, naime, očekuje odgovor, je li voljna prihvatiti Božju ponudu ili ne. Prenesimo se u njezino duševno stanje toga trenutka. Gotovo da nas hvata vrtoglavica! Marija je, naime, slobodna reći da ili ne Božjem planu spasenja i otkupljenja čovjeka! Želiš li, Marijo, pomoći da se rodi Spasitelj svijeta? To je ključno pitanje, a Marijina proslava na nebu završna je riječ i odgovor Neba na Marijin pristanak! Isus je sadržaj njezinih dana i godina. Trideset godina druženja s Onim koji je uz Marijinu pomoć odrastao, stasavao, sazrijevao za svoje poslanje. Pa i kad je započeo svoju misiju, Marija je bila s njime, sve

Foto: Panni

do podno križa! Iskusi je milost Gospodinova uskrsnuća, zajedno s apostolima čeka silazak ognja Duha Svetoga, koji ju je opetovano zahvatio i ispunio. Potom je za nju preuzeo skrb Ljubljeni učenik kojemu ju je Isus s križa povjerio. Pismo nam malo veli o njezinu potonjem životu, ali je Marijin glas u njemu prisutan. Odakle bismo znali za tajnu utjelovljenja, za prve Isusove dane, bijeg u Egipat, hodočašćenja u Jeruzalem? Odakle bismo imali dragulje s prvih stranica naših evanđelja, ako ne od Marije? Marijin život, kakva nam ga nudi Pismo, ljudski je blizak i istinit, kako može biti jedan život. Život pun nutarnje tajne – otajstva zajedništva s Bogom i ljubavi, u koji ne možemo ni izbliza zaroniti. Svakoj je majci vlastito dijete sve u životu, sadržaj njezina života (tijelo mojega tijela – krv moje krvi). Što bi mogao drugo biti Isus u Marijinu životu? Postajući majkom postaje Bogomajkom, ona živi i suživi s Bogom, sa završnom Božjom objavom. Isus je objava u osobi. Pored Isusa i s Isusom Marija sazrijeva u istini i svetosti. Nitko nije poput nje, jer nikomu Bog nije učinio milost kao Mariji. Silna mi djela učini Svevišnji – Sveto je ime njegovo. Zvat će me Svetom, Blaženom svi naraštaji! Nikakva samohvala, pogotovo ne pretjerivanje, nego odraz zbiljnosti s kojom živi u svome svagdanu, ali vječnosti, a danas među nama u Crkvi. Odatle bijes Pakla na tu jedincatu Ženu-Majku, a preko Marije na sve majke. Marija je jasno kazala preko fatimskih vidjelaca kako će u ovo vrijeme u žarištu sotonskih napada biti upravo obitelj, u obitelji majka. Svaka majka izravno surađuje sa Stvoriteljem u donošenju i prenošenju života. Rastakanje obitelji, braka, danas popularni genderizam, rodna ideologija – sve služi uništenju života na našem planetu. Marija je uvijek u službi života, živoga Boga. I zato je sav kršćanski puk ljubi nada sve, a napose o blagdanu njezine proslave. Bila je i ostala ideal žene i majke u svemu. Najmoćnija žena. I kad bismo danas odstranili iz svojih sredina sve ono što nas povezuje s Marijom i što je vezano uz Marijin lik, na sve bi strane ostala pustoš, duhovna i tvarna. Stoga joj kličimo: Zdravo, Kraljice! Majko milosrđa! Živote, slasti, nado naša: Zdravo!

NA NEBO UZNESENA - DOGMA I NJEZINA PORUKA

FRA IVAN DUGANĐIĆ

Svaka Marijina svetkovina izražava neku posebnu crtu njezina lika. Poput raznobojnih kamenčića, brojne Marijine povlastice tvore veličanstven mozaik te jedinstvene žene i majke u povijesti spasenja. Jedina bez grijeha začeta, jedina milosti puna, jedina djevičanski začela i djevica ostala, jedina na nebo uznesena... Ipak, sve te povlastice dobivaju svoje pravo značenje u povezanosti sa Sinom i njegovim poslanjem, jer Marija je cijelim svojim bićem u službi svoga Sina Isusa Krista i spasenja svijeta koje je došlo po njemu.

Bartolome Murillo: Uznesenje Blažene Djevice Marije

Marija je u Starom zavjetu najavljenja već u prvom Božjem obećanju spasenja, nakon grijeha prvih ljudi, kao tajanstvena žena i majka onoga tko će zmijati satrti glavu (Post 3,15). Prorok je u viđenju gleda kao djevicu koja će začeti i roditi sina koji će se zvati Emanuel – s nama Bog (Iz 7,14). U toj obećanoj djevici Crkva od početka prepoznaje i časti majku Isusovu Mariju (usp. Mt 1,23).

Da su sve Marijine posebne odlike odnosno povlastice zbog njezina Sina, očito je već u prvoj dogmi koja se odnosi na nju – dogmi o njezinu Bezgrješnom začecu. Zašto je Marija jedina od ljudi začeta bez ljage istočnoga grijeha? Bog je tu iznimku učinio kako bi u njezinu krilu pripremio dostojno mjesto za svoga Sina. Veliki franjevački teolog Srednjega vijeka Ivan Duns Scot izrazio je to kratko i jasno: „Decuit, potuit, ergo fecit!“ – Dolikovalo je, Bog je to mogao, dakle i učinio je!

Slično možemo reći i za završetak Marijina života. Ako je ona rodila Sina Božjega koji je za nas umro, a Otac ga je uskrisio od mrtvih, zar se nije dolikovalo da Bog svoju svemogućnost pokaže i na majci svoga Sina? Kao što ju je jedinu izuzeo od istočnog grijeha, tako ju je izuzeo i od onoga što vrijedi za sve druge ljude, da u grobu čekaju uskrsnuće mrtvih i dovršetak svoga spasenja. Na Mariji je Bog već ostvario puninu spasenja, uzevši je dušom i tijelom u slavu svoga Sina. Početak i završetak Marijina života tvore logičnu cjelinu, oni posve odgovaraju jedno drugomu. Kao što je zbog svoje buduće uloge majke Sina Božjega bila sačuvana od istočnog grijeha, tako je na kraju nezrazdvojiva od njega i u njegovoj slavi.

SVETKOVINA SA SNAŽNOM PORUKOM

Važnost je svetkovine Marijina uznesenja dušom i tijelom na nebo u poimanju cjelovitosti čovjekova spasenja, koje nije u tome da duša ne umire zajedno s tijelom, već da će i tijelo koje se pokapa u zemlju i u njoj trune jednom također uskrsnuti i ponovno se združiti s dušom u nebeskoj slavi. Upravo zato je svaki čovjek prepoznatljiv baš po svome tijelu. Ono nije samo nekakav slučaj i manje važan nosač duše u kojemu je ona kao u nekom zatvoru i jedva čeka da se oslobodi – kako su držali stari Grci prije Novoga zavjeta. Naprotiv, duša i tijelo su usko povezani

i jedno na drugo upućeni. Čovjek je duhovno-tjelesno biće i samo se tako može ostvariti. Zato se Bog u svojoj svemogućnosti nikad ne ponavlja u stvaranju novih ljudi. Svaki je čovjek jedinstven i prepoznatljiv ne samo po svojim duhovnim osobinama, već i po crtama svoga lica.

S problemom vjere u uskrsnuće tijela susreo se je već sv. Pavao u

uskrsava u slavi: sije se u slabosti, uskrsava sa silom; sije se tijelo zemaljsko, uskrsava tijelo duhovno. (1 Kor 15,35-44)

Pavao je prvi upotrijebio izraz „tijelo duhovno“. Korinćanima se to moglo činiti kao proturječe u sebi. U njih je bilo: duh ili tijelo, a u Pavla: tijelo duhovno. To je nova stvarnost spasenja koju je Isus omogućio svojim uskrsnućem, što se u punini ostvarilo na njegovoj Majci na kraju njezina zemaljskog života. Ne znamo je li se to dogodilo nakon Marijine smrti ili je možda bila pošteđena tjelesne smrti. To je ostalo otvoreno i u formulaciji koju

Foto Dami

svojoj kršćanskoj zajednici u Korintu, koja se u velikoj većini sastojala od obraćenih pogana. Slijedeći svoje poganske filozofe u pogledu na čovjekov život, oni su držali da je čovjekov duh besmrtn, a tijelo sa smrću nepovratno propada. To je Pavla potaklo da prvi put iscrpno progovori o toj temi. Polazeći od Isusova uskrsnuća koje je temelj kršćanske vjere u uskrsnuće vlastitog tijela, on piše: *Ali netko će pitati: kako uskrsavaju mrtvi? S kakvim li se tijelom pojavljuju? Bezumniče! Ono što ti siješ ne oživljuje ako ne umre. I ono što siješ nije lik koji će se pojaviti, već golo zrno... A Bog mu daje lik kakav hoće, i to svakomu sjemenu njegov vlastiti lik... Tako je i s uskrsnućem mrtvih: sije se u raspadljivosti, uskrsava u neraspadljivosti; sije se u sramoti,*

koristi Pio XII. prigodom proglašenja dogme o njezinu uznesenju na nebo kad kaže: „Nakon što je završila tijek svoga zemaljskog života..., Marija je dušom i tijelom uznesena na nebo.“

PORUKA ZA NAŠE VRIJEME

Svetkovina Marijina uznesenja dušom i tijelom na nebo ima snažnu poruku baš za današnje vrijeme koje je u velikoj mjeri obilježeno materijalizmom i hedonizmom, pri čemu je ljudsko tijelo i subjekt i objekt uživanja, ostajući zarobljeno i izgubljeno u granicama prolaznosti. Proglašavajući dogmu o Marijini uznesenju na nebo i dušom i tijelom, papa Pio XII. želio je kršćanima, a i svim drugim ljudima staviti pred oči uzvišeni cilj ljudskoga života u smislu: ono što je Bog već ostvario na Isusovoj majci Mariji čeka svakog vjernika na kraju života, ako taj život bude u vjeri oslonjen na Kristovo uskrsnuće. Dogma je trebala doprinijeti spoznaji vrijednosti ljudskoga života i uzvišenosti njegova konačnog cilja, prema kojemu čovjek treba stremiti dušom i tijelom. Važnost te dogme prepo-

Marijino uznesenje na nebo nije samo dokaz da je Bog to već učinio na majci svoga Sina, da ju je po njegovim zaslugama i zbog njezine posebne povezanosti sa Sinom već proslavio u nebeskoj slavi. Zbog toga i to što se dogodilo s Marijom kao povijesnom osobom ima puno šire značenje za povijest spasenja. To se tiče svakog čovjeka i svekolikog stvorenja.

znali su i neki nekršćanski mislitelji kao primjerice C. G. Jung, koji je shvaća kao protutežu sve većoj intelektualizaciji i racionalizaciji modernog načina života.

Posebno je to trebao biti odgovor na sve veće širenje materijalističkog pogleda na svijet i život, po kojemu je čovjek samo najsavršenija životinja koja nema nikakva cilja onkraj smrti i groba. Dogma je također trebala kršćanima biti poticaj da se jače odupru moralnom propadanju koje je već tada bilo očito. I jedan i drugi razlog danas su neizmerno jači i aktualniji. Materijalistički pogled na život sve snažnije se pretvara u hedonističko uživanje života koje ne poznaje i ne priznaje nikakvih moralnih ograničenja. Čovjek bez vjere u Boga i bez nade u uskrsnuće tijela misli da mu je sve dopušteno. Zato se javljaju uvijek novi i sve teži oblici ovisnosti, pri čemu čovjek sve više robuje svom moralno izopačenu tijelu odnosno strastima koje njime upravljaju.

Tijelo je u očima mnogih suvremenika izgubilo svaku svetost i svako dostojanstvo. Tu je Marija sa svojim proslavljenim tijelom veliki znak nade i snažan poziv

na život u službi Bogu, kojemu je na kraju obećano uskrsnuće tijela. Dogma Marijina uznesenja na nebo korekcija je i kršćanskog prenaplavljanja duše na račun tijela u borbi protiv materijalističkog pogleda na svijet. Zar nije geslo, pod kojim su se održavale pučke misije po župama, glasilo: „Spasi dušu svoju!?“ Time je tijelo bilo palo posve u zaborav, iako Pavao jasno kaže: „Zar ne znate da je vaše tijelo hram Duha Svetoga?“, pozivajući odlučno: „Proslavite, dakle, Boga svojim tijelom!“ (1 Kor 6,19sl)

MARIJA – CRKVA – SVIJET

Bez obzira na sve velike odlike i povlastice kojima je od Boga obdarena, Marija u Svetom pismu nikad nije samo individualna osoba, već uvijek

simbol, pralik, slika za nešto veće i šire. Kao nova Eva, kao milosti puna, kao Djevica koja rađa, kao ponizna i poslušna službenica Božja, kao posve otkupljena i na nebu proslavljena, Marija predstavlja početak novog naroda Božjega i u Kristu obnovljenog čovječanstva. Bog svoju svemogućnost nije pokazao samo u stvaranju svijeta već i uskrisivši Bog saveza Staroga zavjeta u Novom zavjetu postaje prepoznatljiv kao onaj koji je uskrisio od mrtvih našega Gospodina Isusa (Rim 4,24). A Pavao iz toga povlači logičan zaključak koji predstavlja veliko obećanje za sve one koji vjeruju u Kristovo uskrsnuće: *Bog koji je uskrisio Gospodina, i nas će uskrisiti svojom moći.* (1 Kor 6,14; usp. 2 Kor 4,14)

Marijino uznesenje na nebo nije samo dokaz da je Bog to već učinio na majci svoga Sina, da ju je po njegovim zaslugama i zbog njezine posebne povezanosti sa Sinom već proslavio u nebeskoj slavi. Zbog toga i to što se dogodilo s Marijom kao povijesnom osobom ima puno šire značenje za povijest spasenja. To se tiče svakog čovjeka i svekolikog stvorenja. S pravom je rečeno: „Riječ je o Božjoj moći da preobrazi, da obnovi svijet i tako čovjeku usred okrutnog svijeta otvori životni prostor – dakle da stvori ono što se podrazumijeva pod riječju ‘raj’. Židovska djevojka Mirjam za Crkvu predstavlja sliku otkupljena i oslobođena stvorenja, rođena od svetih roditelja, osposobljena za odgojiteljicu Izraelova Mesije i za supatnju u njegovoj sudbini. Marija je jedinstven, nezamjenjiv povijesni lik – a ipak istovremeno simbol svekolikog naroda Božjeg.“ (G. Lohfink)

To je vrlo jasno izraženo i u liturgiji Crkve na svetkovinu Marijina uznesenja, koja je sva protkana nadom našeg budućeg zajedništva s Marijom u slavi. U misnoj prefaciji Crkva zahvaljuje Bogu za ono što je učinio na Mariji, obraćajući mu se ovim riječima: „Jer danas si na nebo uznio Djevicu Bogorodicu, početak i sliku konačnog savršenstva tvoje Crkve i putokaz nade i utjehe tvome putničkom narodu“. To je razlog da vjernici u Marijina svetišta dolaze pod teretom svojih patnja i grijeha, a odlaze pomireni i utješeni, puni nade u konačnu proslavu s njom u nebu.

Snimio Fernando Pérez

MARIJO, NAUČI NAS SLUŽITI!

FRA GORAN
AZINOVIĆ

SVE U ŽIVOTU ŠTO VRIJEDI I ŠTO GA ČINI LIJEPIM, NE SMIJE BITI USKRAĆENO ZA VRIJEME I PROSTOR. To je nužan minimum za razvoj svakog ljudskog bića. Tako dijete u vremenu raste i uči, otkriva s vremenom ljepotu prirode i ljubav roditelja. Učenik također tek s vremenom shvati važnost učitelja. Svetac se postane tek dugim vremenom obraćenja. Za sve nam je nužno vrijeme, osobito da se donese zreo i dobar plod. Tako kršćani oduvijek molitvom časoslova posve-

ćuju darovano im vrijeme, ispituju savjest kako koriste svoje sate, dane i godine. Srećom uvijek im je pred očima Krist i vjera, a u trenutcima kušnji križ im postaje orijentir u vremenu i mjera ljubavi u svijetu u kojem žive. Križ tako nema samo svoju ovozemnu širinu, nego upućuje čovjeka i u onostranu visinu, visinu koja vodi k nebu. Kršćani stoga ne osvajaju samo svijet i ne grade samo u širinu, već poput Krista na križu upiru oči u visine, a duše upućuju prema vječnosti. Takav veličanstven

primjer duboke vjernosti i savršenog kršćanskog svjedočenja čovječanstvu upravo pokazuje i posvrješćuje svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije na nebo, gdje ju je Isus slavno okrunio. Marija je uznesena dušom i tijelom – vjeruje Crkva. Uznesena i okrunjena nova Eva, Žena koja satire petom glavu Zmiji, nikom nije zauzela ni prostor ni vrijeme. Umnožila je utjehu dušama i učvrstila ljubav o nadu. Otišla je da nas kod Sina zagovara i za nas moli. Marija je uznesena na nebo i pomaže svim

ljudima da kao iskrena djeca odmaraju na obalama Božje ljubavi. Marija je sluškinja Božje Riječi, majka Sina koji je križem otkupio svijet, a onda je na nebo uzeo da nam bude primjer i najčasniji uzor. Zbog svoje ljubavi u služnju Marija je mogla biti uzdignuta – jer bila je lagana dušom i srcem. U vremenu koje žudi za moći i u kojem svatko želi biti gospodar, Crkva je snažnom dogmom iskazala poštovanje najslavnijoj službenici Božjoj. Ona je uzdignuta da bi bila majka svima koji joj se utječu. Marija

je majka za svu vječnost, koja ne poznaje godišnji odmor. I dok se mi odmaramo, Marija nas ljubi, jer od ljubavi se ne može odmarati! Marija nas uči da nikad ne postanemo umorni od dijeljenja ljubavi! Marijo, nauči nas da naš odmor i rad bude ljubav, baš kao i tvoj. Ti se odmaraj ljubeći, a mi umaramo. Nauči nas da zajedno s tobom ljubimo i da se nikad ne umorimo. Marijino uznesenje može biti najbolja škola u kojoj čovječanstvo treba učiti kako se ljubi bez interesa i računice, kako ljubav vlada nebom i zemljom, svime što stvori Svemoguća Bog. Marija je uznesena na nebo, koje nije samo obitavalište oblaka, već prije svega oznaka Božje ljubavi. Marija je, zapravo, uzdignuta u Božju ljubav. Nebo, dakle, nije ništa drugo do činjenica da je Bog dovoljno velik da ima mjesta i za nas. Marija je u križu vidjela i Božju dubinu, ali prije svega i Božju visinu. Križ koji ju je učio dubini, istodobno ju je vukao prema visini. Uzdignuta je da bi nama darovala čistu ljubav. Njezinim uzdignućem počašćene su sve majke i žene, sve ljudske duše koje ljube život, da bi ovo stoljeće shvatilo – da ništa ne će biti uzdignuto – osim Života. Marija je ponizna službenica koja u srcu nosi Život, a to je program Crkve, nove evangelizacije, pa i Međugorja. Budimo svi sluge Života, radosnici na početku trećeg tisućljeća kršćanstva. Dođite svi ovdje u Međugorje, da služimo blišnjima prepuna srca. Nebo pripada slugama i zato je svetkovina Marijina uznesenja put da i mi postanemo sluge koje će biti uzdignute. Marijo, nauči nas ljubiti. Crkvo, nauči nas služiti, jer želimo postati sluge Isusa Krista. Mi kršćani imamo majku koja nije umrla i koja nema groba. U romanu *Sto godina samoće* jedan čovjek želi odseliti u drugo mjesto, ali žena mu to ne želi. I kaže mu – ne ćemo ići, ostajemo ovdje, jer su nam tu rođeni sinovi.

Još uvijek nam nitko nije umro – uzvрати on. – Čovjek je niotkud dok nema svojih mrtvih pod zemljom. Može to biti poticajna poruka i nama kršćanima da možemo svagdje i svakom ići ususret, svjedočiti ljubav, pobjedu našeg Spasitelja koji je iz zemnog groba uskrsnuo, a svoju Majku na nebo uzeo i u slavi okrunio. Marijo, Kraljice Mira, moli za nas koji se i danas tebi utječemo u ovom našem Međugorju!

Fra Slavko Barbarić U školi ljubavi

Knjiga *U školi ljubavi* nastala je na temelju poruka Kraljice Mira u Međugorju. Poziv je svima nama da se upišemo u tu neophodnu školu ljubavi. Moto knjige je: Ljubav nije dar za dobre, nego temeljni uvjet života za sve, do čega i sami dolazimo čitajući ovu nadasve dobru i potrebitu knjigu molitve i ljubavi.

Fra Slavko Barbarić

U školi ljubavi

Knjigu možete naći u Suvenirnici
Informativnog centra MIR Međugorje.

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

www.emedjugorje.com

Gospa želi da slušamo, čitamo i poznajemo evanđelje i njezine poruke, ali nipošto da ostanemo samo kod znanja. I za Gospine poruke vrijedi Pavlova misao: „Slovo ubija, a Duh oživljuje.“ (2 Kor 3,6) Znanje da, ali ono koje se rađa iz iskustva i koje vodi iskustvu. Znamo da smjerokaz nije cilj, nego upućuje prema cilju. I Gospine poruke su smjerokaz, ali do cilja trebamo sami koračati.

IZ ISKUSTVA ZA ISKUSTVO

Skupina studenata zamolila je pisca Sinclaira Lewisa da im održi predavanje na temu „Kako postati pisac?“ Lewis je započeo s pitanjem: „Koliki od vas zaista namjeravaju biti pisci?“ Sve su se ruke podigle u zrak. „U tom slučaju moje predavanje nema smisla. Moj savjet vam glasi: Idite kući i pišite, pišite, pišite...“ Rekavši to, stavi bilježnicu u džep i izađe iz prostorije.

I Kraljica Mira u svojoj školi molitve u Međugorju odgaja nas na taj način: „Molite, postite, slavite misu, ispovijedajte se, klanjajte se Isusu, čitajte Božju riječ!“ Drugim riječima: Iskusite! Nemojte slušati teorije o tome kako moliti, nego učite moliti – moleći! Želite li naučiti postiti, stječite iskustvo posta – posteci!

FRA MARINKO
ŠAKOTA

ISKUSTVO, A NE TEORIJA, TO JE BIT MEĐUGORJA.

Gospa ne donosi ništa novo, nikakav novi nauk, jer sve već znamo. Imamo Bibliju, evanđelja, sakramente, tradiciju Crkve, teologiju... Bogu hvala, danas kao vjernici imamo mnogo znanja, ali što nam to koristi ako nemamo iskustva? Znamo da trebamo moliti, ali molimo li? Znamo da trebamo praštati, ali praštamo li?

Umjesto da bude pomoć, znanje se ponekad pretvori u prepreku na putu. Kad smo skupili određeno znanje, mislimo da znamo tko je Bog i kakav je Bog, tko smo mi i tko su drugi. Nedostaje nam, međutim, iskustvo onoga što znamo. Zato nas Gospa poziva: „Dječice, živite radosno poruke evanđelja, koje ponavljam u vrijeme otkad sam s vama.“ (25. 12. 1996.)

Gospa nam „ponavlja poruke evanđelja“ da počnemo živjeti ono što već znamo. Gospin poziv je da činimo, a ne da skupljamo znanje; da iskusi- mo i darivamo Božju ljubav, a ne da znamo o ljubavi.

Ovim ne želimo reći da je znanje o evanđelju suvišno ili da su Gospine poruke suvišne i da ih ne treba čitati i poznavati. Gospa želi da slušamo, čitamo i poznajemo evanđelje i nje-

zine poruke, ali nipošto da ostanemo samo kod znanja. I za Gospine poruke vrijedi Pavlova misao: „Slovo ubija, a Duh oživljuje.“ (2 Kor 3,6) Znanje da, ali ono koje se rađa iz iskustva i koje vodi iskustvu. Znamo da smjerokaz nije cilj, nego upućuje prema cilju. I Gospine poruke su smjerokaz, ali do cilja trebamo sami koračati.

Ovdje nam se javlja pitanje: Zar molitva nije po sebi nužno iskustvo?

Ne mora biti. Možemo moliti, a da ništa ne iskusimo. To se događa ako u molitvi nismo otvoreni. A često nismo. Nismo otvoreni ako nam je molitva monolog, tj. vrijeme kada samo mi Bogu govorimo i od Boga nešto tražimo, a ne slušamo što Bog nama govori.

Molitva će se pretvoriti u iskustvo ako nam postane vrijeme susreta s Bogom. Uvjet za susret je prisutnost. Bog je prisutan. „U njemu živimo,

mičemo se i jesmo“, kaže Pavao. Bog je Emanuel, s nama je, prisutan je ovdje i sada. Prisutan je u riječi, u kruhu, u zajednici vjernika i na razne druge načine. Iskustiti Božju prisutnost možemo ako i sami naučimo biti prisutni.

Iskustvo dolazi kroz osjetila. Zato trebamo sići iz glave u tijelo, u osjetila. Iskustiti misu znači proživljavati je svim osjetilima: slušati, gledati, osjećati mirisom, dodirom, okusom. Trebamo učiti kušati Božju prisutnost. Onako kako nas uči psalmist: „Kušajte i vidite kako dobar je Jahve.“ (Ps 34, 9) Kušati Njega koji je Kruh života.

Kušanje se ne odnosi samo na kruh (hostiju) nego i na riječi Svetog pisma. Stari monasi su to dobro znali pa su molitvu shvaćali kao *ruminatio*, tj. žvakanje Božje riječi. To je način molitve u kojoj ponavljajući izgovaramo samo nekoliko riječi. Takva molitva je krunica, ali i litanije i Isusova molitva („Isuse, smiluj mi se“). Sv. Franjo je po cijelu noć molio ponavljajući riječi: „Moj Bog, moje sve.“ Smisao je ponavljanja tih nekoliko riječi otvaranje srca Božjoj ljubavi.

Misu ne čemo iskustiti ako je u njoj puno riječi i objašnjava- vanja. „Gdje se previše objašnjava, tu se više nitko ne čudi.“ (Eugène Ionesco) Znanje o cvijetu i opisivanje njegove ljepote nije dovoljno da bismo doživjeli cvijet. Doživljaj

ljepote cvijeta događa se čuđenjem, a čuđenje počinje gledanjem. Ljepotu euharistijskih čina doživjet ćemo tek kad počnemo pažljivo gledati i kad se gledanjem u nama probudi čuđenje.

Gospina škola je učenje iz iskustva za iskustvo. Sve što nam govori, plod je njezina iskustva. Tek je iz iskustvene molitve moguće autentično i uvjerljivo svjedočenje. Zato i nas poziva da najprije stječemo iskustvo (molitve, posta, klanjanja...) kako bismo i mi na temelju svoga iskustva mogli svjedočiti drugima kao ona nama. „Molite da biste Boga mogli više spoznati, i tako ćete onda moći svjedočiti životom za Boga.“ (25. 9. 1988.)

Iskustiti znači živjeti. Živimo ako nam je misa postala iskustveno pro- življavanje svakog njezina trenutka. Živimo li? Ili život – i onaj za vrijeme molitve, a time i iskustvo Boga – pro- lazi pored nas?

TEOLOŠKA PORUKA MARIJINIH UKAZANJA U MEĐUGORJU (3)

KAKO TEOLOŠKI OBJASNITI FENOMEN MEĐUGORJA?

ADALBERT REBIĆ

TEOLOGIJA KAO SLUŠKINJA VJERE IMA ZADACU PRONICATI OBJAVU SVJETLOM RAZUMA I VJERU TUMAČITI U ŽIVOTU CRKVE.

A upravo su marijanska ukazanja pravi izazov i ispit za današnju teologiju koja se s puno angažiranosti pa i uspjeha bavi pojedinačnim pitanjima i problemima. Međutim, za suvremenu teologiju i Crkvu općenito možda je ipak istina ono što o njoj tvrdi Hans Urs von Balthasar: „Crkva je dobrim dijelom izgubila svoje mističke crte i postala Crkva permanentnih razgovora, vijećanja, kongresa, sinoda, komisija, akademija, partija, funkcija struktura i prestrukturiranja, socioloških eksperimenata i statistika.“ Svatko tko prati suvremena teološka zbivanja znade u kolikoj je mjeri današnja teologija težište teološkog razmišljanja u velikoj mjeri pomaknula od Boga k čovjeku i od nadzemaljske k ovozemaljskoj stvarnosti, tako da možemo lako shvatiti kako duh današnjeg vremena i čitava duhovna atmosfera nimalo ne pogoduju govoru o ukazanjima i viđenjima.

Za mene je najveće čudo što ga je Gospa učinila u Međugorju to što je Međugorje opstalo kroz svih ovih proteklih 30 godina te postalo događaj u Crkvi koji Crkva više ne može zanemariti. Nije moguće da ne bi tako brojne provjere sa strane crkvenih uglednika i tolika stručna ispitivanja međugorskih vidjelaca otkrila varku, izmišljotinu, halucinaciju ili nešto slično, da je takvo nešto stvarno tu bilo na djelu. Lakše je i jednostavnije povjerovati – a o vjerovanju ili o nevjerovanju se tu jedino i radi – da se u Međugorju u samom početku dogodilo nešto što je jedva moguće ljudskim riječima razjasniti.

Sasvim je moguće da se u Međugorju dogodilo ono o čemu vidioci tako uvjerljivo i hrabro svjedoče. „Ta Bogu ništa nije nemoguće!“ (Lk 1,37) Ako je bilo moguće utjelovljen je Sina Božjega u ljudskome liku u osobi Isusa iz Nazareta, onda za sve ostalo postoji daleko veća mogućnost.

Pozadi svega o čemu svjedoče vidioci iz Međugorja jest događaj pred kojim ozbiljan čovjek ostaje bez riječi. To može protumačiti samo onaj koji je na istoj valnoj dužini na kojoj su djeca u Međugorju. Možda se tu radi o nečemu što bismo mogli shvatiti kao *mistični* doživljaj kakav je imao u svome životu apostol Pavao i mnoge druge svete osobe kroz povijest kršćanstva (Meister Eckart, Ivan Tauler, Henrik Suzon, sv. Ivan od Križa, sv. Terezija Velika, sv. Ignacije Lojolski, Terezija Neumann, koja je svaki petak imala ekstatičke mistične vizije muke Kristove, i mnogi drugi). Mistični

doživljaji su mogući u životu svakog vjernika, i moguće je njihovo ponavljanje kroz duže vrijeme. I nisu oni povlastica samo kršćanstva, nego se pojavljuju i u drugim religijama: u židovstvu (kabala, hasidizam), u islamu (sufizam) i u drugim religijama. U tom pogledu međugorski vidioci ne bi bili neka iznimka.

U povijesti ukazanja nijedno ukazanje nije tako strogo znanstveno ispitivano kao ukazanje u Međugorju. Pritom se ne smije zaboraviti da je u Lurdu bila samo jedna vidjelica, u Fatimi troje, a u Međugorju šestero vidjelaca. Daleko je lakše manipulirati s manjim brojem vidjelaca.

Kako, dakle, objasniti „fenomen Međugorja“? Kako to objasniti nekome koji to ne želi ni pod koju cijenu prihvatiti ili nekome koji za to nema smisla ili ima neku averziju bilo prema samome mjestu, bilo prema vidiocima, bilo prema svećenicima koji tamo djeluju ili... Na kraju, radi se tu ipak o povjerenju i o vjerovanju. Mnogo toga ovisi o samim ljudima, jesu li sposobni i voljni u to vjerovati ili ne, jesu li sposobni imati povjerenja u ljude koji pokušavaju iskreno protumačiti ono što su doživjeli ili ih iz bilo kojega razloga *a priori* odbijaju.

Dakako, i tu – i upravo tu – je potrebna zdrava kritičnost koja se ne zatvara pred nadnaravnim, nego na kraju ipak želi doći do neke spoznaje. Većina onih koji dolaze u Međugorje došli su do spoznaje da se tu radi o nečemu nadnaravnome, o nečemu što valja povjerovati. Naime, do sada nije bilo – koliko je meni poznato – nekih negativnih događanja u Međugorju, koja bi utjecala na vjernike da se odmaknu od Međugorja. Nitko od te djece nije izjavio – koliko je meni poznato – nešto što bi se moglo shvatiti kao heretična izjava. Vidioci su u Međugorju više-manje, barem u odnosu na teologiju, neuki ljudi. Oni nisu sposobni za neke manipulacije, vjerske (teološke) ili društvene (sociološke, financijske). Dobiva se dojam da se tu o radi o jednostavnim ljudima, ljudima duboke i neuzdrmane vjere, koja je inače odlika jednostavnih vjernika onoga kraja. Sve one brojne Gospine poruke – barem one koje sam ja imao priliku pročitati – koje su djeca tih proteklih godina „dobivala od Gospe“ i prenosila ih po Gospinoj želji drugima, autentično su biblijske, a neke od njih su opće ili tipično katoličke (česta molitva krunice, ispovijed i sveta pričest).

Izvorni znanstveni članak objavljen 10. 4. 2013. u Ethnologica Dalmatica, 19

U sljedećem broju: Teološka analiza kulturnih okupljanja⁹ (4)

GOSPA NAS GLEDA

Svi oni koji s djecom idu na more, znaju koliko je to lijepo, ali i naporno iskustvo. Naime, sve ono što bi trebalo biti opuštajuće, s djecom postaje vrlo stresno jer se mora pratiti svaki njihov pokret. Treba ih imati uvijek „na oku“ jer bi začas mogli potonuti u vodi ili se izgubiti. Godinama sam nadobudno nosila knjige na plažu, maštajući o mirnom sunčanju i čitanju, a u stvarnosti je vrijeme trebalo provesti budno sjedeći i gledajući vlastitu djecu da im se nešto opasno ne bi dogodilo. Trebalo mi je da prihvatim kako su mi najpotrebniji rekviziti za plažu dobra stolica, suncobran i naočale. Zato razumijem Gospu kad u svojoj zadnjoj poruci kaže da nas gleda... Vjerojatno i ona kao svaka Majka budno prati nas, svoju djecu, kako se i mi u ovom našem moru života ne bismo na nešto naboli, utopili, izgubili... Svakako, lijepo je znati da te Majka gleda! Nekako mi je to tako ohrabrujuće i utješno: Znati da u svom plivanju kroz život nisi tek „slučajna riba u vodi“, nego nečije dijete, i da na to dijete netko pazi, i još više, da čita ono što to dijete nosi i proživljava u duši! Pa kako nas to Gospa vidi ovih dana?

PAULA TOMIĆ

VIDI DA SMO IZGUBLJENI

Ono što Gospa u nama i oko nas vidi, ovaj put nije dobro. Vjerojatno smo i sami svjesni kaosne i nesigurne situacije u kojoj živimo, ali još više pogodi kad ti to netko izvan tebe tako jasno i konkretno pročita. Gospa vidi da smo izgubili smjer, da smo stavili čovjeka i zemaljske potrebe na prvo mjesto

i zato nemamo molitve, radosti ni nade u srcu. Vidi da smo jednostavno izgubljeni! Geopolitički, ekonomski i kojekakvi drugi analitičari naći će tisuću razloga svih ovih kriza i terorizama koji nas pogađaju, a Gospa daje onaj jedini i korjeniti razlog: nismo stavili Boga na prvo mjesto u našem životu! Ako od početka piramida vrijedno-

sti nije dobro posložena, normalno je da će na kraju izaći nered i izgubljenost! I to je baš ovo što je vidljivo u svijetu. Tako jednostavno, a tako najteže za uraditi: posložiti vlastiti život tako da od jutra, od trenutka kad otvorimo oči – Bog bude na prvom mjestu, da nam bude važnije ugoditi Bogu, nego ljudima! (usp. 1 Sol 2,4).

VIDI DA SMO BEZNADNI

Ono što nas pokreće u životu jest nada! Nada u ljepši trenutak, ispunjeniji dan, nada u zajedničke trenutke s mužem/ženom, nada u radost odrastanja vlastite djece... i na kraju nada u konačno ispunjenje srca vječnom Ljubavlju kojom smo ljubljani. Ovaj je svijet napravljen tako da nam krade nadu! Terorizam i nesigurnost dane ispunjavaju strepnjom, ekonomske krize i ratovi budućnost djece ispunjavaju neizvjesnošću, širenje

siguran sam da me voliš, daj da se zaljubim u svoj život. Ne u svoje pogriješke koje se trebaju ispraviti, ma u sam život koji je veliki dar: jer je ovo vrijeme za ljubiti i biti ljubljen!*

VIDI DA SMO UMRTVLJENI

Ovo ljeto Gospa posebno govori o važnosti čuvanja života duše. Usp. Vi, *djeco moja, vi se trebate brinuti samo za vašu dušu, jer ona je jedino što vam na Zemlji pripada. Nju ćete donijeti zaprljanu ili čistu pred Nebeskog Oca.* (poruka 2. 7. 2016.)

Riječ „duša“ koja se koristi u Bibliji prijevod je hebrejske riječi nefeš i grčke riječi psykhé. Nefeš doslovno znači „stvorenje koje diše“, a psykhé „živo biće“, što znači da

propagira slobodu uma, nestalnost emocija i razvratnost tijela, nego koje će se voditi logikom Isusove ljubavi!

Iz ovoga postaje razumljivo zašto je ovome svijetu tako važno da nam „ubije dušu“ – jer smo tada obezglavljeni, ostavljeni na milost i nemilost prevarenom razumu, ranjenim emocijama i uprljanom tijelu. Dajemo se kontrolirati. „Živa duša“ koja živi po logici ljubavi ne podlaže kontroli novog svjetskog poretka i medija koji su u njegovoj službi.

Ono što nas pokreće u životu jest nada! Nada u ljepši trenutak, ispunjeniji dan, nada u zajedničke trenutke s mužem/ženom, nada u radost odrastanja vlastite djece... i na kraju nada u konačno ispunjenje srca vječnom Ljubavlju kojom smo ljubljani.

Ono što je danas vidljivo u svijetu jest da su duše ljudi mrtve. To se vidi u praznim pogledima, u porastu depresivnih stanja, u povećanom broju samoubojstava – posebno mladih. Vidi se u eskalacijama nasilja, u pojačavanju zvukova, osjeta, jačine droga, ekstremnostima u sportovima, užitcima, bolima, uzbuđenjima..., sve se pojačava do maksimuma kako bi se nešto osjetilo! Neki idu čak dotle da ubiju drugu osobu – samo da bi osjetili neko uzbuđenje, neki osjećaj... Papa Franjo to stanje umrtvljene i uspavane duše naziva „anesteziranim dušom“. Anestezija nastaje radi DOPINGA uspjehom pod svaku cijenu i zbog DROGIRANJA sebičnošću i egoizmom. (Usp. *Ne dopustite da vam umrtve (anesteziraju) dušu, nego se usmjerite prema cilju koji je ljubav, koja zahtijeva i odricanje i jedan snažni „ne“ dopingu uspjeha pod svaku cijenu i drogiraju mislima samo na sebe i na vlastite komocije.**)

TJEŠI NAS DA SMO VOLJENI

Stoga ne čudi što se Gospa tako brine za našu dušu, što nas uči kako je nahraniti, kako napuniti, kako ne dozvoliti da bude potlačena, pobije-

đena, iscijeđena... Eto zašto je tako važan POST – jer nas on vježba u mrtvljenju tjelesnih poriva... Zašto su važni SAKRAMENTI? Jer nas oni emocionalno liječe. Zašto je važno čitati BOŽJU RIJEČ? Jer nas otvara u spoznaji i istini. Kao što tijelo, da bi živjelo, mora primiti tjelesnu energiju, hranu, vodu..., tako i duša živi od nebeske hrane – Božanske ljubavi, spoznaje i istine. Najčistiji izvor božanske ljubavi jest sveta misa – vječna beskrvna žrtva Njezina Sina. To nas danas Gospa uči – da trebamo hraniti dušu Isusovom ljubavlju iz euharistije (*...iznova vas pozivam da slavite srce Isusovo, srce vjere, euharistiju.* Usp. poruka 2. 7. 2016.) Isto tako i da trebamo ŽIVJETI naše obiteljske i ljudske odnose stvarno, ne virtualno, jer *...bol i radost, patnja i ljubav čine da vaša duša intenzivno živi...* (usp. poruka 2. 7. 2016.)

HRABRI NAS DA SMO SPAŠENI

I na kraju ostaje molitva – molitva kao traženje Boga u tišini vlastita srca! Gospa opet usrdno poziva: *...molite, molite, molite dok vam molitva ne bude radost!* Zašto molitva? Zato što je molitva neprestano punjenje baterija duše Božjim životom i snagom. Molitva je „punjač“ koji čini da se Božji život prelijeva u dušu, kao što se preko punjača el. energija pretače u bateriju mobitela. Molitva je „zrno soli“ ili „zrno kvasca“ koji, iako mali, imaju moć zasoliti cijeli lonac ili uskvasiti sve tijesto. Molitva je put prema radosti spasenja! Upravo je i poziv na molitvu i čitanje Evanđelja bio zadnji poziv pape Franje mladima u Krakovu: *Gospodin ne želi ostati samo u ovom lijepom gradu (Krakovu) ili u dragim uspomjenama, nego želi doći u tvoju kuću, živjeti u tvome svakodnevnom životu: studiranju, prvim radnim danima, prijateljstvima, ljubavima, planovima i snovima. Kako mu se sviđa kad se u molitvi sve to donosi Njemu. Koliko se nada da će među svim kontaktima i svakodnevnim chatovima (razgovorima) na prvom mjestu biti zlatna nit molitve! Koliko samo želi da njegova Riječ govori svakom tvome danu, da njegovo Evanđelje postane tvoj i bude tvoj GPS (navigator) na putovima života!**

**Iz Propovijedi Pape Franje sa završne sv. mise 31. svjetskog susreta mladih u Krakovu, Campus Misericordiae, medjelja 31. srpnja 2016.*

17. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA BRAČNE PAROVE

Međugorje, 9.-12. studenoga 2016. godine.

„Budite milosrdni kao što je Otac vaš milosrdan.“ (Lk 6,36)

Program**SRIJEDA, 9. STUDENOGA 2016.**

- 14.00 Registracija sudionika
- 16.00 Uvod u seminar
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi

ČETVRTAK, 10. STUDENOGA 2016.

- 9.00 Jutarnja molitva
- 9.30 Predavanje, razgovor
- 12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini
- 15.00 Predavanje, razgovor
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi

PETAK, 11. STUDENOGA 2016.

- 6.00 Molitva na Križevcu
- 10.00 Predavanje, razgovor
- 12.00 Klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu u tišini
- 15.00 Predavanje, razgovor
- Priprema za ispovijed pred Presvetim
- 17.00 Večernji molitveni program u crkvi

SUBOTA, 12. STUDENOGA 2016.

- 7.00 Molitva na Brdu ukazanja
- 10.00 Iskustva sudionika
- 11.30 Završna sv. misa

Predavači na seminaru su: don Ivan Filipović i bračni parovi iz zajednice Cenacolo

Don Ivan Filipović rođen je 29. studenoga 1968. u Tomislavgradu (BiH), gdje su i korijeni njegove obitelji. Kao dijete s roditeljima seli u Slavoniju (RH), u Đakovo, gdje su mu se rodila dva brata i najmlađa sestra. Odrasta u mirnoj, kršćanskoj obitelji gdje se mu prenesene istinske ljudske vrijednosti, iako je u njegovu odrastanju zasigurno nedostajala prisutnost oca, koji je bio na „privremenom radu“ u Njemačkoj. U Đakovu završava osnovnu i srednju školu, matematičko-informatički smjer koji mu omogućuje upis na Informatički fakultet u Varaždinu, koji nije završio.

Prekida studij i u devetnaestoj godini napušta domovinu i odlazi u „svijet“ tražiti istinsku slobodu, autonomnost, ljudsku afirmaciju... U njegovim traženjima život ga kroz neka vremenska razdoblja vodi kroz nekoliko europskih metropola u kojima je upoznao puno toga lijepoga, ali nažalost i svijet droge. Iz „tog zagrljaja smrti“ uspio se iščupati uz pomoć zajednice Cenacolo koja ga je prihvatila u 26. godini života, u dosta teškom stanju ovisnosti. Poslije četiri godine liječenja, Zajednica mu omogućuje produžiti njegovo zanimanje za humanističke znanosti na Institutu za religiozne znanosti u Pisi, u Italiji. Na Institutu je s uspjehom završio dvije godine studija. Nakon toga seli na sjever Italije, u Centralnu kuću Zajednice u Saluzzo, gdje s još nekolicinom mladih iz Zajednice završava Teološki fakultet u Fossanu. Za svećenika je zaređen 17. srpnja 2004. godine u biskupiji Saluzzo, Italija, s dozvolom biskupa da radi i djeluje u zajednici Cenacolo kojoj je posvetio život i u kojoj i danas živi.

Seminar će se održati u dvorani I. Pavla II (žuta dvorana). Prilog za troškove seminara iznosi 40 € za jedan bračni par. Prijave možete izvršiti putem e-maila: seminar.marija@medjugorje.hr, ili putem faxes na broj: 00387 36 651 999 (za Mariju Dugandžić). Broj sudionika je ograničen zbog prostora, stoga vas molimo da svoje prijave izvršite što prije. Isto tako molimo sve bračne parove, sudionike seminara da sami osiguraju smještaj u Međugorju.

Zbog organizacije seminara, i Vaše sigurnosti, molimo Vas da se smatrate registrirani za seminar tek nakon što dobijete potvrđan odgovor. Ako odgovor niste dobili, to znači da nismo dobili vašu prijavu i da niste registrirani, jer ste vaš e-mail uputili na krivu adresu ili imate virus pa se pošta automatski blokira. Stoga se možete smatrati registrirani za seminar tek nakon što ste primili potvrđan odgovor.

Koordinator seminara je fra Marinko Šakota.

nemorala i tehnologije krade trajnost i sigurnost odnosima s mužem, ženom i obitelji. Zato nam ona kaže: *Ne gubite nadu koju vam nosim!* (25. 7. 2016.) Jer njezina prisutnost ovdje u Međugorju očiti je znak koliko nas Bog ljubi, sve vodi i da *... u svojoj dobrohotnosti izvodi u nama i htjeti i djelovati!* (usp. Fil 2,13)

I Papa Franjo govori o NADI I RADOSTI! On kaže: *Biti skloni tuži nije dostojno naše duhovne stature! Tuga je zapravo virus koji inficira i blokira sve, koji sva vrata zatvara, koji sprječava ponovno pokretanje života, ponovno započinjanje. Bog se međutim uporno NADA: uvijek vjeruje da se možemo ponovno ustati i ne miri se s tim da nas gleda ugašene i bez radosti. Tužno je vidjeti mladog čovjeka bez radosti. Jer mi smo uvijek njegova ljubljena djeca. Sjetimo se toga na početku svakog dana. Dobro bi nam činilo to svako jutro reći u molitvi: 'Gospodine hvala ti što me voliš,*

se u Svetom Pismu izraz „duša“ odnosi na cijelu osobu, označava osobu, živog čovjeka, a ne samo neki duhovni princip koji nadživljava smrt tijela. Svatko od nas je dakle OSOBA – veličanstvena duša koja posjeduje tijelo, razum i emocije. Kada je naša osoba – duša živa, ona upravlja našim umom, emocijama i tjelesnim porivima. Duša nam daje potrebne inspiracije i ideje, kroz intuiciju, šesto čulo, maštu, savjest, instinkte, vizije, snove, „slučajnosti“ i slično. Duša nas ohrabruje da uradimo stvari koje nisu logične našem umu, neugodne su našim emocijama i idu protiv naše ugone – kao npr. postiti, penjati se bos na Križevac, klečati sat vremena pred Presvetim... i baš te stvari nam daju krila, hrane nas i čine nas ponosnima i snažnima. Vodstvo duše poštuje moralne i naravne vrijednosti koje su upisane u čovjekovu savjest i vodi prema ljubavi. Zato je bitno da hranimo svoju dušu i dopustimo joj da ona upravlja našim životima, a tijelo, emocije i um trebaju biti pod njezinom kontrolom i vodstvom ili, bolje rečeno, služiti duši. Ako smo robovi tjelesnih poriva, nekontroliranih emocija ili neispravnih uvjerenja, uređujemo svoj život, svoje odnose i svijet oko sebe prema tim bolesnim parametrima. To je upravo ona slika koju svijet danas ostavlja: kaos, raspad i bolesno stanje. Zato Bog treba „žive duše“ koje ne će slušati logiku svijeta koji

21. MEĐUNARODNI SEMINAR ZA SVEĆENIKE

POD GESLOM „BUDIĆE MILOSRDNI KAO ŠTO JE OTAC VAŠ MILOSRDAN.“ (LK 6,36) U MEĐUGORJU JE OD 4. DO 9. SRPNJA 2016. ODRŽAN 21. SEMINAR ZA SVEĆENIKE.

Preko 300 svećenika iz 24 zemlje, kroz svakodnevnu molitvu, razmatranja i predavanja, nastojalo je rasti i napredovati u „Gospinoj školi“, gdje je već na ulaznom portalu već 35 godina glavna poruka: „Ja sam Kraljica Mira!“ Upravo osobnim mirom i mirom sebi povjerenih zajednica bavili su se okupljeni svećenici, a u petak 8. srpnja u ranim jutarnjim satima pristupili su podno križa na Križevcu sakramentu pomirenja. Okupljeni svećenici zajedno s voditeljima fra Damirom i fra Marinkom razmatrali su tih dana svoje poslanje zajednicama vjernika baš u ovo vrijeme velikih kušnji, ali i vrijeme rasta Crkve i poziva na milost

i milosrđe. Još je jedanput jasno definiran putokaz svima koji su „ruke s pluga skinuli“ i njima sada blagoslivljaju i udjeljuju svete sakramente. Marija, Kraljica Mira, pod čijim se plaštem događala obnova u Međugorju, zasigurno je blagoslovila zazive svojih dragih sinova-svećenika da i dalje hrabro koračaju zemljom šireći vjeru i plemenitost, Božju ljubav i ljepotu, vraćajući vlastitu dušu i duše o kojima brinu, na iskonski izvor ljubavi, Kralju Vjekova - Kristu. Slušajući kasnija iskustva i svjedočenja, jasno je da su nazočni svećenici ojačali svoje uvjerenje da njihov rast u vjeri i teško izvojevane pobjede jesu ujedno i darovi koje valja dijeliti čovječanstvu, da je njihov zanos zapravo vatra koja se pali na krijesovima što su često skriveni svijetu. Svećenici su učeći od Marije, koja je Krista rodila i do križa

pratila, osnažili spremnost da do zadnjeg udarca srca moraju Krista svjedočiti, a njegovu otkupiteljsku milost danju i noću kroz liturgiju naviještati, poražavajući tako tamu svijeta i strah pred životom. Međugorski seminar za svećenike sa svih strana svijeta opet je pokazao koliko su značajni ovakvi skupovi i koliko zajedništvo pod okriljem Kraljice Mira snaži njihove duše u duhovnom boju, a cijelu Crkvu jača na putu u novu evangelizaciju koju zagovaraju pape zadnjih desetljeća, a danas u Godini milosrđa osobito papa Franjo. Međugorski 21. seminar za svećenike zacijelo je jedno od važnijih događanja u Međugorju, događaj koji izravno jača duhovni krvotok Crkve koja naviješta Kristovo evanđelje za spas svijeta. Svećenici su u tom procesu blagoslov i nužnost. Stoga, neka ih Kraljica Mira vodi, jača i čuva!

Izjave sudionika

Ja sam Silvano De Luca i svećenik sam biskupije Molise u Italiji. Kako je termin ovoga seminara za svećenike uvijek u srpnju, a to je za mene vrlo zgodno vrijeme, već dvanaestu godinu za redom ne propuštam prisustvovati ovom za mene važnom događaju. Osim za ovaj seminar, u Međugorje dolazim i za Novu Godinu. Na ove duhovne vježbe dolazim da bih se obogatio i duhovno okrijepio. Svijet nas uvijek nastoji udaljiti od izvora, a ovdje nas u Međugorje Gospa upravo približava nauku Crkve. Ono što je za mene kao svećenika u Međugorju posebno jest to što sam tu pronašao karizmu pomirenja, karizmu svete ispovijedi. Kada sjediš u Međugorju u ispovjedaonici i ispovijedaš, imaš jednu posebnu jasnoću i stvari jasnije vidiš. Tu jasnoću u svojoj župi ne mogu osjetiti. Kad si ovdje u Međugorju, duhovne vježbe čak nisu toliko ni potrebne. Da bi obogatio svoje svećeništvo, dovoljno je sjediti u ispovjedaonici.

Zovem se Bruno Buonamassa. Kao svećenik pripadam biskupiji Basilicata u južnoj Italiji. U Međugorju sam bio više puta, no prvi put sudjelujem na ovome seminaru. Svoja putovanja u Međugorje nikada ne planiram. Dolazim kad osjetim da me Majka Marija zove. Kad Gospa poziva, onda doista poziva. Iskustvo s ovoga seminara je vrlo obogaćujuće i duboko. Možda vi ovo nazivate međunarodni seminar za svećenike, međutim ovo je tjedan duhovnih vježbi za svećenike. I za nas svećenike je jako važno obaviti duhovne vježbe barem jedanput godišnje. To vam je kao da spremnik napunite do kraja gorivom i to je jedini način da idete naprijed. Odavde odlazimo s onom radošću u srcu kakvu nam može dati samo Majka Marija. I zaista sam sretan što mogu biti na ovim duhovnim vježbama i obogatiti se u zajedništvu s mnogom subraćom iz cijeloga svijeta.

Zovem se Luka Klarica i dolazim iz Sinja. Upravo sam na Filozofsko-teološkom studiju Družbe Isusove u Zagrebu završio prvu godinu teologije. Ovo mi je prvi put da sam ovdje na duhovnim vježbama. Već sam godinu dana član Euharistijske zajednice Srca Isusova i Marijina koju je Gospodin osnovao preko Don Josipa Radića. Subraćo iz ove zajednice zadnjih nekoliko godina sudjeluju na ovome seminaru i preko njih sam i ja došao ovamo. Cilj je ovih duhovnih vježbi bio produbiti odnos s Isusom i s Marijom, da otvorimo svoje srce Bogu kako bi mogao ući u naš život, da ga više upoznamo i da ga više uz ljubimo. Ovakav seminar osobit je blagoslov nama studentima. Dobro je nakon doista naporne studentske godine i ispita doći na jedan ovakav program, tu se duhovno okrijepiti i Bogu zahvaliti na svemu što smo s Njim u proteklom vremenu proživjeli.

MEĐUGORJE FASCIPIRA JEDNOSTAVNOŠĆU

U utorak 12. srpnja, nakon večernje svete mise, u prepunoj dvorani sv. Ivana Pavla II. u Međugorju, uz pratnju Zagrebačke filharmonije, održan je koncert zahvale Kraljici Mira, jedne od najvećih opernih zvijezda današnjice, albanske sopranistice Inve Mule. Bilo je to sedamdesetak minuta istinskog glazbenog užitka.

INVA MULA GLAZBENA JE DIVA NEVJEROJATNE VOKALNE ENERGIJE I EMOCIJA.

Svojim je prepoznatljivim koloraturnim sopranom ostvarila antologijske izvedbe, poput *Lucie* u „Lucia di Lammermoor“ Gaetana Donizettija, *Marguerite* u „Faustu“ Charlesa Gounoda, *Mimi* u „La Bohème“ Giacoma Puccinia, *Micaele* u Bizetovoj „Carmen“, *Marenke* u Smetaninoj „Prodanoj nevjesti“ i mnoge druge. Repertoar ove iznimne umjetnice obuhvaća široki spektar uloga. Inva Mula pjevala je na svim najvećim svjetskim pozornicama: Opera National de Paris u Parizu, Wiener Staatsopera u Beču, Teatro alla Scala u Milanu, Arena di Verona

dosta toga, kažite nam ipak nešto o sebi.

Zovem se Inva Mula. Rođena sam u Albaniji u obitelji glazbenika i time je moj životni poziv predodređen od samog rođenja.

I majka i otac su poznati glazbenici i izvan granica Albanije?

Da. Moja pokojna majka Nina bila je glasovita operna pjevačica i vrhunski glazbeni pedagog, a moj otac Avni, koji je hvala Bogu još živ, osim što je proslavljeni bariton, nosi titulu i najvećeg albanskog kompozitora.

Vaša majka je Ruskinja?

Točno. Majka je upoznala oca na Moskovskom konzervatoriju Piotr Tchaikovsky na kojem su zajedno studirali. Nakon studija su se vjenčali i došli živjeti u Albaniju.

Jedna se zanimljivost veže i uz Vaše ime.

dašnjeg predsjednika Albanije bio je: „Za sve Albance jedina vjera može biti samo partija!“ Iako nisam imala onu duhovnu bazu koju usižete s majčinim mlijekom, onaj temelj koji vam majka ili otac usade kroz odgoj, uvijek sam bila više duhovna osoba nego „od ovoga svijeta“. Osobito sam u vrijeme odrastanja tragala za onim višim, i to traganje traje i danas.

Kažite nam nešto o početcima Vaše glazbene karijere.

Prvi put na scenu stupam već sa 5 godina kada sam nastupila pred Enverom Hoxhom i cijelim tadašnjim državnim vrhom. Dalje se redaju

u Veroni, Teatro Real u Madridu, Gran Teatre del Liceu u Barceloni, Los Angeles Opera u Los Angelesu, Washington National Opera u Washingtonu, Metropolitan Opera u Chicagu, Metropolitan Opera u New Yorku, Moscow Opera u Moskvi, St. Peterburg Opera u Sankt Peterburgu itd. Suradivala je s najuglednijim svjetskim umjetnicima te snimila brojne nosače zvuka.

Draga Inva, zahvaljujemo na vremenu koje ste odvojili za ovaj razgovor. Iako o Vama znamo

Tome mogu zahvaliti svome ocu. Naime, moje ime je palindrom imena mogega oca. Ja sam dakle prva, a vjerovatno i jedina osoba na svijetu koja nosi ovo ime.

Kako je bilo odrastati u Albaniji u vrijeme režima Envera Hoxe?

Odrastala sam u ateističkom okruženju. U to vrijeme vjera je u Albaniji bila u strogom egzilu. Opće je poznata stvar da je od zemalja tzv. Istočnog bloka osobito Albanija bila rigorozna prema svim religijama. O slobodi izražavanja vjere nije moglo biti niti govora. Ako bi netko u režimu E. Hoxhe bio prokazan kao vjernik, bio bi automatski etiketiran kao državni neprijatelj najvišeg stupnja i završavao bi na dugotrajnoj teškoj robiji, ali ne samo on nego često i čitava njegova obitelj. Diktat ta-

nastupi kroz cijelo djetinjstvo. Sa 16 godina sam osjetila da se nalazim na prekretnici kada sam trebala odlučiti što i kako dalje. Odlučujem se ozbiljnije posvetiti pjevanju. U Tirani se upisujem na glazbenu akademiju, smjer pjevanje u klasi koju je vodila moja majka. Godine 1992., nakon akademije koju sam završila s najvišim ocjenama, s pedesetak dolara u džepu odlazim u Francusku. Uskoro u Parizu nalazim angažman u zboru državne opere i tu počinje moja ozbiljnija glazbena karijera. Ljudi od struke su uskoro prepoznali

moje pjevačke kvalitete te su me usmjerili prema solo karijeri. Slijedile su prijave na različita glazbena natjecanja na kojima sam bila i više nego uspješna.

Na jednom od tih natjecanja zapazio Vas je i veliki Placido Domingo.

Točno. Bilo je to na jednom natjecanju u Barceloni. Ponudio mi je da

Ponajviše sam iz toga razloga ponosna na tu ulogu.

Zanimljivo je i da ste u istom terminu od Vaše agencije imali ponudu da nastupite i u koncertnoj dvorani Lisinski u Zagrebu. Izabrali ste Međugorje. Zašto?

U svojoj sam karijeri već dosta puta nastupala u Zagrebu i to mi više nije izazov. Dvojbe nije bilo. Moj oda-

gorju. Ali, ovo mjesto ima nešto što nemaju ni Milano ni Pariz, a to je dimenzija mira koju ovdje osjećate na svakom koraku. Bilo da ste na Križevcu, bilo da ste na Brdu ukazanja ili kod crkve, osjećate Božju blizinu i prožima vas jedinstven osjećaj mira kakav na drugim mjestima teško možete osjetiti. Međugorje je dakle za mene onakvo kakvo sam ga osobno kroz ovih nekoliko dana doživjela, a ono nije ni slično projekciji koju sam o njemu imala prije nego sam ovamo došla.

Čime to Međugorje tako snažno privlači?

Foto Đani

Shimio Mato Ivančević

Foto Đani

nastupamo zajedno, što sam objeručke prihvatila, i od tada do danas smo surađivali na bezbroj koncerata diljem svijeta. Početak suradnje s njim bila je ulaznica s kojom sam na velika vrata ušla na svjetsku pjevačku pozornicu. Uslijedile su ozbiljne uloge u djelima svjetskih majstora opere poput *Mimi* u „La Bohème“ Giacoma Puccinia, *Micaele* u Bizetovoj „Carmen“, *Marguerite* u „Faustu“ Charlesa Gounoda itd.

Planetarnu slavu ste stekli ulogom Dive Plave lagune u filmu „Peti element“. Kako je došlo do suradnje s Luciom Bessonom?

Producenti filma „The Fifth Element“ tražili su pjevačicu koja bi mogla otpjevati inače tehnički vrlo zahtjevnu ariju „Il Dolce Suono“ iz Donizzetijeve opere „Lucia de Lammermoor“. I eto, izbor je pao na mene.

Koliko je ta uloga utjecala na Vašu daljnju karijeru?

Ne baš osobito. Ponajviše je profitirala operna glazba koju je ta uloga približila širim masama i učinila je popularnijom nego je to bila do tada.

bir bilo je Međugorje jer sam osjećala neku duboku nutarnju potrebu doći ovdje i ovim koncertom zahvaliti nebeskoj Majci.

Kada ste prvi put čuli za Međugorje?

Za Međugorje i Gospina ukazanja čula sam od svoje prijateljice Mirele. Ono što je zanimljivo, Mirela nije katólkinja, a u Međugorje na duhovnu obnovu dolazi tri-četiri puta godišnje. Na moje pitanje zašto tako često ide u Međugorje, ona bi odgovorila da jednostavno ima potrebu doći ovamo, da se ovdje osjeća dobro i da se kući uvijek vraća okrijepljena duha.

Je li Međugorje ispunilo Vaša očekivanja?

Dakle, iz svjedočanstava prijatelja koji su bili u Međugorju stekla sam predodžbu i određenu projekciju o ovome mjestu. Međutim činjenica jest da bi Međugorje doživjeli u punini, morate ovamo i doći. Međugorje nema veličanstvene kolonade s predivnim kipovima, kakve možemo vidjeti u Vatikanu, Međugorje nema crkve poput onih u Milanu ili Parizu. Ništa slično ne ćete naći u Među-

Mene osobno ponajviše fascinira jednostavnost Međugorja. Boraveći na mjestu Gospina ukazanja, nisam primijetila ništa što je dotaknuto ljudskom rukom kako bi se to mjesto učinilo atraktivnijim. Ne, ono je od svih atrakcija upravo ogoljeno, jednostavno i tako prirodno. Ali tu na tome mjestu vidjela sam mnoštvo vjernika različitih uzrasta i rasa kako na koljenima i u tišini mole. Tu sam shvatila čime to Međugorje tako snažno privlači. Upravo tim jednostavnim prostorom, tim izlizanim kamenjem natopljenim milijunima iskrenih molitava i vapaja. To je ono što ga ljudima iz cijelog svijeta čini tako privlačnim.

Osobito su dojmive Vaše izvedbe marijanskih arija.

Da bi izvedba bila uspješna, nužno se poistovjetiti s likom koji tumačite. Što više uđete u lik koji tumačite, i izvedba će biti iskrenija, a time i dojmivija. Tako je i s pjevanjem marijanskih arija. Nisu to stvari kojima možete pristupiti površno niti su to samo glazbeni brojevi kojima upotpunjujete koncertni program. Za mene je pjevanje marijanskih arija upravo najiskreniji oblik molitve koji mogu uputiti Blaženoj Djevici i uvijek je to iznova jedno duboko religiozno iskustvo. Pjevanje me marijanskih arija gotovo uvijek ponese u svojevršno transcendentalno stanje kada više nisam svjesna niti prostora niti ichega što se u tim trenucima oko mene događa. U tim trenucima emocije nadvladaju moj glasovni mehanizam i jednostavno sve nekako ostane izvan moje kontrole.

Nije li takvo stanje opasno budući da na sceni niste sami, već često u interakciji s golemim glazbenim ansamblom?

Ne, jer jednim kutkom svijesti doživljavam i ansambl koji me prati i osjećam ga kao podršku. Oni koji me u takvom stanju slušaju, svjedoče da su to i moje ponajbolje izvedbe.

Tome smo se mogli osvjedočiti i na koncertu u Međugorju.

Hvala vam na komplimentu. Iako dvorana nije akustična i nije baš uvjetna za ovoliki ansambl, začudo, sve je zvučalo i više nego lijepo. Sjajni Zagrebački filharmonijski orkestar pod ravnanjem izuzetno talentiranog mladog dirigenta Mirana Vaupotića te duhovna atmosfera Međugorja, koju sam upijala kroz dane dok sam se ovdje pripremala za koncert, jednostavno su učinili svoje. Bit će ovo jedan od onih koncerata kojih ću se uvijek rado prisjećati.

Pridružili ste se i stvaranju jedinstvenog projekta – himne albanskoj svetici, Majci Tereziji.

Da, i to je nešto što me ispunja radošću i ponosom. Praizvedba himne biti će 4. srpnja na Trgu sv. Petra u Rimu, na svečanoj misi proglašenja Majke Terezije svetom.

Shimio H. Ramadžani

Koji su Vaši planovi za budućnost?

O tome brine moja agencija. U karijeri sam postigla gotovo sve o čemu sam sanjala. Ne postoji operna scena na svijetu, a da na njoj nisam nastupila barem jednom. Posljednjih mjesec i pol dana po svojoj sam želji provela u Kanadi, gdje sam održala niz zapaženih koncerata. Vrijeme dokazivanja danas je iza mene i u poziciji sam da sama biram gdje i kada želim nastupiti. Želim naći više vremena za sebe i svoju obitelj, više se posvetiti kćeri Nini i mužu Hetemu. Stoga gdje god gostujem, nastojim da i moja obitelj bude uz mene.

Želite li poslati poruku čitateljima Glasnika mira?

Nemojte ostati zatvoreni i gluhi na poruke nebeske Majke. Ona nas svojom prvom porukom poziva na mir, a upravo je mir ono što je svijetu i današnjem čovjeku najpotrebnije.

Hvala Vam na razgovoru.

Hvala Vama.

Priradio: MVT

USRED MNOGIH NEVOLJA KOJE SU GA UDARALE, NAROD ŽUPE MEĐUGORJE UTJEHU JE TRAZIO I NALAZIO JEDINO U BOGU.

Vjera im bijaše čvrsti temelj cjelokupna života i svakog nazora na svijet kroz stoljeća, luč koja je davala svjetlo i nudila nadu. Surovost krša i ljute nevolje gradili su karakter i snagu župljana ove župe, koji su rasli i ponekad izrastali i do divovskih visina.

Očevi i majke – ti hrastovi i divovi naše župe, ljudi žuljavih ruku i tabana, ruku sklopljenih i otvorenih u molitvi ostadoše vjerni, uporni i strpljivi – unatoč svemu!

Njihovo vrhovno životno načelo bijaše: rad i molitva, briga za obitelj i za opće dobro. U njihovu životu Bog je bio na prvom mjestu.

„Narod uopće živi dosta primitivno, i ako mnogi imaju dosta lijepo zidane kuće. Ležaj i namještaj kućni je prilično slab sa zdravstvenog gledišta. Gotovo nijedna obitelj nema kreveta za spavanje, pa ni bogatiji i inače vrlo razboriti i pametni ljudi. Narod živi još zadržano. Glavni i gotovo iznimni rad je o vinovoj lozi i duhanu. Ipak, neima ni jednoga, koji se bavi prosjačenjem, kao glavnim vrelom života“ –spominje u ljetopisu iz 1922. god. fra Urban Barišić. Zapažanje veoma zanimljivo – poglavito danas nakon 90 godina, kad se način života stubokom izmijenio.

U povijesnim izvorima župa se Međugorje prvi put spominje 1599. godine. Od župe Gradnići odvaja se i osamostaljuje 1892. i za svoga zaštitnika uzima sv. Jakova apostola. Nemamo puno podataka iz prvih desetljeća o tome kako je župa proslavljala svoga zaštitnika. Prvi pismeni spomen potječe iz pera župnika fra Davida Nevistića, iz god. 1919. Prva proslava bijaše više nego skromna. „Te godine – piše župnik – nije bilo puno svijeta, jer je padala kiša. Misno je slavlje predvodio fra Toma Zubac, župnik iz Dobrog Sela, uz asistenciju fra Zlatka Sivrića i fra Filipa Gašpara. Red je bio uzoran.“ Sljedeće godine, 1920., isti je župnik zabilježio da je Sv. Jakov „naj-svečanije proslavljen. Ukupno je bilo 14 svećenika. Bilo je oko 5 000 vjernika iz čitava Brotnja. Godina je 1931. i po prvi put procesija s kipom sv. Jakova. Svečana je procesija išla iz crkve cestom uz Lukoć te preko Matala, iza škole opet u crkvu. Sve je proteklo u najboljem redu. Sljedeće godine (1932.) bilo je 12 svećenika, a novost je te godine bila Glazba sv. Ante s Humca koja je svirala na procesiji i Misi; uz to je pucao 'top'. Godine 1934. bilo je još svečanije: 'Uvečer je bila bogata rasvjeta. Na proslavu je stigla seljačka glazba iz Trebižata, četa sv. Ante s Ploča, 21 svećenik franjevac, 2 laika i 1 svjetovni svećenik. Svieta je bilo mnogo, a red opet uzoran.“

OBILJEŽEN KRIZA ZNAKOM

Zašto je za zaštitnika župe Međugorje izabran baš sv. Jakov, teško je odgovoriti. No da ovakav odabir ima i proročansku notu, potvrđuju događaji koji će uslijediti od 1981. godine. Danas je župa Međugorje mjesto molitve i obraćenja, mjesto dubokog iskustva susreta s Bogom u koje, upravo pod njegovim okriljem i zaštitom, dolaze milijuni hodočasnika iz cijelog svijeta.

Priprava za blagdan bijaše i duhovna i izvanjska. Utječući se kroz devetnicu, odnosno trodnevnicu svome zaštitniku sv. Jakovu, otvarali su srca Bogu kroz zajedničku molitvu krunice i kroz slavlje sv. mise. I na izvanjski način pokazivali su da se bliži najdraži blagdan. Osobito bi se pazilo da se uoči blagdana uredi kuće i okućnice jer trebalo je primiti rodbinu i drage prijatelje. Na uočnicu bi se na obližnjim uzvisinama i proplancima okupljalo i mlado i staro, gdje bi paljenjem procvita davali na znanje obližnjim selima da je sutra proslava njihova zaštitnika.

I došao bi i svečani dan. U ona bi se vremena župljani zarana počeli okupljati oko crkve čekajući da svečana procesija s kipom zaštitnika krene prema Gaju. Uz molitvu i pjesmu, kako se to i danas čini, šestorica bi odabranih i vrljih muževa ponijela kip. Za tu bi prigodu župnik pomno birao i propovjednika. Ako bi među župljanima do tada i bilo kakvih razmirica ili trzavica, tu u hladu hrastove šume sve bi bilo zaboravljeno i sve bi odisalo Kristovim zajedništvom.

Nakon mise povratna procesija bi se obično obavila s manje reda jer bi se okupljeni, a osobito mladarija, odmah zaveli u kolo. Slavlje bi se zatim nastavljalo u kućama. Rodbina i prijatelji dolazili su na tzv. „zvanje“, na ručak i prijateljski razgovor. Na stol se stavljalo najbolje od onoga što se imalo. I dok bi stariji nakon objeda još dugo ostajali po kućama, mladi bi jedva dočekali – DERNEK.

A dernek na Ćorkovu docu bijaše nadaleko poznat. Znalo se tu okupiti na tisuće mladih iz cijele Hercegovine, kako bi se tu pokazali i može biti našli svoju srodnu dušu. Svatko bi se za tu prigodu uredio koliko je moguće ljepše, ali o kakvoj se tada „modi“ radilo, mladima danas teško je i zamisliti. U neka bi se vremena – kako li lijepa običaja – djevojci davala ruža ili bi se na momka nabacivala jabuka. I nerijetko bi se tu radale ljubavi za cijeli život. No, što zbog vrelog ljetnog dana, što zbog mladenačke sklonosti dokazivanju te rujne Blatine koja zna prevariti, počesto bi na derneku i zaiskrilo.

Blagdan sv. Jakova, zaštitnika župe Međugorje, uvijek je bio blagdan zajedništva ove župe. Ali ne samo župljana ove župe nego i hodočasnika! Ova je župa ponajprije otvorila svoje srce Kraljici Mira, a potom svoja srca i svoje domove milijunima hodočasnika iz cijeloga svijeta i na to može i treba biti ponosna.

Blagdan sv. Jakova poručuje da smo svi jedno: župljani i hodočasnici. Kako divan dar za ovu izabranu župu! I kako odgovorna zadaća! Naši stari rekli su DA kad su 1892. godine izabrali sv. Jakova za svoga zaštitnika, i toliko puta sve do danas!

Župljani župe Međugorje proslavili blagdan sv. Jakova

Međugorska župa 25. srpnja proslavila je blagdan sv. Jakova apostola, svoga nebeskog zaštitnika. Svete mise na hrvatskome jeziku slavljene su u župnoj crkvi u 7, 8 i 19 sati, a središnja sv. misa koju je predvodio don Ljubo Planinić, župnik u Kruševu, slavljena je u 11 sati u Gaju kod stare međugorske crkve. Tradicionalna procesija s kipom sv. Jakova, koji su ove godine nosili članovi udruge Marijine ruke, pošla je u 10.45 sati iz crkve, uz pjevanje litanija. Na kraju misnog slavlja u Gaju, koje je pjesmom uveličao Veliki župni zbor pod ravnanjem s. Irene Azinović, nazočne je pozdravio fra Marinko Šakota, međugorski župnik. Za ovu proslavu župljani su se zajedno s brojnim hodočasnici pripremali devetodnevnom molitvenim programom.

MARKO SUŠAC

KOLIKO JE BOŽJI PLAN ČUDESAN, UVIJEK JEDINSTVEN I NEPOVOLJIV, GOVORI I OVA KRATKA REPORTAŽA O ZAJEDNICI TOTUS TUUS I POČETCIMA NJEZINA DJELOVANJA. U ljeto, kasnih osamdesetih, mlada Njemica Birgit Janmieling, u jednom malom mjestu na hrvatskoj obali, susreće Leona Dolenea, mladića iz Čakovca. I kako to među mladima obično biva – planula je ljubav. Zajedno s Birgit u Njemačku odlazi i Leon. No, njihovu vezu njezini roditelji nisu prihvaćali i tražili su način kako da Leona vrate u Hrvatsku. U strahu da ga socijalne službe ne bi otkrile i deportirale, Leon se neko vrijeme skrivao. Kad je takvo stanje već postalo neizdrživo, odlučili su pobjeći u Hrvatsku. Kako je u Hrvatskoj situacija bila još gora, a na putu je već bilo i dijete, vraćaju se u Njemačku gdje su se domalo sudbeno i vjenčali.

Dolaskom djeteta činilo se da stvari konačno idu na bolje, njihov su brak i obitelj i okolina počeli prihvaćati. Nije više bilo niti financijske nesigurnosti i činilo se da je njihova životna lađa konačno uplovila u mirnu luku. No, to je bio samo privid. Rane nastale u toj životnoj borbi teško su zacjeljivale i Birgit se s vremenom počela zatvarati u sebe i tonuti u depresiju. Kada je već cijela situacija počela izmicati kontroli, u ruke joj slučajno dolazi knjiga redovnice i mističarke, blažene Anne Katharine Emmerich. Pročitavši knjigu, osjetila je potrebu da mora i sama pokušati mijenjati svoj život. Počela je ponovno moliti, ići na ispovijed i svetu misu. U jesen 1988. godine od prijatelja je iz Hrvatske prvi put čula za događaje negdje tamo u Jugoslaviji i već sljedećeg ljeta s mužem dolazi u Međugorje. Nakon desetosatne vožnje parkirali su se, što je tada još bilo moguće, pred samu crkvu. „Već na prvom koraku koji sam u Međugorju napravila, osjetila sam snažnu Božju nazočnost“, tvrdi Birgit.

Taj prvi put niti su bili na Brdu ukazanja niti na Križevcu, niti su osjetili potrebu vidjeti vidioce, već su sate proveli u molitvi i tišini, osluškujući što im to Gospa želi poručiti. Prikupivši svu tada dostupnu literaturu koja govori o Gospi i Gospinim ukazanjima u Međugorju, vraćaju se nazad u Njemačku.

Po povratku u domovinu, snažno potaknuta iskustvom Međugorja i nastojeći konkretno živjeti Gospine poruke, Birgit počinje intenzivnije moliti i postiti. Osjećajući potrebu da svoje iskustvo Međugorja podijeli i s drugima, u svojoj župi pokušava pokrenuti molitvenu skupinu. Početak bijaše više nego težak. Osobitu podršku nije imala ni od muža, koji je istina bio vjernik, ali mu je teško padalo slijediti Gospine poruke, pogotovo njezin poziv na post i čestu molitvu. To Birgit nije obeshrabrilo. Dapače, bijaše joj to samo poticaj da se Gospi još usrdnije moli za sumolitelje. I domalo je grupa počela rasti. Prvo se pridružila jedna prijateljica iz škole, potom jedna poznanica, jedan od braće te jedan svećenik. Godinu dana poslije, kroz ovu molitvenu zajednicu uspjela je okupiti cijelu

TOTUS TUUS

Držeći se Isusova kriterija „Po plodovima ćete ih njihovim prepoznati“, možemo ustvrditi da su u Međugorju i preko Međugorja u srcima tisuća i tisuća ljudi diljem svijeta nikle klice koje su donijele dobre plodove. Sve dobre plodove Međugorja u svijetu teško je nabrojiti. Njihova je bit obnova Crkve preko obnovljenog pojedinca. Preko Međugorja u mnogim ljudima rodila se vjera u Boga, a u mnogim izgubljenim vjernicima obnovilo se povjerenje u Boga, nada i ljubav. Jedan od takvih plodova svakako jest i zajednica Totus Tuus iz Njemačke.

svoju obitelj. Tako se molitvena grupa polako širila. No, nedostajao je jedan važan dio – mladi.

Razmišljajući kako u molitvenu skupinu privući mlade, zaključila je da bi to bilo moguće učiniti ako bi ih uspjela dovesti na sami izvor – u Međugorje, a dalje će ih upraviti Gospa. Prvo hodočašće u Međugorje za mlade organizirano je 1994. godine. Iako je u to vrijeme na području Hrvatske i Bosne i Hercegovine još trajao rat, zanimanje mladih, od kojih većina gotovo nije imala nikakvog dodira s vjerom, bilo je više od očekivanog. Hodočašće je bio pun pogodak i mladi su se hodočasnici svojim domovima vratili probuđene vjere. Stvorio se tako krug prijatelja koji su htjeli i dalje skupa moliti. S godinama zajednica je brojčano rasla po zapadnoj i južnoj Njemačkoj u većinski katoličkim mjestima. Kako se zajednica širila i množile njezine aktivnosti, javila se i potreba za ozbiljnijim ustrojem. Na Uskrs 2004. godine Crkva je zajednicu „Totus Tuus“ promakla u „Pobožnu udrugu vjernika sukladno kanonskom pravu“ i time potvrdila da zajednica radi u skladu s naukom Katoličke Crkve.

OBlici DJELOVANJA

Molitvene skupine

Molitvene skupine se u svojim mjestima sastaju najmanje jednom tjedno i u tom zajedništvu veličaju Gospodina pjesmom, osobnom molitvom, zajedničkom molitvom krunice, zahvalom te čitanjem i razmatranjem Biblije i Gospinih poruka. „Tankstelle“ (hrv. crpka) – popularan je naziv za susrete i duhovne obnove tijekom godine, koje su otvorene ne samo za članove i prijatelje udruge već i za znatiželjnike. Svake godine, na godišnjicu Međugorskih ukazanja, zajednica organizira susret „Danke Gospa“ („Hvala, Gospe“), a u jesen susret „Ein Tag mit Maria“ („Jedan dan s Marijom“).

Rad s mladima

Ono što zajednici Totus Tuus daje posebno obilježje jest rad s mladima, ne samo u samoj zajednici već i u župama u koje su pozvani. Zadnjih godina, u dogovoru sa župnicima, kroz kateheze, molitve i zahvale, prigodne kratke kazališne predstave, osobna svjedočanstva te zajedničke slobodne aktivnosti, pomažu u pripremama mladih za prvu pričest i krizmu. Zajednica također organizira i susrete za mlade tijekom vikenda i jednodnevne odvojene kampove za djevojčice i dječake tijekom školskih odmora.

Organizacija hodočašća

Tijekom godine zajednica Totus Tuus organizira hodočašća u Međugorje, a osobito su popularna hodočašća na Mladifest i za Novu godinu. Ništa manje popularna jesu i hodočašća za obitelji kad se za malu djecu uredi i poseban program prilagođen njihovom uzrastu. Pravilo je da se nakon svakog hodočašća upriliči i susret na kojem sudionici izmjenjuju svoje dojmove s hodočašća.

Evangelizacija

Pripomoć svećenicima koji su na službi u zatvorima, početak je djelovanja zajednice na području evangelizacije koja se uskoro proširila i na župe te ulice sela i gradova diljem Njemačke.

Foto arhiv Totus Tuus

ORGANIZACIJSKI USTROJ

1. Kao jedan od najvažnijih ogranka zajednice svakako treba navesti „Evangelizacijski tim“ (Njemačka) ili „Obećanike“ (Hrvatska). To su osobe koje su se zavjetovale na življenje Gospinih poruka (molitvu krunice, post o kruhu i vodi, mjesečnu ispovijed, čitanje Riječi Božje i što češći odlazak na sv. misu) te na sudjelovanje u aktivnostima zajednice koliko je to moguće ovisno o životnoj situaciji u kojoj se nalaze.

2. Svi oni koji imaju namjeru postati članovima zajednice obvezni su proći dvogodišnju kušnju u kojoj se, živeći Gospine poruke, preispituju je li članstvo ispravna stvar za njih. Tijekom tih priprema sudjeluju na mjesečnim

sastancima za kandidate, molitvenim susretima te različitim aktivnostima korisnima za zajednicu.

3. **Totus Tuus mladež** ili **TT-Jugend** osnovana je kako bi mladi, zajedno okupljeni, kroz razgovore, molitvu, igru i pjesmu podržavali jedni druge u življenju vjere.

4. Zbog povećanog broja obitelji unutar zajednice osnovan je ogranak zajednice pod nazivom „**Familienkreis**“ ili „**Totus Tuus obitelji**“ koji se sastaje više puta godišnje. Uz organizaciju hodočašća za obitelji i organizaciju kampova za djecu, jedna od važnijih aktivnost ovoga ogranka jesu obiteljski susreti na kojima se uz razmjenu iskustava o vjeri i obitelji, zajedničkom molitvom i slavljenjem svete mise izgrađuje okruženje poticajno za razvoj njihove djece u vjeri.

5. Za osobe koje žele poduprijeti zajednicu, ali nisu u mogućnosti postati članovima, osnovan je ogranak pod nazivom „**Freundeskreis**“ ili „**Krug prijatelja/podupiratelja**“. Dok podupiratelji laici pomažu većinom kroz molitvu i u evangelizaciji, svećenici podupiru zajednicu kroz

svećeničku službu koliko to obaveze u njihovim župama dopuštaju.

TOTUS TUUS U HRVATSKOJ I BIH

2001. godine za jednu grupu mladih iz Čakovca organizirano je hodočašće u Međugorje. Nedugo poslije ta grupa mladih u župi sv. Nikole u Čakovcu osniva i prvi ogranak Totus Tuus-a u Hrvatskoj. Danas u Hrvatskoj zajednica Totus Tuus svoje ogranke već ima u Zagrebu (Knežija), Križevcima (Sv. Ana), Osijeku (Sv. Ciril i Metod) te u BiH u Mostaru (Sv. Petar i Pavao).

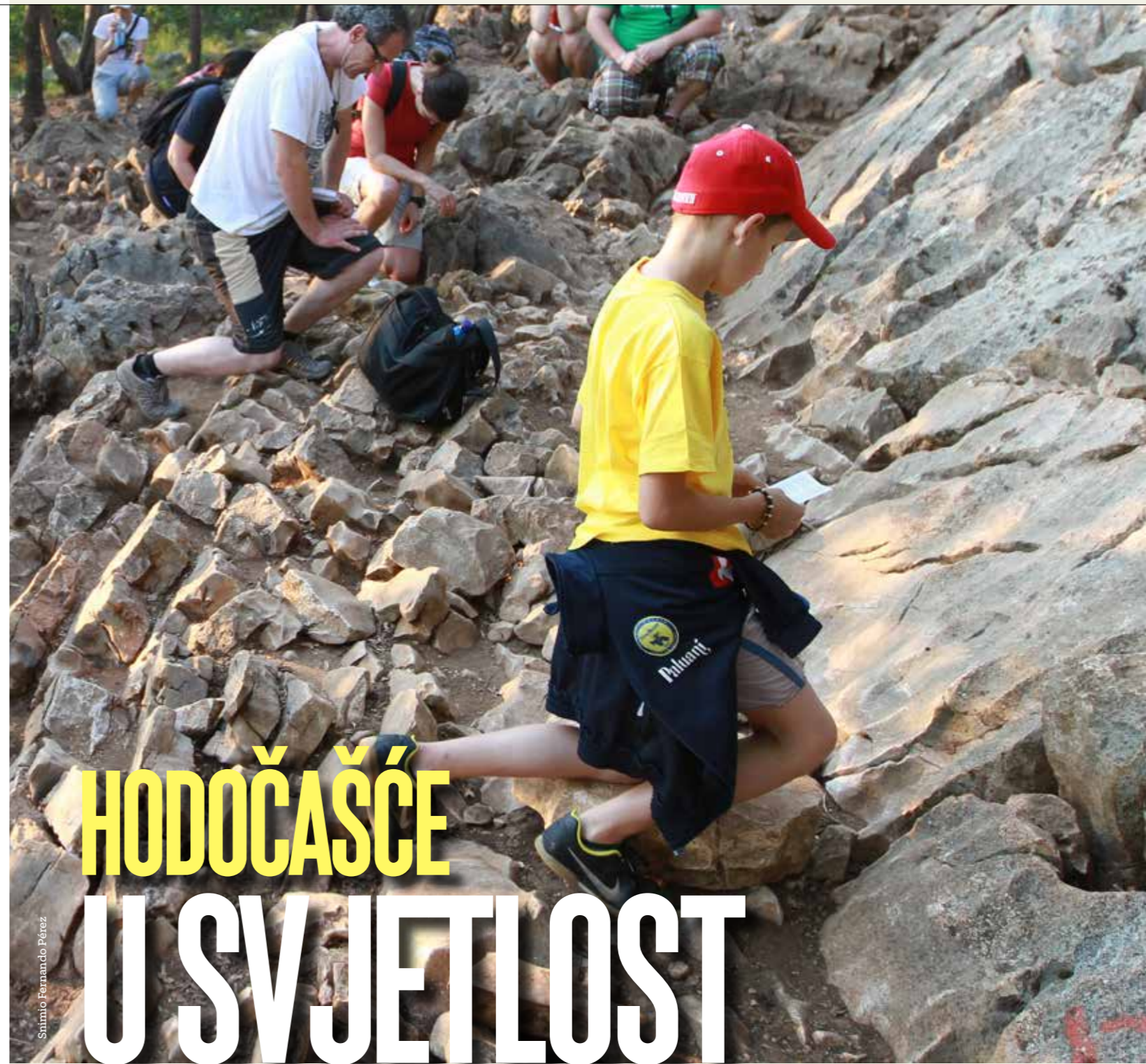
Sve informacije o zajednici možete pronaći na sljedećim internet stranicama: www.totus-tuus.de (Njemačka), www.totustuus.hr (Hrvatska i BiH)

Foto arhiv Totus Tuus

Foto arhiv Totus Tuus

Snimio Fernando Pérez

MICHAEL D. O'BRIEN

NAKON ISPOVIJEDI PETAR I DJED POŠLI SU NA SVETU MISU. On se osjećao laganijim od povjetarca, i sitijim negoli da se netom vratio s kakve gozbe! Kasnije je shvatio da se stalno smiješio. Iako je pred „nepoznatima“ još uvijek osjećao stanovitu nelagodu, ako bi im se pogledi slučajno susreli, pozdravljao ih je nadasve toplo.

Kada su se kasnije vraćali iz crkve, Petra je zaustavila iznimno lijepa gospođa koja je iz torbice izvadila čokoladicu i pružila mu. Nasmiješila se i nastavila dalje bez riječi.

– Tko je to bio? – upita Petar. – Zašto mi je dala ovo?

– Ne znam tko je, – reče djed – ali možda su je Duh Sveti ili Anđeo Čuvar potakli da to napravi. Čini mi

se kako ti Bog želi nešto poručiti, drago moje momče.

Petar prelomi čokoladicu na pola i pruži jednu polovicu djedu. Obojica su nadasve slasno i s užitkom pojeli svoj dio.

– Koliko ćemo ovdje ostati, djede? – upita Petar kada su se, trećega dana svoga boravka u Međugorju, probudili u zoru.

– Sutra se moramo vratiti kući, Petre – odgovori djed.

– Što ćemo danas raditi?

– Ujutro ćemo rano poći na svetu misu, jer u Svetome Jakovu cijeli dan ima mnogo misa. Euharistijski će nas Gospodin osnažiti za uspon. – Uspon?

– Danas je petak. Postit ćemo o kruhu i vodi i uspjeti se na Brdo Križevac.

Brdo Križevac razmjerno je visoko i uzdiže se ravno ponad Međugorja. Djed je Petru ispričao kako su župljani Međugorja godine 1933., da bi obilježili 1900. godišnjicu Gospodinova raspeća na Kalvariji, na vrhu toga brda podigli ogromnan križ. Ručno su prenijeli sav cement, pijesak, željezne šipke i vodu potrebne za njegovu izgradnju, i to penjući se korak po korak po kamenitu pristupu. Tadašnji je papa odobrio taj projekt jer je u snu bio ugledao upravo to brdo, a Gospa mu je rekla da se ono nalazi u tadašnjoj Jugoslaviji te da će u budućnosti imati vrlo značajnu ulogu.

Petar i djed pođuše do podnožja brda, odakle je uska staza razdvajala stabla nara i stala se uspinjati.

– Znači, sada idemo *višlje!* – oduševljeno će Petar, skakućući ispred djeda.

Djed se nasmiješio i dozvao ga: – Molit ćemo križni put uspinjući se, Petre. Pričekaj me na prvoj postaji kako bismo započeli.

Petar mu mahnu i povika: – Ne, ne, djede, želim ići *brzo!* Vidimo se na vrhu!

– Vidimo se kod Prve postaje – prošapta djed sebi u bradu uz još jedan osmijeh. Potom i on krenu, korak po korak, stopu za stopom, polako se uspinjući. Dok je tako išao, usnice su mu se neprestano pomicala. Staza je bila puna oštrog bijelog kamenja, a k tome još i zavojita; ukratko, vrlo zahtjevna.

A kad je stigao do Prve postaje, označene drvenim križem koji se uzdizao iz gomile kamenja, ondje ga je uistinu čekao Petar, sjedeći uz put, hvatajući dah rumena i oznojenica lica.

Nakon što su popili malko vode i povratili dah, kleknuli su na oštro kamenje – jer nigdje uokolo nije bilo povoljnijega tla. Malko jest boljelo, ali je djed uputio Petra neka zajedno to prikažu kao žrtvu za

obraćenje duša i pokoru za svoje grijeh. Izmolili su razmatranje vezano uz prvu postaju križnoga puta te potom nastavili hodati do sljedeće.

Isprva se činilo da će se morati penjati cijeli dan i da su pred njima beskrajni naporni sati. No, Petrovo se nestrpljenje u međuvremenu bilo posve rasplinulo te je rado slijedio djeda i njegov starački tempo.

Kad su stigli do Sedme postaje, Petra zaboljele noge i teško je disao. Potajice je razmišljao kako bi se rado upravo ondje okrenuo i vratio u dolinu. Nije mu bilo jasno zbog čega djed nikako da odustane.

– Vrlo si snažan, djede – reče Petar, bacivši se na tlo kako bi malko otpočnuo.

– Mmmm, puno ti hvala – odvrti djed šaljivim tonom. – Kada sam bio mladić, možda je to zaista i stajalo. No, sada sam slabiji no ikada.

– Ne, jak si!

Djed prasnu u smijeh.

– Povjerit ću ti veliku tajnu, Petre. Uopće više nemam snage. Ali zato svoju slabost prikazujem Bogu. I po tome mi prikazanju On daje snage kako bih još više mogao davati Njemu. Razumiješ li to?

Petar skupi obrve i slegnu ramenima: – Baš i ne, djede.

– Onda ću ti reći ovako: na ovome brdu ja žrtvujem svoju slabost, a ti svoju snagu.

Petar nije baš bio siguran što to znači te je, kada su se nastavili penjati, imao o mnogočemu razmišljati. Na svakoj su postaji molili za različite nakane: za stričevo obraćenje; za mir narodima svoje zemlje; za mir među narodima svega svijeta; za duše u Čistilištu, osobito za baku; za Petrovo životno zvanje, koje god ono bilo. Sa svakim su se korakom sve više uspinjali; iako je bilo vrlo naporno pa su ih obojicu sve više boljele noge te stezala pluća i srce, uživali su upravo neobjašnjiv mir.

Kako su se približavali vrhu, Petar pogleda na sat te glasno prošapta: – Što? Penjemo se već preko četiri sata! Ali čini se puno kraće, kao da su prošle tek minute!

– Vrijeme baš kao da je proletjelo – blago će djed.

– Ovo je mjesto trpljenja, da, ali je ovdje i komadić vječnosti, kao što je to slučaj svugdje gdje vlada ljubav.

– Ne osjećam ljubav – na to će Petar potišteno, odmahujući glavom i trljajući si bolna koljena.

– Tvoje se tijelo buni i govori ti da osjećaš jedino bol. No, u dubini duše znaš da postoji još nešto više.

Petar kimnu.

– Da, djede. Ne umijem to pretočiti u riječi, ali znam da je stvarno.

Potom su polako, sasvim polako, nastavili dalje, uzbrdo, sve dok ih put nije izveo iz gustiša i doveo na čistinu na vrhu Križevca. Ondje se pred njihovim očima uzdizao golemi bijeli križ, oko kojega su na stotine hodočasnika klečale u tihoj molitvi.

Petar, još jednom pogledavši na sat, prošapta: – Tri su sata, djede.

– Čas Gospodinove smrti na Križu. Petre, izmolimo kronicu Božjega milosrđa.

Činilo se kako su i ostali hodočasnici pomislili isto, budući da su stali moliti upravo tu kronicu; dakako – svatko na svome jeziku. Iako su se miješali brojni različiti jezici, sve je skupa zvučalo skladno poput glazbe.

– Za obraćenje duša – reče djed – a napose za umiruće.

– I da se milosrđe spusti na čitav svijet – reče Petar.

– Jest – kimnu djed – i na prijatelje, i na neprijatelje.

– To je najteži dio – prokomentira Petar.

– Najteži i najpotrebniji. Molit ćemo Gospu, Majku milosrđa, neka moli s nama i za nas.

I tako nastaviše moliti.

Kasnije, kako se sunce stalo spuštati prema zapadu, djed i Petar shvatiše da je vrijeme za povratak u dolinu. Pridružili su se rijeci hodočasnika koji su se uputili prema početku staze, kadli se djed odjednom zaustavi. Bio je posve tih, zatvorenih očiju i glave malko nagnute, kao da nešto osluškuje.

– Što je, djede?

Djed nije odmah odgovorio.

– Zašto ne pođemo? – ustrajao je Petar.

Starac otvori oči i uze Petra za ruku. – Dođi – reče jednostavno.

Okrenu se i povede Petra natrag do križa, prema padini koja je vodila ka udaljenoj strani planine. Ondje se zaustaviše i pogledaše u dolinu. Ondje su vidjeli druga brda, a daleko iza njih, na jugu, planinske vrhove.

– Što je, djede? Zašto smo došli ovamo?

Djed nije odmah odgovorio. Stavio je ruku na Petrovo rame, a desnom rukom pokazao je na istok i zapad, a potom još i na jug.

– Ovo je znamenito brdo, Petre...

Nalazi se na rubu katoličkih zemalja Europe. Kada gledaš s ovoga mjesta, vidiš goleme predjele i brojne narode u kojima je preostala još svega nekolicina kršćana: ondje na istoku i jugoistoku je Grčka; na jugozapadu Afrika. Na jugu su, pak, muslimanske zemlje, a iza njih Azija. U tome smjeru, prema naprijed odakle stojimo, nema nijedne katoličke zemlje sve do Filipina.

– Djede, mi stojimo na pramcu lađe! – reče Petar.

– Jest, tako je. Lađa je velika, ali i suočena s golemim oceanom nevjere. Čekaju je brojne oluje. Brojne i strašne. Ali ne smijemo se bojati.

Djed polako klekne na bolna koljena i podigne obje ruke prema nebu. Drhtavim staračkim glasom glasno povika:

– Slava Isusu Kristu!

– Slava Isusu Kristu! – ponovi Petar ne baš toliko glasno jer još nikada nije čuo djeda tako moliti.

– Iz dubine vapijemo tebi, Gospodine – nastavi djed. Glas mu sada bijaše jači te nije spuštao ruke, iako su mu drhtale.

– Obrani nas od zvijeri! – povika, okrećući se prema istoku. Ponovio je tu molitvu ukupno tri puta, okrećući se redom prema istoku, zapadu i jugu.

Potom okrenu lice prema sjeveru i raširi ruke još jače, kao da je razapet na križu. Oči mu se ispuniše suzama koje mu potekoše niz obraze. To je uvelike iznenadilo Petra jer još nikada nije vidio djeda kako plače:

– Probudi nas, o Isuse, naš Spasitelj! – povika djed.

– Moli za nas, o Majko svih naroda i svih duša! Probudi one koji su se odvratili od tvoga Sina u svim ovim katoličkim zemljama.

Potom djed spusti ruke i obriše oči te je neko vrijeme ostao klečati u tišini, spuštene glave. Petar nije želio ometati starca, no, kada je primijetio kako se prema njima kotrljaju niski i gusti crni oblaci, prodrma ga za rame. U daljini se začula grmljavina.

– Oluja će, djede.

– Jest, oluja će! – ponovi starac otvorivši oči.

Ustali su, vratili se do križa i poljubili ga, a potom krenuli putom niz brdo. Sada su već bili gladni, i jako umorni, dok su oblaci stali ispuštati sitnu kišicu. Petar i djed polako se i pozorno upute niz sklisko kamenje.

Kada su se približili dolini, već je pao mrak, u brdima su sijevale munje, a pljusak ih je smočio do kože. Prinijeli su i to za žrtvu te sretno stigli do crkve. Zbog kiše ondje nije bilo mnogo ljudi pa su starac i dječak pronašli Svetoga Jakova neuobičajeno prazna. Uspjeli su prići glavnome oltaru gdje su se pomolili pred svetohraništem, prikazavši Bogu svoje hodočašće. Zahvalili su Mu što ih je štitiio, hranio i održao u dobrou zdravlju. Pomolili su se i pred Gospinim kipom s desne strane oltara, zamolivši je za sretan povratak kući koji je imao započeti sutradan.

Sljedećega jutra, nakon doručka u pansionu, Petar i djed uputili su se kući. Dvije su noći proveli u grmlju pokraj puta, moleći za zaštitu od vukova – kako vidljivih, tako i nevidljivih. Na sreću, nije se pojavio nijedan.

Trećega su dana djeda tako zaboljele noge da više nije mogao hodati. Sjeli su na travu pored puta.

– Ne znam što ćemo, Petre. Možda bismo trebali pronaći kuću s telefonom i pozvati strica da dođe po nas autom.

– Davno smo prošli zadnju kuću, djede, a do sljedećeg je sela još dalek put. Mislim da bismo trebali zamoliti Gospu za pomoć.

– U pravu si.

I tako izvadiše krunice iz džepova i stadoše se moliti za pomoć. Nekoliko minuta nakon što su završili s molitvom, začuše buku na cesti te se iza njih pojavi stari hrđavi automobil ruske proizvodnje, glasno ružeći. Automobil se zaustavi pokraj njih, a kroz prozor se pomolilo lice. Bio je to učitelj iz Petrove škole – „drug učitelj” koji je bio ismijao događaje u Međugorju.

– Trebate li prijevoz? – upita ih.

– I te kako! – uljudno odgovori djed.

– Hvala vam, gospodine! – zahvalno će Petar.

I tako su stigli kući živi i zdravi.

POZNAJEŠ LI OVAJ PUT?

Čovječe, jesi li se već upitao, zašto si ovdje?

Što te dovelo tu, u Majčinu Zemlju?

Imaš li otvoreno srce, da prihvatiš sve ove poklone koji na tebe čekaju?

Ne, to nisu zemaljski pokloni, to nije prsten koji zlato krasí.

To je nebeski poklon – mir u duši i srcu koji životnu snagu daje.

Čovječe, dosta ti je tvojih briga i tegoba, za koje kažeš da te stalno prate?

Odbaci tu tegobu, predaj se u Majčine ruke, dozvoli da te Ona vodi na tvom putu,

i samo promatraj kako se sve okreće na Dobro. Kako život postaje lagan i radostan.

Da, to je duhovni put, u kojem ne postoje granice, gdje Bogu ništa nije nemoguće.

Klaudija Kozol, Čakovec

Povjerimo se Majci Mariji

Proteklog mjeseca u Međugorje je hodočastio i nadbiskup u miru, mons. Piere Giacomo De Nicolò.

Uz dužnosti naslovnog nadbiskupa Martana, mons. De Nicolò obnašao je dužnost apostolskog nuncija u Kostarici, Siriji, Švicarskoj i Lichtensteinu. U mirovini je od 8. rujna 2014., u dobi od 85 godina. Mons. De Nicolò ima i dva brata biskupa, Mariana De Nicolou i Paola De Nicolou.

„U vremenu kada sam u Međugorje došao prvi put, a bilo je to 1987., vršio sam dužnost nuncija u Kostarici. Tada me se osobito dojmilo kada sam, ušavši u crkvu, vidio koliko svećenika čeka suslaviti svetu misu. Niti je bio blagdan niti je bila nedjelja, već jedan obični dan. Bio sam dirnut tim prizorom jer toliko svećenika nisam vidio ni u Lurdu. Potom više nisam dvoumio da je ovdje Bog na djelu. Već 10 godina sam intenzivnije u kontaktu s Međugorjem i moje svje-

dočanstvo jest da je ovdje Gospa nazočna i da Bog ovdje djeluje. Ovdje se rađa ljubav za Boga preko Marije. Ovdje se rađa ljubav za braću i sestre. Ovdje sam vidio tolika živa djela Božje ljubavi. Ovdje sam vidio temeljite ispovijedi ljudi koji imaju duboke unutarne probleme, ljudi koji plaču od radosti, jer su pronašli novi život. Marija je došla zbog toga ovdje. Vjerujemo, povjerimo se Majci Mariji, slijedimo je, ona nas vodi spasenju“, rekao je mons. Piere Giacomo De Nicolò.

Iskustvo obraćenja u Međugorju

Zvonko Smukavić rodom je iz mjesta Jugovac kod Karlovca, a već 40 godina živi i radi u Kanadi. Ovo mu je peto hodočašće u Međugorje. Prvi je put Međugorje posjetio na prvu obljetnicu Gospinih ukazanja kada je, kako svjedoči, doživio obraćenje.

„Ovo je moje peto hodočašće u Međugorje. Prvi sam put došao 1982. moliti Gospu za zdravlje mogea bolesnog oca. Došao sam u župni ured i susreo sam se sa svećenikom koji mi se predstavio kao fra Slavko Barbarić. On mi je predložio da uđem u kapelu na ukazanje, na kojem je prisustvovalo svih 6 vidioca. To me iskustvo snažno potreslo. Plakao sam cijelo vrijeme. Od tada do današnjeg dana ja sam misionar Međugorja. Gdje god imam priliku govorim o ukazanjima u Međugorju. Ljudi su tako oduševljeni. Ovih dana možemo vidjeti, cijeli svijet je tu. Svi su događaji u Međugorju važni, bitno mi je sudjelovanje u svetoj misi, molitvi krunice, pohodu međugorskim brdima. Ne smijemo se opustiti, moramo nastojati napredovati u vjeri“, rekao je gosp. Smukavić

Biciklisti za mir: Međugorje – Padova, Padova – Međugorje

Polovicom srpnja iz Međugorja je na biciklističko hodočašće u Padovu krenulo dvanaest članova biciklističkog kluba Brotnjo. Ideja za ovim biciklističkim hodočašćem došla je od Giancarlo Bordignona, talijanskog hodočasnika koji od 1985. kao vodič dolazi u Međugorje. Giancarlo već dugi niz godina organizira vjerska hodočašća, a zadnjih godina krenuo je s organizacijom i biciklističkih hodočašća. Tako već pet godina biciklisti iz Padove organizirano dolaze u Međugorje, gdje se i razvilo prijateljstvo s mjesnim biciklističkim klubom Brotnjo. Braća i prijatelji kako po biciklu, tako i po ljubavi prema Međugorju, Padovi, sv. Anti, Kraljici Mira, odlučili su se na zajedničko dvosmjerno biciklističko hodočašće iz Međugorje prema Padovi u kojem će sudjelovati članovi BK Brotnjo, te iz Padove prema Međugorju u kojem sudjeluju talijanski biciklisti.

„Više je ciljeva ovoga biciklističkog hodočašća kao zahvale Bogu, Djevici Mariji i sv. Anti za sva dobra koja nam daruju. Prvi cilj je zasigurno evangelizacija i širenje poruke Međugorja gdje nam bicikl služi samo kao sredstvo u realizaciji tog cilja. Drugi cilj je sama promocija biciklizma i poticanje na bavljenje sportskim aktivnostima, dok se treći cilj odnosi na bratimljenje hercegovačkih i talijanskih biciklista i ukazivanje na univerzalne vrijednosti sporta i vjere u današnjem svijetu“, rekao je Franjo Lovrić, predsjednik biciklističkog kluba Brotnjo.

„Ovo biciklističko hodočašće povezuje dva modela 'nasljedovanja Krista'. Marija, Kraljica mira, prva učenica svojega Sina, pokazuje nam put obraćenja preko dara molitve svetog Antuna Padovanskog, slavnog propovjednika evanđelja i zaštitnika siromaha i patnika. Ovo je peti put kako biciklisti iz Padove dolaze u Međugorje, te prvi put kako biciklisti iz Međugorja idu u Padovu. Samu organizaciju je preuzela Agenzia Viaggi Avvenire di Pace iz Padove te će se ove dvije skupine biciklističkih hodočasnika sastati kako na svom putu, gdje će biti upriličeno druženje, tako i na povratku hercegovačkih biciklista iz Padove gdje će ih u Međugorju dočekati talijanski biciklisti, nakon čega će uslijediti zajednička molitva i zahvala Kraljici Mira na Podbrđu“, poručio je inicijator ovog biciklističkog hodočašća Giancarlo Bordignon.

Hodočašće članova mladog zbora župe Gospe Karmelske Pločice u Međugorje

Mladi župnoga zbora župe Gospe Karmelske Pločice sa svojim roditeljima i župnikom Gospe Karmelske Pločice, don Tihomirom Šakotom, hodočastili su u subotu 9. srpnja u Međugorje.

Prva postaja njihova puta, uz pjesmu i molitvu, bila je župa Hrasno i svetište Kraljice Mira, gdje su razgledali crkvu Bezgriješnog začeca Blažene Djevice Marije i kratko se pomolili pred kipom Majke Božje. U Međugorju su sudjelovali na misnom slavlju.

Ovo malo hodočašće bila je nagrada članovima netom osnovanog župnog zbora. Zbor je sastavljen od ovogodišnjih prvopričesnika i ostalih mladih uz veliku potporu roditelja i samoga župnika.

Svjedočanstvo don Borisa Dabe o Međugorju

Početak srpnja u Međugorje je hodočastio i svećenik Krčke nadbiskupije don Boris Dabo, koji od 1983. godine djeluje kao misionar u Zambiji.

„U Međugorje sam prvi put došao prije tridesetak godina, dok sam još bio kapelan u Malom Lošinj. Volim ovo mjesto i svaki put kad dođem iz misija na godišnji odmor, dođem i u Međugorje. Iako cijenim i iskustva vidjelaca, sama viđenja nisu mi toliko bitna koliko osjećaj da je ovo mjesto svetište, da je ovo mjesto sveto. U mojoj misiji u Zambiji, koja je na samoj granici s Angolom, godinama se vodio građanski rat. Preko granice je bila jedna misijska postaja koja je u tom građanskom ratu bila u potpunosti uništena. Kad se rat malo smirio, ljudi su me pozvali da dođem tamo ispovijedati i slaviti svetu misu. Kročivši na to mjesto osjetio sam isto ono što se osjećam i ovdje u Međugorju. To je osjećaj svetosti mjesta. Ovdje osjećam Marijinu prisutnosti i ona me ovdje vodi prema onom bitnom, onom središnjem, Isusu Kristu i zato se ovamo uvijek vraćam“, rekao je don Boris.

Statistike za srpanj 2016.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 140 800

Broj svećenika koncelebriranih: 4323 (139 dnevno)

HGSS Čitluk-Međugorje

Hodočasnička mjesta okupljaju tijekom godine veliki broj ljudi iz raznih krajeva svijeta. A pritom se, kao i na svim velikim skupovima i okupljanjima, mogu dogoditi nezgode, ozljede, ili kakvi drugi slučajevi. Tada nastupaju službe koje su često nezapažene u javnosti, osim u takvim iznimnim slučajevima, a čiji je cilj pomagati i spašavati ljude. Jedna od tih službi je i gorska služba spašavanja Čitluk-Međugorje.

HGSS Čitluk-Međugorje bit će angažirana i na 27. međunarodnom molitvenom susretu mladih u Međugorju: „Kao i svake godine Gorska služba spašavanja je osmislila sustav dežurstava za vrijeme tjedna mladih. Dežuramo na principu dviju smjena. Ljudi izaberu dane kada mogu dežurati, slobodni od svojih poslova. Zadnji dan, kad je sveta misa na Križevcu, u pomoć nam dolazi i HGSS Mostar, i dežurni smo cijelu noć i jutro. Mi u principu silazimo zadnji s Križevca“, rekao je pročelnik HGSS-a Čitluk-Međugorje Žarko Pehar.

Predstavljena nova knjiga fra Ante Vučkovića „Gledaj, tvoja majka!“

U subotu 9. srpnja 2016. godine u prekrasnom ambijentu klaustura franjevačkog samostana sv. Ante na Poljudu, predstavljena je nova knjiga fra Ante Vučkovića: „Gledaj, tvoja majka!“. Bila je to ujedno promocija i prikupljanje donacija za volontersku akciju „72 sata bez kompromisa“.

Fra Antina knjiga „Gledaj, tvoja majka“ zapravo je niz kateheza koje su održane na Mladifestu u Međugorju prije dvije godine. Međugorski župnik fra Marinko Šakota istaknuo je kako je fra Ante tim katehezama dao posebnu dimenziju.

Pero Mihaljević, koordinator projekta „72 sata bez kompromisa“, predstavio je kratko cijeli projekt i pozvao okupljene na potporu ovoj dragovoljnoj akciji. Osim toga, u stankama između čitanja ulomaka knjige iznijeli su iskustva svoga beskompromisnog volontiranja Ana-Marija Vrdoljak, Duje Drnas i Tomislav Debeljak. Njihove priče istovremeno su nasmijale okupljene, ali i dirnule do suza.

Bila je to večer uzajamnog darivanja. Mladi su darivali svoja iskustva, okupljenim novcem će se pomoći ovaj volonterski projekt, a fra Ante je u svojoj knjizi dao mali dio samoga sebe svima okupljenima. S tom mišlju fra Ante je i zaokružio cijelu večer, zaključivši da ničega navedenog ne bi bilo bez Božjeg neprestanog davanja svima nama. Organizatori ovoga događaja bili su „72 sata bez kompromisa“, Skac Split i Informativni centar „Mir“ Međugorje.

SASTANAK ZAJEDNIČKOG POVJERENSTVA O ALOJZIJU STEPINCU U RIMU

U Rimu 12. i 13. srpnja sastalo se Zajedničko povjerenstvo o Alojziju Stepincu, sastavljeno od hrvatskih i srpskih stručnjaka, radi ponovnog i zajedničkog čitanja života ovog zagrebačkog kardinala, no zaključci povjerenstva ne će utjecati na Stepincu kanonizaciju, koja je u isključivoj nadležnosti Svete Stolice.

SPC u Vatikanu su predstavljali mitropolit zagrebački Porfirije, mitropolit crnogorski Amfilohije, episkop slavonski Jovan, episkop bački Irinej te nekadašnji veleposlanik u Vatikanu profesor Darko Tanasković, a u ime Katoličke Crkve kardinal Josip Bozanić, mostarski biskup Ratko Perić, požeški biskup Antun Škovičević te povjesničari Mario Jarek i Jure Krišto.

Povjerenstvo, koje je ustanovljeno na poticaj pape Franje nakon nekoliko susreta predstavnika Svete Stolice, Srpske pravoslavne Crkve i Hrvatske biskupske konferencije, kroz znanstveni pristup i dostupnu dokumentaciju proučit će život kardinala prije, za vrijeme te nakon Drugog svjetskog rata. Predviđen je niz zasjedanja koja će završiti u roku od 12 mjeseci, a članovi povjerenstva su predstavnici Svete Stolice, članovi hrvatske Katoličke Crkve pod vodstvom Josipa Bozanića, hrvatski povjesničari dr. Jure Krišto i dr. Mario Jarek te pripadnici Srpske pravoslavne Crkve i srpski veleposlanik u UNESCO-u.

Iduće zasjedanje povjerenstva održat će se od 17. do 18. listopada u Zagrebu. (hr.radiovaticana.va)

KONFERENCIJA: „PUTEVI SV. JAKOVA – VIZIJE IZ EUROPE“ (17. 7.)

„Putevi sv. Jakova putevi su vrijednosti, a vrijednosti su ono što moramo očuvati i za što se moramo boriti jer su one smjerokaz koji nam pokazuje pravi put kojim moramo kročiti u životu“, rekla je hrvatska zastupnica u Europskom parlamentu Marijana Petir govoreći na konferenciji „Putevi sv. Jakova – vizije iz Europe“, održanoj u Santiago de Composteli.

Zajedno s još deset zastupnika Europskog parlamenta zastupnica Petir odazvala se pozivu španjolskog

kolege Francisca Millána Mona, predsjednika radne grupe za puteve sv. Jakova i ostale europske kulturne rute, čija je članica i zastupnica Petir, te galicijske vlade da posjeti Santiago de Compostelu, sudjeluje u konferenciji te i sama prođe dio rute koja godišnje privlači više od 250 tisuća hodočasnika u najvećem hodočasničkom mjestu nakon Rima i Jeruzalema.

Na panelu pod nazivom „Putevi sv. Jakova – putevi vrijednosti, putevi iskustava“, zastupnica Petir promovirala je i Hrvatsku predstavivši šibensku katedralu sv. Jakova, biser Jadranskog mora uvršten u UNESCO-ov popis svjetskog kulturnog naslijeđa. Nije zaboravila spomenuti ni Međugorje, gdje je također župa posvećena upravo sv. Jakovu, nakon čega su mnogobrojni prisutni izrazili želju posjetiti Šibenik i Međugorje. (fenix-magazin.de)

ZAREĐEN NOVOIMENOVANI ŠIBENSKI BISKUP MONS. TOMISLAV ROGIĆ

U katedrali sv. Jakova zaređen je novoimenovani šibenski biskup mons. Tomislav Rogić. Pedesetjednogodišnji biskup rođeni je Senjanin i magistar teoloških znanosti. Mons. Rogić je 49. biskup u povijesti Šibenske biskupije utemeljene 1298. I u ovome trenutku je najmlađi hrvatski biskup. Novi je šibenski biskup oduševljen načinom na koji su ga primili i vjernici i svećenici. Poručuje da će nastojati svim vjernicima širiti radost evanđelja i zauzimati se za temeljne kršćanske vrijednosti. Odabrao je geslo: „Sve i u svemu Krist“ i u skladu s tim poručio kako će u fokusu njegova djelovanja biti kršćanska obitelj, pastoral mladih i sakramentalni život vjernika. (www.sibenska-biskupija.hr)

IMENOVAN NOVI GLASNOGOVORNIK PAPE FRANJE

Amerikanac Greg Burke (56), bivši novinar Fox Newsa novi je glasnogovornik pape Franje.

On je na to mjesto jučer imenovan umjesto dosadašnjeg glasnogovornika poglavara Rimokatoličke Crkve, oca Federica Lombardija, koji je tu dužnost obavljao deset godina. Vatikan je prije četiri godine Burkea imenovao posebnim savjetnikom u doba kada je Crkva zbog curenja informacija upala u velike skandale te je upravo on doveden kako bi amortizirao probleme u odnosima s javnošću. Novi je glasnogovornik rodom iz St. Louisa, a radio je kao dopisnik Fox Newsa iz Rima za Europu i Bliski istok. (hr.radiovaticana.va)

REDOVNIČKI DAN U BOSNI I HERCEGOVINI

Ovogodišnji Redovnički dan u Bosni i Hercegovini održat će se u subotu 10. rujna u Katoličkom školskom centru „Don Bosco“ u Žepču s početkom okupljanja u 9.30 sati.

Program će započeti u 10 sati uvodnom molitvom te pozdravom dopredsjednice Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine mr. sc. Kate Karadžije. Na početku skupa prigodnu riječ uputit će pomoćni vrhbosanski biskup mons. dr. Pero Sudar te ravnatelj KŠC-a u Žepču mr. don Milan Ivančević, SDB.

Predavanje pod naslovom „Ispovijed – sakrament Božjeg milosrđa“ održat će fra Josip Ikić, OFM-Sarajevo, a najnoviju okružnicu Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života „Kontemplirajte“ predstaviti će predsjednik KVRPP BiH dr. fra Miljenko Šteko. Slijedi rasprava, a zatim stanika te prigoda za sakrament pomirenja.

Euharistijsko slavlje oko podneva predslavit će biskup Sudar, a homiliju će izreći provincijal Bosne Srebrene fra Jozo Marinčić. Nakon objeda slijedi u 15 sati razgledavanje Katoličkog školskog centra „Don Bosco“ te u 15.30 sati predstavljanje salezijanske karizme i rekreacija koje će animirati članovi salezijanske zajednice, domaćin susreta.

Zatvaranje redovničkog skupa predviđeno je u 17 sati. (kvrpp bih)

Majko naša

U nepovjerenju pogled nam je spušten.

Nasilje i rat najglasnija su vijest diljem svijeta.

Sumnja i strah odgovor su naših srdaca.

Što činimo?

U boli pogled nam je spušten.

Izrabljivanje i zlostavljanje najtužnija

su vijest diljem svijeta.

Tuga i suze odgovor su naših srdaca.

Zašto činimo zlo?

U takvom trenutku tame

Ti nas Majko pozivaš podignuti glavu i slaviti

Tvoje Uznesenje.

Svi te zovemo blaženom jer si dopustila da Bog čini

Velika djela u tebi i preko tebe.

Imala si povjerenje kad je bila tama,

Podigla si pogled kad je sve izgledalo nemoguće.

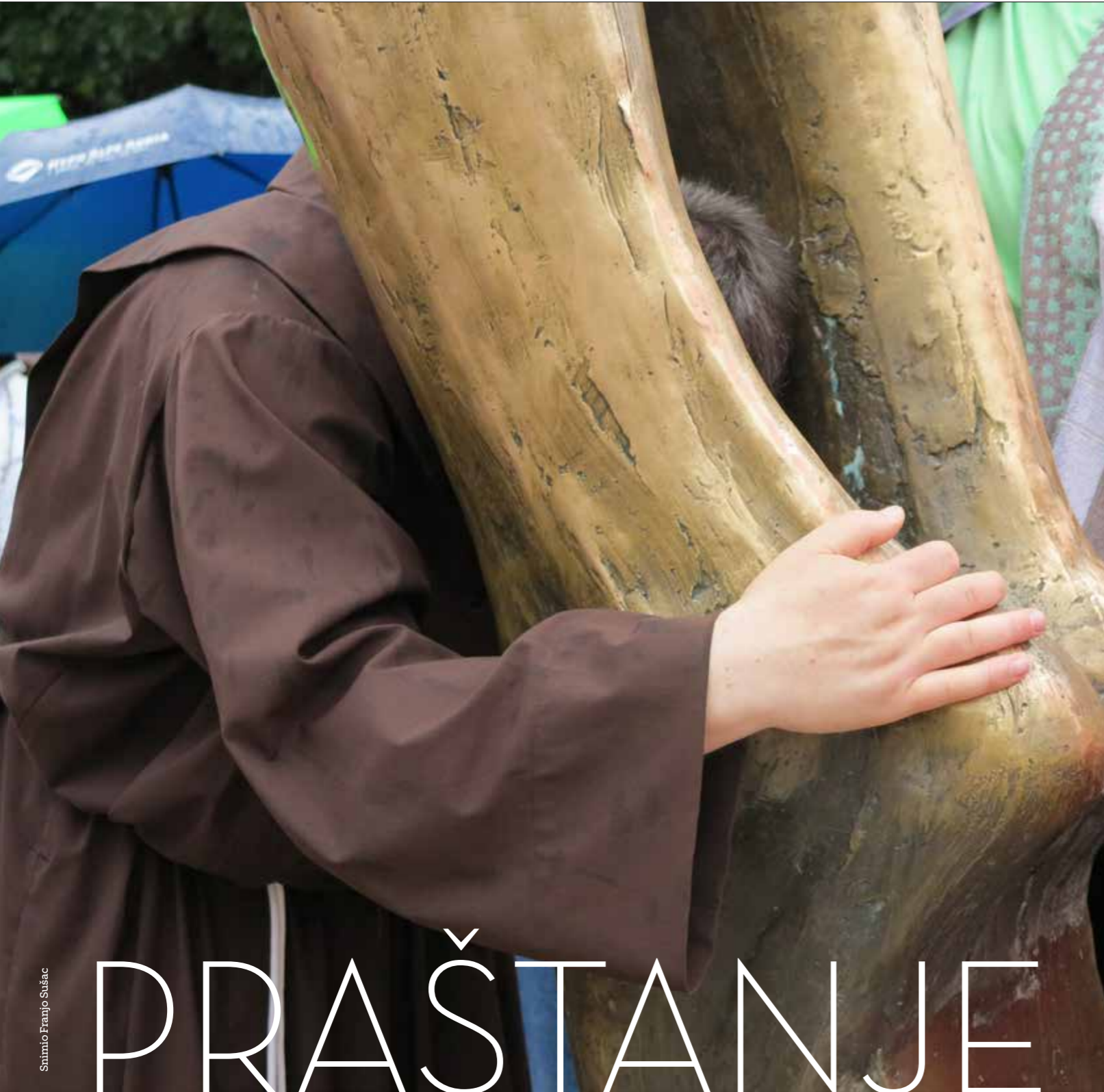
Vodi nas Majko kako bismo podigli pogled

Usred tame našega srca i tame cijeloga svijeta.

Vodi nas da dopustimo Bogu činiti velika djela u nama i po nama.

Ti nas drži za ruku i nikad ne puštaj.

fra Stanko Ćosić

Suzana Frajlo Sušac

PRAŠTANJE IZLAZ IZ SLJEPOĆE

Bivši zatvorenik nacističkog koncentracijskog logora bio je u posjetu prijatelju koji je s njime dijelio istu sudbinu. „Jesi li oprostio nacistima?“ upita ga prijatelj. „Jesam.“ „Vidiš, ja nisam. Ja ih još jako mrzim.“ „U tom slučaju“, odgovori mu prijatelj, „ti si još uvijek njihov zatvorenik.“

FRA MARINKO
ŠAKOTA

U GOVORU O PRAŠTANJU ODNOSNO NEPRAŠTANJU OVA PRIČA OSLIKAVA NUTRINU DVAJU TIPOVA LJUDI. Jedan neprijateljima nije oprostio, a drugi jest. Prvi koji nije oprostio nema spoznaju ni o sebi ni o svome neprijatelju niti o zlu koje djeluje iz pozadine. Drugi koji je oprostio ima jasnoću spoznaje što se događa u njemu, ali i u onome koji nije oprostio. Onome koji je oprostio postalo je jasno da se onaj koji nije oprostio još uvijek nalazi u zatvoru. Uvidio je da je nepraštanje stanje zarobljenosti. Stoga želi pomoći svome prijatelju. Nije opisano, ali poniranjem u dušu jednoga i drugoga želimo saznati kako se to moglo dogoditi.

Kad je čovjek povrijeđen, u njemu se najprije javi bol. Naneseno mu je nasilje, nepravda i zbog toga trpi. Osim boli javljaju se negativni osjećaji poput ljutnje, srdžbe, mržnje, želje za osvetom. Nutrina postane poput vulkana. Rađa se prava pobuna i otpor nasilju...

Razmišljajući o tome što čovjeku stvara najviše problema da oprost i koji su najveći argumenti za nepraštanje, dolazimo do spoznaje da se ne radi toliko o boli i negativnim osjećajima koliko o sljepoći. Sljepoća je čovjekov najveći problem! Sljepoća za bol koja je u njegovoj duši i sljepoća za negativne osjećaje koji truju njegovu nutrinu. I još nešto – sljepoća za vlast tih negativnih sila u njemu. Taj čovjek izvana je slobodan, ali iznutra zarobljen. I uz to – što je najgore – nije svjestan da je zarobljenik. U njemu se događa prijevara koje nije svjestan. Rob je, a njegova „svijest“ uvjerava ga u suprotno. Stalno mu servira argumente protiv počinitelja, čime ga sve više vodi u sve dublju tamu i blato.

Čovjek koji ne može oprostiti pravi je slijepac koji ne shvaća da stvarnost nije takva kakva mu se predstavlja. Ne vidi da se dao zarobiti i zaplesti u mreže zla koje su u njegovoj nutрини. Rob je mržnje koja u njemu vlada. Suradnik je zla koje djeluje skriveno. Zbog toga Kraljica Mira ovako upozorava: „Budite jaki u molitvi i s križem u rukama molite da vas zlo ne upotrijebi i ne pobijedi u vama.“ (25. 3. 2015.)

Osoba koja ne prašta instrument je „u rukama“ negativnih sila koje djeluju u njoj. Nije vlasnik sebe. Njome upravljaju drugi. Bol, srdžba, mržnja, a kroz sve to još i ono najpodmuklije – zlo. Vrlo aktivno, a skriveno zlo se preko boli i negativnih osjećaja uvuče u čovjekovu nutrinu. Osoba nesvjesno postane poslušnik koji je „upotrijebljen“ i „pobijeden“, kao što reče Kraljica Mira. Ne htijući, postane potencijalni saveznik zla koji ispunjava njegove naredbe. Zato Gospa ovako opominje: „Dječice, ne dopustite da vas Sotona razvlači i radi od vas što hoće.“ (25. 1. 1998.)

Spomenuta priča otkriva nam i drugu stranu. Pred nas stavlja čovjeka koji je oprostio i koji nam iz vlastita iskustva govori što znači oprostiti.

Tek kad izađemo na vrh brda, otvara nam se pogled za kotlinu koju smo napustili. I čovjek koji je oprostio otkriva nam da sila i sveg skrivenog djelovanja zla nismo svjesni sve dok ne oprostimo.

Teško nam je i zamisliti što se u tom čovjeku moralo događati od trenutaka podnesenog nasilja, uvreda, nepravdi, preko fizičkog oslobađanja iz zatvora pa sve do potpunog oproštenja. No, pokušajmo ući u njegovu nutrinu.

RAZMIŠLJAJUĆI O TOME ŠTO ČOVJEKU STVARA NAJVIŠE PROBLEMA DA OPROSTI I KOJI SU NAJVEĆI ARGUMENTI ZA NEPRAŠTANJE, DOLAZIMO DO SPOZNAJE DA SE NE RADI TOLIKO O BOLI I NEGATIVNIM OSJEĆAJIMA KOLIKO O SLJEPOĆI. SLJEPOĆA JE ČOVJEKOV NAJVEĆI PROBLEM! SLJEPOĆA ZA BOL KOJA JE U NJEGOVOJ DUŠI I SLJEPOĆA ZA NEGATIVNE OSJEĆAJE KOJI TRUJU NJEGOVU NUTRINU.

Za razliku od etimologije romanskih riječi za oprost (*con-dono, per-dono, par-don*) i germanskih (*Ver-gebung, for-giveness*), koje u riječi za oprost imaju riječ *dar* (oprost je, dakle, dar žrtve počinitelju zla), hrvatska riječ za oprost izvodi se iz praslavenske riječi *prost*, što znači slobodan, oslobođen. Promatrajući samu etimologiju riječi *oprost*, shvaćamo da je opraštanje „čin koji žrtvu oslobađa prisile da cijeli svoj život promatra kroz prizmu podnesenoga zla“ (Ante Vučković).

Drugi čovjek iz gore navedene priče je *prost*, oslobođen. On je prekinuo vladavinu zla koja je, vjerojatno, i njega bila zahvatila ili barem pokušala zahvatiti. Opraštanjem je prekinuo dirigiranje koje je zlo u njemu vršilo. Zaustavio je vlast negativnih osjećaja nad sobom. Nije više automatska mašina ni marioneta s kojom zlo upravlja.

Opraštanje sigurno nije došlo odjednom, nego je to bio proces. Možda i višegodišnji. Proces buđenja iz „sna“ u kojem je bio dok nije uspijeva oprostiti. Bio je to proces otvaranja očiju u kojem je primijetio da su rane iz prošlosti u njemu i da krvare. Uočio je da su mu pogled i misli usmjereni na neprijatelje. Primijetio je da se identificirao s negativnim osjećajima i mislima i da je postao njihovim zarobljenikom. Bio je „upregnut u kola“ i usmjeren prema provaliji. Imao je formiran način razmišljanja i gledanja, a bio uvjeren da ispravno vidi. Shvatio je da su ga mračne sile – rečeno riječima Kraljice Mira – „upotrebljavale“ i „pobijedile“.

Budući da se oslobodio, mogao je vidjeti da je njegov prijatelj zarobljen. Zato mu je rekao da nije slobodan nego da je „još uvijek zarobljenik“ onih koji su ga mučili. I zato mu je odlučio pomoći.

Čovjek koji je oprostio šalje nam još jednu važnu poruku: Borba oko oslobađanja nutrine nije završila spoznajom zla i zaustavljanjem vlasti zla u sebi. Kad se oslobodio zla, stavljen je pred odluku: Svoju slobodu mora nekome darovati. Jer nutrina ne može ostati prazna. U njoj netko ili nešto mora vladati.

To iskustvo imao je Izraelski narod kad se oslobodio iz šaka jedne vlasti – iz vlasti egipatskog vladara faraona. No nakon što se oslobodio jednog vladara, proces oslobađanja nije bio završen. Na redu je bio drugi vladar. Trebao se osloboditi iznutra. A to je bilo puno teže od onog izvanjskog oslobađanja. Stavljen je pred odluku. Morao se opredijeliti komu darovati svoju slobodu: Bogu ili zlatnom teletu.

Čovjek koji je oprostio očito je svoju nutrinu i izborenu slobodu darovao Bogu, miru i pomirenju. Zato je mogao doći u posjet prijatelju, stati pred njega, reći mu pravu istinu i povesti ga na put oslobađanja...

„Praštanje je suprotno od stvaranja, jer stvarati znači stvoriti nešto iz ničega, a oprostiti vratiti to isto u ništa... Onaj koji ljubi, obraća se u ljubavi onomu kojemu prašta i kada se vraća njemu, on jednostavno ne vidi ono što je iza njegovih leđa... Onaj koji ljubi, skriva mnoštvo grijeha; onaj koji ne prašta, samo povećava grijeh, a oprost koji je djelo ljubavi, grijehu ne pruža priliku, već otvara nadu za novi početak.“

(Soeren Kierkegaard)

MATE KRAJINA

SVJETSKI POPULARNA ŠALA O ODNOSU SUPRUŽNIKA, NASTALA U DOBA USPONA FEMINIZMA, DOŽIVLJAVALA JE MNOGE VERZIJE, ALI UVIJEK JE PREŠUTNO IZAZIVALA OSMIJEH ODOBRAVANJA.

Naime, u toj šali muškarac i žena objašnjavaju tajnu sretnog braka. Žena – supruga, u ovoj verziji npr. Hercegovka Mara čineći se poniznom i podložnom, kaže: „Moj suprug Jure donosi velike odluke, a ja donosim male.“ Simpatični Jure na to „pokorno“ dodaje: „Da, ja odlučujem o tome postoji li Bog i gdje završava svemir, ali moja supruga odlučuje gdje ćemo živjeti, s kim ćemo se družiti i koje će škole pohađati naša djeca...“

Shvaćate li? Ili trebate još jedanput pročitati? Očevi – što je stvarno zanimljivo – smatraju da su važni jer su im umovi ispunjeni apstraktnim pojmovima poput „smisla života“, velikim političkim idejama, povijesnim „teniskim dvobojima“, „nogometnim simultankama“ i sl. Ipak, kad malo bolje promisle, morat će priznati da o tim pojmovima i njihovim imaginarnim idejnim herojstvima ne ovisi sreća njihovih dragih i bližnjih. Zapravo, ona više ovisi o praktičnim „kućanskim“ izborima u kojima se žene – čini se – bolje snalaze.

Na prvi pogled, ova se šala čini utemeljena na stvarnosti. Jer – istina jest – čim se rode djeca, majke na sebe preuzimaju nerazmjerno velik dio odlučivanja o društvenim i obrazovnim pitanjima obitelji. No, po strani ostaje pitanje: Jesu li mjesto boravka, škole i prijateljstva zaista jedini značajni čimbenici za usmjerenje djece ka punini ljudskosti? Teško. Duhovni i moralni razvoj djece – njihovo upućivanje u temeljne kulturne vrjednote – jednako je tako važan. I upravo je ta činjenica ovdje pod našim povećalom.

Švicarsko statističko izvješće objavljeno prije desetak godina, a nazvano „Demografska obilježja jezičnih i vjerskih skupina u Švicarskoj“ objavilo je rezultate koji se odnose na vjersku praksu u Švicarskoj, iznoseći posebno dojmljiv zaključak o tome na koji način (ne) odlazak majki, odnosno, očeva u crkvu utječe na buduću vjersku praksu njihove djece.

Ova detaljna anketa otkriva da – ukoliko otac redovito ide u crkvu,

„CRKVA SE NE OBAZIRE NA UTVRĐENE SOCIOLOŠKE ČINJENICE! UKOLIKO NEMA OCA U CRKVI, ONDA NEMA NITI OBITELJI, PA NI VJERE. MAJKE VUKU DOBAR DIO, ALI DOBRO BI NAM DOŠAO I ONAJ OČINSKI. PRIVLAČENJE I ZADRŽAVANJE MUŠKARACA KLJUČNO JE ZA ZAJEDNICU VJERE I NEOPHODNO ZA POTPORU PLEMITIM NASTOJANJIMA SVIH MAJKI, KAO I ZA BUDUĆE SPASENJE NAŠE DJECE.“

ODGOVORNOST MUŠKARCA I ŽENE

U CRKVI

Ukoliko nema oca u crkvi, onda nema niti obitelji, pa ni vjere. Privlačenje i zadržavanje muškaraca ključno je za zajednicu vjere i neophodno za potporu plemenitim nastojanjima svih dobronamjernih majki, kao i za buduće spasenje naše djece.

a majka ne ide – barem 30% njihove zajedničke djece bit će redovito u pohađanju crkve. Međutim, ukoliko je situacija obrnuta – majka redovito pohađa crkvu, a otac ne – svega će 2-3% njihove djece u budućnosti redovito pohađati crkvu.

Ukratko, ukoliko otac ne ide u crkvu, ma koliko majka bila predana vjernica, svega će troje djece od njih stotinjak postati aktivnim vjernicima. Međutim, ukoliko je otac makar koliko-toliko redovit, neovisno o vjerskim uvjerenjima majke, barem će jedno na svako troje djece postati aktivnim vjernikom. Ovaj je nerazmjer odveć očit, a da bi ga se u kulturološkome smislu smjelo zanemariti.

Logična reakcija na tako jasne brojke trebalo bi biti nastojanje različitih kršćanskih denominacija da privuku što veći broj muškaraca. Međutim, svaki praktični pripadnik židovske i kršćanske vjeroispovijesti može posvjedočiti kako su na obredima većinom prisutne žene. Feministička misao ide u prilog fleksibilnosti, osjećajnosti i uključivosti (popustljivost s obzirom na prava homoseksualaca, patetika raznorodnih karizmat-

skih predznaka i sl.), što je već čitav jedan naraštaj obilježje liberaliziranih propovjedaonica, osobito u protestantskim crkvama. Ali stiže epidemija pomalo i u čvrste katoličke utvrde...

Ben Kinchlow (popularni američki košarkaš) današnju situaciju komentira ovako: „Muškarci i žene, ne znajući točno tko su oni i što su njihove pojedinačne uloge, zbunjeni su i gonjeni tjeskobama.“

Postoji i nova psihologija zvana 'provlačenje'. Muškarci često ne će donijeti nikakvu jasnu odluku predanje o bilo čemu; jedino što čine jest da se 'nekako provlače'. Budući da priroda ne podnosi *vacuum*, žene su usisane u područja koja su muškarci zanemarili. Kao posljedica, muškarac, žena i djeca postali su

bijesni i razočarani i, u sve većem broju, sučeljavaju se s 'krizom identiteta'.“ (Iz predgovora knjizi „Zrela muževnost“)

Jasno je, također, da „ublažena“ i „razvodnjena“ liturgija, kao i „uvažavanje“ postmodernih vrijednosti vezanih uz spolnost, ne nude muškarcima „čvrstu“ vjerodostojnost što je oni obično traže u vjerskoj praksi. Posljedica svega toga jest smanjen broj muškaraca koji idu na misu i druge vjerske sadržaje po našim župama – osim na derneke, posebice na janjetinu i žilavku, a i na sumnjive koncerte. Za pretpostaviti je da će se taj proces pojačano nastaviti i u sljedećem naraštaju. Jedan anglikanski pastor ovako je prokomentirao švicarsku anketu: „Crkva se ne obazire na utvrđene sociološke činjenice! Ukoliko nema oca u crkvi, onda nema niti obitelji, pa ni vjere. Majke vuku dobar dio, ali dobro bi nam došao i onaj očinski. Privlačenje i zadržavanje muškaraca ključno je za zajednicu vjere i neophodno za potporu plemenitim nastojanjima svih majki, kao i za buduće spasenje naše djece.“

Edwin Louis Cole u knjizi „Zrela muževnost“ – objavio *Bogoslovni institut, Zagreb* – upozorava: „Crkve su povrijeđene nezrelim muškarcima. Muškarcima koji su sramotno proigrali duhovno vodstvo, prepustajući ga ženama. Uspješno predavši vladavinu discipline u kući, muškarci sada kreću u svlačenje košuljice odgovornosti u Crkvi. U župi za župom, žene primjenjuju darove Duha, žene poučavaju, organiziraju i vode, žene izljevaju hvale i slave Oca. Da, moguće je dobiti duhovnost od žena – ali to nikad nije cjelina obitelji, jer prava snaga koja sve armira dolazi od muškarca. Crkva, obitelj i nacija jaki su onoliko koliko su jake žene, ali i njihovi muškarci.“

Iz svega proizlazi kako su „velike odluke“ o Bogu, smislu života i idejnoj političkoj konfiguraciji kojima se očevi bave u spomenutoj šali jako bitne. Rezultati ankete mogu se slobodno protumačiti i ovako: U oblikovanju djetetova osjećaja pripadnosti zajednici i etičkoga identiteta – što je najvažnije od svega za građansko društvo, a i za kršćanske zajednice – očeva uloga nije samo značajna, već je ona ključna. *Hercegovino, moja rodna grudo...*

ZAŠTO SE RASPADAJU BRAKOVI?

NIKOLINA NAKIĆ

NEDAVNO SAM PROČITALA PORAZAVAJUĆU STATISTIKU KAKO SE NAŽALOST RASPADA SVAKI TREĆI BRAK.

Da su obitelj i brak na udaru i da su ugroženi, nije nikakva tajna, no ova je brojka ipak šokantna i zabrinjavajuća. Od tri braka samo će dva opstati. Kako je to tužno i strašno.

Poznato je da su zlostavljanja i razne ovisnosti sigurni uništavači brakova i da osobe koje su u brakovima žrtve odluke o rastavi ne donose olako i da im predstoji puno patnje prije nego što se odluče na korak rastave. Poznato je također da i Crkva u određenim okolnostima, kad je iz nekih razloga zajednički kvalitetan suživot nemoguć, dopušta razdvajanje od stola i postelje.

Međutim zaista je teško povjerovati da se baš u svakom trećem braku krije zlostavljač i ovisnik. Razlozi raspada brakova danas kriju se negdje drugdje.

U posljednjih godinu-dvije čula sam za nekoliko brakova od dvadeset godina bračnog staža koji su se nepovratno raspali. Moram priznati da me to baš začudilo jer sam oduvijek mislila da su to već neke zajedničke godine nakon kojih je teško otići, da su to brakovi koji su preboljeli svoje dječje bolesti, da su se partneri već dobro upoznali i priviknuli na mane i vrline onog drugog. Da poslije toliko godina nema prevelikih iznenađenja, a ako se ona i dese, partneri u dužim brakovima trebali bi bolje znati kako se s njima nositi. I kako preko nekih stvari prijeći.

Izgleda da su me ovi konkretni dugovječni brakovi demantirali u

takvim razmišljanjima. Ne želim sad generalizirati, no ovi za koje ja znam, raspali su se jer je suprug otišao od žene i djece s podosta mlađom verzijom svoje zakonite supruge. Nisu se mogli spasiti jer ih jedna strana nije željela spasiti.

U istraživanju ove teme, kako bih dobila uvid koji su to razlozi zbog kojih se danas raspada većina brakova, posjetila sam jedan vrlo popularan hrvatski forum. Tu je svakako preljub. No i preljubu prethode problemi pa ću ovdje citirati jedno svjedočanstvo koje je po mom mišljenju vrlo znakovito i primjenjivo na mnoge parove. Dakle, čovjek kaže ovako:

„I pitaš kada su stvari krenule na loše, onako neprimjetno, postepeno možda prije pola godine, godinu, duže... zbog neke dosade, zasićenja. I sada imaš situaciju da vas nema, ne postojite, osim možda onih standardnih pitanja kad navečer sjedneš s njom, ti na jedan kauč ona na drugi i pitaš reda radi kakav ti je bio dan..? Ona kaže ok, tebi... i nastavi nezainteresirano gledati u tv. U tom trenutku bi propao u zemlju, izjeda te ogromni bijes i tuga u isto vrijeme! Kompenziraš to tako da si živčan, agresivan, da visiš na poslu, kafiću, po forumu, komentiraš druge žene i baviš se glupim temama samo da odagnaš misli, samo da si dalje od nje...“

Na razvod se odlučujemo – reći ću – olako. Nismo više uopće spremni na kompromis i isključivo nam je bitno kako se MI osjećamo. Ako se ne osjećamo kako mislimo da bismo trebali, jednostavno dižemo sidro.

Dakle, ovim ljudima dogodilo se da su se udaljili jedno od drugoga, da su prestali razgovarati, dijeliti sve one naoko beznačajne sitnice koje nam sačinjavaju našu svakodnevnicu... jer mi smo po naravi društvena bića i potrebno nam je da s nekime dijelimo svoja razmišljanja, stavove, čak i banalnosti... A s kime ih podijelit nego s onim tko ti je najbliži na svijetu, s kime dijeliš dom? Problemi nastaju kad ti tvoj bračni partner prestane biti najbolji prijatelj i kad mu više jednostavno nemaš potrebu reći neke stvari i podijeliti ih s njime kao što ste nekada običavali... Postanete kao dva cimera koja razgovaraju službeno, o onome o čemu moraju da bi njihovo kućanstvo i roditeljstvo funkcioniralo... bez intimnosti, nježnosti, prijateljstva, i bez svega onog što ustvari brak čini brakom i opravdava izraz „jedna duša jedno tijelo“. Preljub počinu jedan supružnik, no krivci su vrlo često oboje. I kad se ta nedaća naposljetku dogodi, sve smo manje spremni pogledati unatrag u sve one zajedničke godine i pronaći u njima razlog da pokušamo spasiti, popraviti, oprostiti, pokrpati i iznova sagraditi nešto u što smo nekada vjerovali čitavim svojim srcem.

Priznajem također da je nekada razvod braka bio stigmatiziran u smislu da je razvesti se bilo velika

sramota pa su supružnici ostajali u braku unatoč problemima i iskušenjima. Danas to više nije tako. Otišli smo u drugu krajnost. Na razvod se odlučujemo – reći ću – olako. Nismo više uopće spremni na kompromis i isključivo nam je bitno kako se MI osjećamo. Ako se ne osjećamo kako mislimo da bismo trebali, jednostavno dižemo sidro. Neki dan sam konstatirala da je gotovo polovica mojih gimnazijskih kolega razvedena. U razredu mog srednjeg sina šestero djece ima roditelje koji su u braku, a osmero su djeca razvedenih roditelja. To su sve konkretni primjeri iz moje okoline.

Čitajući jedan roditeljski forum, jako me iznenadila lakoća kojom forumašice savjetuju druge koje se požale na probleme u braku na razvod. Na primjer, netko se požali da je muž ne cijeni, da je uzima zdravo za gotovo, da je više i ne primjećuje i odmah se nađe njih pet-šest koje odmah kažu kako one to ne bi trpjele ni jednu jedinu minutu i upućuju ženu na razvod, sve po maksimi, bolje sama nego u lošem društvu. Otkad je, pitam se, osoba koju si odabrala da s njom provedeš život i odabrala je za oca svoje djece – loše društvo? Usudujem se reći da su nam odnosi postali jednokratni poput onih kineskih proizvoda koji će trajati vrlo kratko vrijeme i koje se ne isplati popravljati.

Pitanje je svih pitanja: Zašto nam se to uopće događa? Da, krivo je i vrijeme u kojem živimo, u kojem je toliko remetilačkih faktora – ubojica komunikacije. Veliku krivicu snosi i tehnologija – u vrijeme kad bi supruzi trebali sjediti i razgovarati, svatko gleda u svoj ekran. Djeca pak u svoje. No nije to glavni razlog. Razlog je svih razloga što smo zaboravili i odbacili Boga. On nam je postao nekakva imaginarna bajka koja možda postoji i u koga mi možda kad nas pitaju, i vjerujemo, ali on ni na koji način ne utječe na naš život. Ne da ga ne stavljamo na prvo mjesto, nego za njega u našim domovima i našim bračnim ložnicama nema mjesta. Izbacili smo ga.

Sjećate li se spavaćih soba naših djedova i baka? U svakoj od njih bile su slike Isusa i Marije. Oh, kako se dobro sjećam djetinjstva i noći koje bih provodila kod bake i djeda i kako sam promatrala one tajanstvene velike slike na njihovu zidu, srca Isusovog i Marijinog. One su bile posljednje što su vidjeli kad bi trudni poslije napornog dana sklopili oči i prvo što bi ugledali kad bi zorom iste otvorili.

Bog je tada bio na prvom mjestu, a sada više nije.

Nekada su supruzi zajedno molili, a sada to više ne čine.

Nekada su ljudi ostarjeli zajedno, a sada odlaze jedno od drugoga da se više nikada ne vrate.

To je pravi razlog raspada brakova danas i one porazavajuće statistike koju sam navela na početku teksta. Kad bismo si barem to osvijestili. Kad bismo barem vratili Boga u naše brakove. Tada bi ona izreka „dok nas smrt ne razdvoji“ bila istina, a ne tek puka fraza.

Razmislimo o tome. Stvari nisu izvan naše kontrole. I te kako možemo na njih utjecati.

RAZLOG JE SVIH RAZLOGA ŠTO SMO ZABORAVILI I ODBACILI BOGA. ON NAM JE POSTAO NEKAKVA IMAGINARNA BAJKA KOJA MOŽDA POSTOJI I U KOGA MI MOŽDA KAD NAS PITAJU I VJERUJEMO, ALI ON NI NA KOJI NAČIN NE UTJEČE NA NAŠ ŽIVOT. NE DA GA NE STAVLJAMO NA PRVO MJESTO, NEGO ZA NJEGA U NAŠIM DOMOVIMA I NAŠIM BRAČNIM LOŽNICAMA NEMA MJESTA. IZBACILI SMO GA.

MIRTA MILETIĆ

NEDAVNO ME ISTINSKI RAZVELIO NAŠ PAPA NAGLASIVŠI KAKO JE POTREBNO PONOVO NAGLASITI ULOGU ŽENE U DRUŠTVU, OBITELJI, ALI I CRKVI.

Papa je svjestan kako istinska slika i uloga žene danas pomalo blijedi. I blaženi je papa Ivan XXIII, davne 1963. godine u svojoj enciklici *Pacem in terris* naglasio važnu ulogu žene: „Nema ga zacijelo, koji ne uviđa da žene sudjeluju u javnom životu. Žene, naime, svakim danom svjesnije svoga ljudskog dostojanstva, daleko su od toga da bi trpjele da ih smatraju neživom stvari ili pukim sredstvom, štoviše zahtijevaju prava i dužnosti dostojna ljudske osobe, kako unutar obiteljskog doma tako i u javnosti.“

Papa Franjo naglašava kako je neporeciv doprinos žena u svim sredinama ljudskog djelovanja počevši od obitelji. No Papa se pita je li to dovoljno i nastavlja kako se vrlo malo učinilo za žene koje se nalaze u vrlo teškim stanjima, koje su omalovažavane, marginalizirane i čak svedene na ropstvo. Papa osuđuje seksualno nasilje nad ženama i želi ukloniti prepreke koje onemogućuju potpuno uključivanje žena u društveni, politički i gospodarski život. Dakle pred Crkvom je izazov dati ženi onu ulogu i mjesto koje joj je Bog namijenio stvarivši je.

Prisjetimo li se izvještaja o stvaranju u Knjizi Postanka, vidimo kako Bog ženu stvara na samom kraju. Bio je to šesti dan. I Bog je vidio sve što je učinio i bijaše veoma dobro. Uzeta od rebra Adamova, žena je stvorena kao njegovo ispunjenje smislom i kao njegova pomoć. Žena koju Bog oblikuje od rebra Adamova izaziva u njemu krik divljenja i ljubavi i zajedništva: „Gle, evo kosti od mojih kostiju i mesa od mesa mojeg.“ (Post 2,23) Rebro simbolizira srce. Žena je stvorena da svijetu donese nježnost i ljubav. To je smisao njezina poslanja. Bez nježnosti i srca žene svijet postaje bezličan i grub. Stvaranjem žene Bog Adama potpuno ostvaruje kao

ŽENA JE STVORENA DA SVIJETU DONESE NJEŽNOST I LJUBAV. TO JE SMISAO NJEZINA POSLANJA. BEZ NJEŽNOSTI I SRCA ŽENE SVIJET POSTAJE BEZLIČAN I GRUB. STVARANJEM ŽENE BOG ADAMA POTPUNO OSTVARUJE KAO MUŠKARCA, KAO ČOVJEKA. DAJE SMISAO I CILJ NJEGOVU ŽIVOTU.

muškarca, kao čovjeka. Daje smisao i cilj njegovu životu. Razmišljam o tom samom početku. Stvoritelj, Adam, Eva, raj zemaljski... sve tako savršeno i skladno. Muškarac i žena, zajedništvo u različitosti. Jedno nadopunjuje drugo! A onda me kao maljem opali stvarnost! Kako se doista danas gleda na ženu? Razumiju li žene svoje poslanje? Tko nam danas odgaja djevojke za tu veliku

zadaću žene? Danas u Hrvatskoj postoje mnoge udruge koje se žele legitimirati kao zaštitnici prava žena, a zapravo iskrivljuju i ruše pravu sliku žene. 'Pravo na pobačaj!' 'Pravo na umjetnu oplodnju!' 'Pravo na preljub!' 'Pravo na kontracepciju!' Koliko 'prava'?! Žaloste me zapravo sva ta izmišljena prava i lažne slobode koje ženu guraju u nezadovoljstvo i očaj. To je zamka 'lašca otpočetka', onoga koji mrzi tijelo, mrzi maternicu i mrzi ženu po kojoj dolazi novi život. Nevjerojatno

je koliki se medijski linč podigne oko žena koje doista žele braniti tu Božju sliku žene. Sjetite se Željke Markić koja je ustala u obranu braka i obitelji, Blanke Vlašić koja je poduprla referendumsku inicijativu pa su je kao rezultat nezapamćenog linča napustili sponzori, Nine Badrić koja se usudila pjevati o nerođenoj djeci, Marijane Petir, pa i same predsjednice države Kolinde i još mnogih drugih... Koliko agresije, mržnje i izrugivanja prema onim ženama koje su odlučile braniti obitelj, pravo

na rođenje djeteta ili se jednostavno ne uklapaju u agendu promotora kulture smrti. Ispada da braneci život i obitelj u današnjem svijetu, nisi normalan. To kao da više nisu vrijednosti, nego nazadni stavovi. No to je slika Hrvatske i našeg naroda koju žele stvoriti i krivotvoriti oni koji kontroliraju medije i koji žele nametnuti svoju ideologiju.

Mogli bismo griješkom zaključiti kako je svijet oko nas crn i izgubljen, kako se ne isplati imati obitelj i djecu, živjeti kulturu života ili braniti život od začeca. No pobjeda je uvijek na strani Gospodina! Svijet će izgledati bolji i pravedniji u onoj mjeri koliko mi budemo istinski i autentični svjedoci. Mi smo sol i ako ona obljutavi ovaj svijet će biti neslan, bezličan. Moje je poslanje kao

žene i majke živjeti 'protiv struje', živjeti 100% svoj poziv, živjeti 100% evanđelje. Biti svjetlo i radost unatoč teškoćama i protivštinama. To konkretno znači moju zauzetost, služenje, ljubav i brigu prema suprugu i djeci, to znači i brigu za duhovnu izgradnju supruga i djece, to pretpostavlja i moju osobnu molitvu iz koje crpim snagu za svoje poslanje. Biti žena je ponekad i samozatajnost i skrovitost u pozadini, ali i snaga i odlučnost kada je to potrebno. Biti žena znači imati uho za slušanje

Koliko agresije, mržnje i izrugivanja prema onim ženama koje su odlučile braniti obitelj, pravo na rođenje djeteta ili se jednostavno ne uklapaju u agendu promotora kulture smrti. Ispada da braneci život i obitelj u današnjem svijetu, nisi normalan. To kao da više nisu vrijednosti, nego nazadni stavovi. No to je slika Hrvatske i našeg naroda koju žele stvoriti i krivotvoriti oni koji kontroliraju medije i koji žele nametnuti svoju ideologiju.

i razumijevanje za tuđe teškoće i križeve. Svoje poslanje žene gledam i kroz otvorenost životu i ne pristajanje na sebičnost i zatvorenost. Također jedan vid poslanja žene ostvarujem i kroz svoje zanimanje te kroz vrijeme koje darujem svojoj župi, Crkvi. Toliko je lijepih darova Bog darovao ženi! Na nama je ženama da radošću svojeg života svjedočimo i pronosimo istinu o ljepoti Božjeg nauma koji je darovao ženama. A u tome imamo najbolji uzor u Majci Božjoj, Kraljici Mira. Neka nas ona zagovara na tom putu!

ZADAĆA JE MUŠKARCA DA ŠTITI DOSTOJANSTVO ŽENE

KREŠIMIR
MILETIĆ

NEDAVNO JE UDRUGA VIGILARE POKRENULA AKCIJU POVODOM REKLAMNOG PLAKATA HRVATSKE LUTRIJE KOJIM SE VRIJEĐA I PONIŽAVA ŽENE I NJIHOVO LJUDSKO DOSTOJANSTVO. Sramotnim reklamnim plakatom s naslovom „Skinu je“ žena i njezino urođeno ljudsko dostojanstvo svedeni su na običan seksualni objekt, mamac za privlačenje korisnika jedne mobilne aplikacije. Hrvatska lutrija je tako, kao državna tvrtka, otvoreno ušla u javni prostor i inače preplavljen diskriminacijom i ponižavanjem žena i njihova ljudskog dostojanstva te (ne)svjesno dala još jednu poveznicu između urušavanja dostojanstva žena s jedne strane i igara na sreću s druge strane. Ovakve reklame upućene su očito muškoj populaciji pa osjećam potrebu i poziv upravo u ovoj kolumni progovoriti o odgovornosti nas muškaraca u borbi za zaštitu dostojanstva žene.

Pornografska industrija najtješnje je povezana s trgovinom ljudima, gdje je najveći broj onih koji sudjeluju u toj 'industriji' u stvarnom ropstvu i prisiljen na sudjelovanje... Kad bi toliki muškarci bili svjesni kolika šteta proizlazi iz ovakvih 'proizvoda', s gađenjem bi ne samo odbijali biti dio toga u ulozi konzumenta već bi i dizali svoj glas i aktivno se zalagali da se takvo zlo iskorijeni.

Nije li sramotno upravo za nas muškarce da je taj javni prostor toliko preplavljen hiper-seksualiziranim reklamnim porukama, kampanjama, pornografijom (...), a da tek rijetki reagiraju kao što je to učinila udruga Vigilare? Hrvatska lutrija je nakon akcije povukla sramotni reklamni plakat, baš kao što je uklonjen i sablažnjavajući plakat jedne kazališne predstave u Zagrebu prije nekog vremena, a na kojem je na najgrublji način vrijeđana Blažena Djevica Marija i to opet nakon akcije te iste udruge.

U pornografiji ili širenju ovakvih sramotnih reklamnih kampanja, žrtve su višestruke. Žrtve su ne samo one žene (i muškarci) koje (ne)svjesno sudjeluju kao modeli ili 'glumci' već su žrtve i oni koji to snimaju i distribuiraju, a žrtve su i oni koji su izloženi takvim slikama.

Pornografska industrija najtješnje je povezana s trgovinom ljudima, gdje je najveći broj onih koji sudjeluju u toj 'industriji' u stvarnom ropstvu i prisiljen na sudjelovanje. Grijeh ubija čovjekovu dušu i raskida životnu vezu s Gospodinom. I zaista, kad bi toliki muškarci bili svjesni kolika šteta proizlazi iz ovakvih 'proizvoda', s gađenjem bi ne samo odbijali biti dio toga u ulozi konzumenta već bi i dizali svoj glas i aktivno se zalagali da se takvo zlo iskorijeni.

Bilo je zanimljivo čitati kolumnistu jednih od najtiražnijih dnevnih novina u Hrvatskoj, kako optužuje predsjednika udruge Vigilare (a time i sve nas koji smo se digli protiv ovakve kampanje) za 'moralni totalitarizam', kao one koji na 'totalitaran način' nameću nekakav 'moral' našem hrvatskom društvu. Ovime je postala jasnija i poveznica između manje ili više skrivene uloge medija u zaštiti ponižavanja ženskog dostojanstva i

promicanja slike žene kao seksualnog objekta na kojem se može dobro zarađivati. Tako više i ne možemo vidjeti reklamu na kojoj se ne nalazi polugola žena, bilo da se prodaje automobil ili čavao.

Muškarac je to veći što više štiti i promiče dostojanstvo žene, a ne obratno. Zato je vrijeme da upravo mi muškarci stanemo u djelatnu i zauzetu obranu dostojanstva žena. To možeš, dragi čitatelju, na mnogo načina. Prvo i osnovno, odlučiti ne konzumirati na bilo koji način proizvode takve industrije. Pregledavanje stranica portala ili čitanje vijesti uz koje se stavljaju takve slike također je podupiranje ove industrije, koja na temelju gledanosti i broja klikova (ili prodaje proizvoda) zarađuje novac s kojim dalje širi zlo.

Drugo, potrebno je i reagirati. Jednom sam pitao jednog mehaničara zašto na zidu radionice ima kalendar s pornografskim slikama. Objasnio sam mu da me to vrijeđa i da ukoliko to ne makne, neću u toj radionici servisirati automobil. Nakon razgovora kalendar je bacio u smeće. Ako sam svjestan da sam pozvan biti svjetlo u našem društvu, biti kršćanin, onda sam pozvan i na adekvatan način djelovati, poučiti, dati bratsku opomenu. Uvijek je dobro barem nekako reagirati, jer šutnjom zapravo postajemo nijemi podupiratelji kulture smrti. Da, to je nekada i teško ili neugodno jer od nas traži da se izložimo pred drugima. Ali je potrebno, jer „Tko god se, dakle, prizna mojim pred ljudima, priznat ću se i ja njegovim pred Ocem, koji je na nebesima. A tko se odreče mene pred ljudima, odreći ću se i ja njega pred svojim Ocem, koji je na nebesima.“ (Mt 10,32-33)

Nadam se da će nas ovaj tekst pozvati na preispitivanje naše savjesti u pogledu često (ne)svjesnog toleriranja ponižavanja dostojanstva žena. Jer, kad odbacuje moralni zakon, čovjek se diže protiv vlastite slobode, postaje rob samoga sebe, kida bratstvo sa sebi sličnima i buni se protiv božanske istine (KKC 1740). I na kraju, nastavimo podupirati i akcije udruge koje se zalažu za zaštitu dostojanstva ljudske osobe i molimo za sve one koji su izloženi u ovoj borbi. Neka nas u tome prati zagovor Kraljice Mira!

Muškarac je to veći što više štiti i promiče dostojanstvo žene, a ne obratno. Zato je vrijeme da upravo mi muškarci stanemo u djelatnu i zauzetu obranu dostojanstva žena.

ZAŠTO JE BLAGDAN VELIKE GOSPE TOLIKO POPULARAN?

BOŽO SKOKO

BLAGDAN VELIKE GOSPE NA SIMBOLIČAN NAČIN PREDSTAVLJA VRHUNAC LJETA. Po njemu se ravnamo u planiranju godišnjih odmora i predstavlja nam svojevrsnu razdjelnicu ljetnih žega i pitomijeg ljeta. Također nam služi kao središnji datum obiteljskih i zavičajnih okupljanja. Zato se s pravom pitamo: U čemu je snaga i simbolika tog blagdana, koji predstavlja vrhunac naše pučke pobožnosti? Riječ je o blagdanu koji silno prožima vjeru i tradiciju naših ljudi i predstavlja jednu od

najsajnijih zvijezda u katoličkom kalendaru. Marketinškim rječnikom rečeno blagdan Velike Gospe jedan je od najvećih brendova među blagdanima hrvatskoga i katoličkoga puka. Tada je nekako najživlje i u našim hercegovačkim mjestima, jer se na rodnoj grudi okupljaju čak i oni koje su život i posao odnijeli u daleke i tuđe svjetove.

Mnogi koji pobožno hodočaste u velika Gospina svetišta od Međugorja do Marije Bistrice i od Trsata do Sinja, možda sasvim i ne razumiju

tajnu uznesenja Blažene Djevice Marije, odnosno crkvena učenja o njezinu odlasku na nebo nakon teškog zemaljskog puta, ali osjećaju da ovaj blagdan na poseban način slavi i štuje njihovu nebesku zaštitnicu i zagovornicu te joj priznaje naklonost neba i zemlje. Gospin blagdan je nezamisliv bez hodočašća, procesija, okupljanja i slavlja, kakve rijetko vidamo za druge velike blagdane, što jasno govori o njegovoj ukorijenjenosti u životu ljudi, važnosti i ljubavi prema Onoj koju slavimo.

Uz proslavu Božića i Uskrsa, iz djetinjstva najviše uspomena nosim vezano baš uz blagdan Velike Gospe. Bio je to poseban dan za koji se pripremalo tjednima. I uvijek je bio povezan s posjetom jednom od naših marijanskih svetišta, krunicom, posebnom pobožnosti prema Gospi, ali i neizbježnim 'dernekom', odnosno onim neformalnijim aspektom proslave blagdana koji je do dana današnjega ostao kombinacija vašara, bogate gastronomske ponude te obiteljskog, rodbinskog i prijateljskog druženja. Iako se često taj pučki dio proslave pretvara u čistu komercijalnu i trgovačku zaradu, čini se da su naši ljudi znali povući granicu između crkvenog i trgovačkog, odnosno duhovnog i svjetovnog, ma koliko nekima odlazak na janjetinu nakon mise predstavljao također događaj za pamćenje. Za blagdan Velike Gospe obično smo slušali i „velike“ propovi-

svome Sinu. Zato nekako u dubini duše osjećamo da zaslužuje priznanje i slavu, kao najveća koja je živjela na Zemlji, i taj svoj osjećaj i odnos prema Gospi usmjeravamo i prema njezinu blagdanu, kojim Crkva baš iskazuje njezinu posebnost i veličanstvenost. Nakon početka Međugorskih ukazanja taj je odnos naših ljudi prema Gospi još srdačniji, jer je činjenica da je odabrala ovaj kraj i ovaj narod da uputi svoje poruke svijetu i što ima razumijevanja i strpljenja za sve naše pogriješke, lutanja, zlorabe i nesnalaženja. Međutim, ne smijemo zanemariti ni činjenicu da je Crkva u našim krajevima stoljećima njegovala posebnu pobožnost prema Majci Božjoj, o čemu svjedoče njezina svetišta i crkve, molitve i zazivi, ali i stavljanje Franjevačke provincije pod njezino okrilje. Gospa je trajno među nama. Ona nam je i rame za plakanje, i naša utjeha, ali i zagovornica i upraviteljica.

Marketinškim rječnikom rečeno blagdan Velike Gospe jedan je od najvećih brendova među blagdanima hrvatskoga i katoličkoga puka. Tada je nekako najživlje i u našim hercegovačkim mjestima, jer se na rodnoj grudi okupljaju čak i oni koje su život i posao odnijeli u daleke i tuđe svjetove.

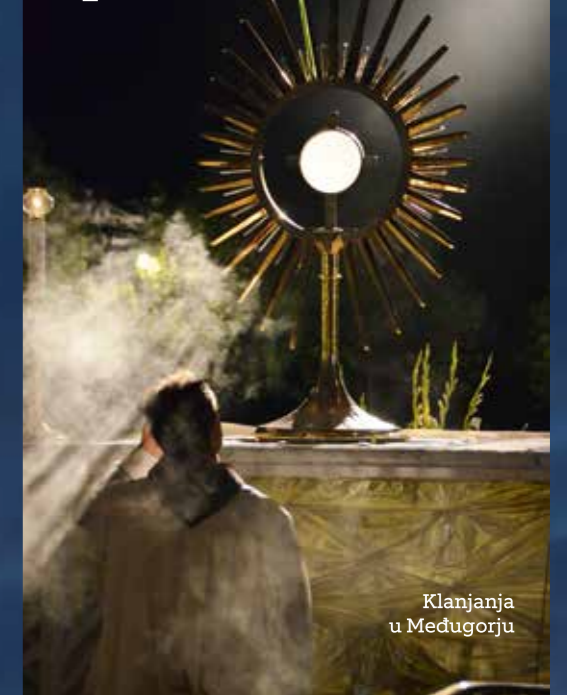
jedi, koje su se pamtile i prepričavale, uspoređivale i komentirale. A za njih su se birali omiljeni i nadareni propovjednici. Bila je to prigoda da svoj pogled uzdignemo prema nebu i Onoj koja je osvjtljala obraz čovječanstvu, da joj uputimo molitve i zahvale, da joj preporučimo svoje obitelji i planove, ali i da susretimo one koje nismo mjesecima i godinama vidjeli, da osjetimo taj duh zajedništva pa i kozmopolitizma, kad je Međugorje u pitanju.

Što je tajna tolike popularnosti blagdana Velike Gospe? Najveći razlog svakako je činjenica što je riječ o blagdanu Isusove majke, Marije, koju naš hrvatski narod toliko osjeća svojom, sebi bliskom, da ju je nazvao i svojom kraljicom. Znamo koliko je bila ponizna i susretljiva prema Riječi Božjoj, s kolikom je ljubavlju i trpljenjem proživjela svoju ulogu majke i koliko je pritom bila samozatajna nastojeći svu ovozemaljsku zahvalnost i slavu usmjeriti prema

ca. Ljudi ne mogu zamisliti život bez nje i njezine potpore. A znamo kako proslavljamo rođendane i spomendane svojih najdražih.

Blagdan Velike Gospe slavimo usred ljeta, kad su ljudi opušteniji zbog odmora i kad se u samoći ili okruženi prirodom, daleko od radnoga mjesta, nastoje izravnije susresti s Bogom, preispitati vlastite putove i nastojanja. Zato nam ovaj blagdan dolazi kao melem, kao prigoda i poziv. Pritom je teško ostati po strani ili oglušiti se, jer ne možemo ignorirati rijeke ljudi koji se danima slijevaju u Gospina svetišta, bose noge i izmolljene krunice, izvješća u medijima i poruke crkvenih otaca upućene s oltara. Čak i oni koji ne vjeruju mogu osjetiti taj poseban odnos naroda prema Majci Božjoj i važnost njezina blagdana u životu vjerničkog puka. Svjesne su toga bile i državne vlasti u Republici Hrvatskoj, koje su blagdan Uznesenja Marijina proglasile državnim blagdanom.

Dodite,
poklonimo se!

Klanjanja
u Međugorju

Klanjam ti se, Gospodine!

To bi mogao biti zajednički nazivnik svih tekstova koji se nalaze u ovoj knjižici, a nastali su prigodom klanjanja pred Presvetim, čašćenja križa Gospodinova i kao molitve za ozdravljenje. Plod su vjerničkog uma i srca, potaknuti Gospinom pojavom i njezinim porukama.

Tekstovi potječu od različitih franjevaca koji su djelovali ili još djeluju u Međugorju i odaju osobnost svakoga od njih. No svima je zajedničko to što su to doista duboko proživljeni molitveni tekstovi. Jednostavni su i u toj jednostavnosti jezgroviti. Klanjatelju žele približiti otajstvo i pozvati ga na njegovo čašćenje.

Može se samo poželjeti da ova knjižica postane nezaobilazno štivo svakog međugorskog hodočasnika.

INFORMATIVNI
CENTAR MIR
MEĐUGORJE

www.emedjugorje.com

TABOR I HERMON KLIČU IMENU TVOJEMU

Početak kolovoza, točnije šestoga, slavimo blagdan Preobraženja Gospodinova. O tom događaju pišu sva tri sinoptika (Mt 17,1-13; Mk 9,2-13; Lk 9,28-36). Doduše, niti jedan od njih ne spominje točno mjesto na kojem se Isus pred svojim učenicima Petrom, Jakovom i Ivanom preobrazio i razgovarao s Mojsijem i Ilijom o svom „Izlasku“, što se doskora imao zbiti u Jeruzalemu. A mi smo već dobro naviknuti moliti u četvrtom otajstvu svjetla Gospine krunice o Preobraženju na gori Tabor. S pravom, mogli bismo reći. Jer, tradicija već od 3. st. s Origenom ovaj događaj smješta na spomenutu goru. Radi se o vrlo snažnoj tradiciji, budući da je Taboru jedina konkurencija pri određivanju točne lokacije Isusova povlačenja na (visoku) goru nakon nekih tjedan dana prevaljenoga puta iz Cezareje Filipove, najsjevernije točke Sv. zemlje, prema Jeruzalemu, gdje će se i ostvariti ono o čemu je po prvi put u toj Cezareji progovorio svojim učenicima, planina Hermon na tromedi današnjeg Izraela, Libanona i Sirije sa svojih 2.760 m visine. Bez obzira što se Cezareja Filipova nalazi u podnožju ove u psalmima opjevane planine, vjerujem da se zagovornici Hermona nikada nisu (ozbiljno) bavili alpinizmom.

FRA ANTONIO
ŠAKOTA

U IZRAELU JE GORA TABOR SMATRANA SVETIM BRDOM.

Gora je uvijek bila i jest povlašteno mjesto susreta s Bogom. Znamo to posebno u objavama Staroga zavjeta, a Mojsije i Ilija nas na to podsjećaju i na Taboru, pojavljujući se u razgovoru s preobraženim Isusom, koji nam je ovim činom već na zemlji dao predokus onoga što nam je pripravljeno jer, Bog nas ljubi. A mi njega? No,

uspinjemo se da bismo ponovno sišli. Zato Petar i nije znao što govori dok je tražio pripremljanje triju sjenica želeći ostati na gori. No, gora Tabor nije cilj, nije kraj jednoga puta, nego stanica na kojoj bi se svatko trebao zaustaviti kako bi crpio tako potrebnu snagu za nastavak puta koji sve nas vodi do našega Jeruzalema, ali i spoznaju koju nam upravo na gori, u trenucima molitvenoga zatišja Bog

šapuće, da je Isus Njegov ljubljani Sin i da smo ga dužni slušati. Upravo nam se u tom poslušnom slušanju Božje riječi daruju ključevi kojima otvaramo vrata razumijevanja smisla našega poziva i poslanja. Bog je stvorio čovjeka. Ali je stvorio i majku prirodu, svijet u kojemu se mičemo i koji nam u sebi skriva i otkriva zrake Božje prisutnosti i ljepote Njegova stvaralaštva. Na gori Tabor to poseb-

no spoznajemo. Ovo mjesto visine 588 m, na granici starih Izraelovih plemena Zabulona, Jisakara i Manashe, strši usred „apokaliptičke“ doline Jizreel svojom ljepotom i jedinstvenošću. Gora borovine, crnike, rogača, tršlje i smrdljike, ponekog škorpiona kojeg je u prošlosti bilo i više dok nas od njih nisu počeli štiti svojim neumornim radom oko Svete gore iz zajednice za odvikavanje od raznih vrsta ovisnosti Mondo-X, koja koristi fratarske prostorije za svoje djelovanje, jednostavno plijeni svojom posebnostima. Obično se na nju hodočasnici uspinju uz pomoć taksija koji u podnožju nestrpljivo čekaju kako bi ih vodili serpentinama dugim 4 km, te prolazeći kroz tzv. Vrata vjetra, sve do bazilike Preobraženja na samom vrhu gore. Još je ljepše ići pješice. Hodočastiti. Mi smo to uvijek činili na početku akademske godine, pred početak duhovnih vježbi koje smo uvijek imali na Taboru. I popili cijedeći sok od šipka na stanicama za taksije, po dobrom hodočasničkom običaju.

Mi na ovoj gori ne razmatramo jedino tajnu Isusova preobraženja. Onog trenutka kad smo se uspeli na Svetu goru, pred sobom imamo i druga biblijska mjesta koja nam u srce dozivaju Isusovu radosnu vijest. Tako smo, da bismo se uspeli na goru, iza sebe ostavili mjesto Dabburriye, gdje su nekoć ostali učenici čekali Isusa da siđe s gore, i u međuvremenu bili nemoćni pri izganjanju zloduha koji se nastanio u jednom dječaku kojega je na koncu oslobodio sam Isus, uz napomenu da se taj zloduh može izagnati samo postom i molitvom (usp. Mk 9, 14-29). Također, na prozivanje učenika zbog nevjere, dječakov je otac uzviknuo: „Vjerujem! Pomozi mojoj nevjeri“ (Mk 9, 24). Tako često se i mi nađemo u sličnoj nezgodi, možda i svakodnevno, te bismo neumorno trebali moliti za pomoć da nas Isus oslobodi nevjere umnažajući nam ono zrnice vjere usađeno u nas njegovom milošću. S južne pak strane gore vidljivo je mjesto Nain, u kojemu je Isus uskrisio sina jedinca u majke udovice (Lk 7,11-17). Koliko je veliko Isusovo milosrđe, suosjećanje koje spašava te vraća u život ne samo ovoga sina nego i majku koja je na tren ostala sama, nakon što je ukopala muža i spremala se ukopati i sina. Tako nas misli s Tabora potiču i na molitvu za sve one koje je pritisnuo

Hermon

teški križ života, patnja i osamljenost, da im Isus vrati izvornu radost koja je plod njegova uskrsnuća. Inače, fratri i u Nainu imaju malu crkvicu u kojoj se sjećamo ove dirljive zgrade. Na istoj toj južnoj strani, u daljini, vidimo i biblijsko brdo Gilbou, na kojem je skončao prvi Izraelski kralj Šaul. Pogled k istoku usmjeren je prema Gileadu, današnjem Jordanu, dok se na sjevernoj strani vidi vrh slavnoga Hermona. Uistinu, na ovom brdu s udivljenjem možemo veličati Boga zajedno s psalmistom: „Tabor i Hermon kliču Imenu tvojemu.“ (Ps 89,13)

POVIJEST MJESTA

Tabor ima i svoju povijest. Već su stari Kanaanci na njemu sagradili svetište Baalu, koje se i danas može vidjeti ispod kripe bazilike Preobraženja. O prisutnosti poganskoga kulta na Taboru piše i prorok Hošea (Hoš 5). Za Izraelce je ova sveta gora važna jer ih podsjeća i na pobjedu nad Kanaancima za vrijeme prorokice Debore, po kojoj je mjesto Dabburriye dobilo ime, i sudca Baraka, koju je ista Debora opjevala svojom pjesmom (Suci 4; 5,1-31). Kršćansku prisutnost na Isusovoj gori nalazimo već od starine. U 4. st. spominje se bazilika na Taboru, nešto kasnije i tri, u spomen na tri sjenice. Radi se o mjestu tolike važnosti da je u to

U Izraelu je gora Tabor smatrana svetim brdom. Gora je uvijek bila i jest povlašteno mjesto susreta s Bogom. Znamo to posebno u objavama Staroga zavjeta, a Mojsije i Ilija nas na to podsjećaju i na Taboru, pojavljujući se u razgovoru s preobraženim Isusom, koji nam je ovim činom već na zemlji dao predokus onoga što nam je pripravljeno jer, Bog nas ljubi.

Franjevačka crkva u Nainu

Bazilika Preobraženja

doba bila i biskupsko sjedište. Nažalost, i Tabor je pretrpio ogromne posljedice perzijskih osvajanja u 7. st., ali mjesto je i dalje živjelo i bilo inspiracija mnogim monasima koji su dolazili na ovaj nepresušni izvor crpsti snagu u molitvi. Tako su se u 9. st., primjerice, ovdje nalazile četiri crkve. Za križara su na Tabor došli benediktinci i sagradili samostan, koji su nakon 1187. godine napustili. Arheološka iskapanja dala su na vidjelo ostatke kapitularne dvorane, blagovaništa i kapelice kojima su se učenici sv. Benedikta služili, te su i danas vidljivi pred novom bazilikom, osobito s lijeve strane. Vrijeme koje je slijedilo nije bilo lako. Od 1263. do 1631. godine Tabor je bio nenastanjen, služeći jedno vrijeme i kao saracenska utvrda. Tada na Tabor dolaze fratri. U početku samo na blagdan, potom i stalno. Od 1921. do 1924. godine sagradili su prelijepu crkvu, Barluzzijevu. Uistinu se radi o njegovu remek-djelu. Čak je zadnje dane svoga života ovaj za Sv. zemlju zaslužni trećar proživio na Svetog gori.

Bazilika je rađena po uzoru na sirijske crkve iz bizantskog razdoblja. Pred pročeljem na kojemu je ispisan evanđeoski izvještaj s Tabora nalazi se veliki luk koji povezuje dva tornja u kojima se čuvaju kapelice Mojsija

Unutrašnjost bazilike

i Ilije te tvori maleno predvorje bazilike, kojemu je svod samo nebo. Karakteristično za Barluzzija, bazilike koje je radio, same pričaju. Tako je i s ovom na Taboru. Sva je osvijetljena. I njome dominira veliki zlatni mozaik preobraženja koji se nalazi iznad oltara gornje crkve. Do nje dolazimo stubama slijeva i zdesna. Sa svake ove strane imamo i po jedan oltar-kapelu, sv. Franje i Bezgrješne. Ova trobrodna bazilika ima i svoju kriptu u koju se spuštamo niz stube, koje se nalaze točno u njezinu središtu. Kripta čuva preko ostataka oltara i abside uspomenu i na staru baziliku gore Tabor. Pogled prema oltaru i absidi vodi i prema vitraju na kojemu su oslikana dva pauna koja piju iz kaleža. Paun je jedan od najpoznatijih starokršćanskih simbola besmrtnosti i života vječnoga. Stoga pogled na ovaj vitraj, u kojemu piju iz čaše, u srce dozivlje sakramente krštenja i euharistije, po kojima smo preporodnom vodom oprani od kaljave stareži i predragocjenom krvlju Gospodinovom očišćeni od grijeha i tako čisti postali dionici božanske naravi. Sa strane pak nalazimo i četiri mozaika, dva slijeva i

dva zdesna, četiriju ostalih Isusovih preobraženja – u malenosti djeteta, u jednostavnosti euharistijskoga kruha, u sablazni zaklanog janjeta i u snazi uskrsnuća. Po ovim stvarnostima, malenosti, jednostavnosti i nasljedovanju do sramote križa bivamo suoskrslji s Gospodinom, u Njegovoj sili i snazi, ustajući iz grobova vlastite grješnosti. Konačno, i Hrvati se mogu pohvaliti svojom prisutnošću na Taboru. Krovna konstrukcija bazilike rađena je od Slavonske hrastovine.

Nije to sve. Pred ulaz na goru Tabor hodočasnik može s desne strane vidjeti jednu crkvicu. Doduše, vraćajući se s gore, bit će lijevo. Nju uvijek valja ostaviti za kraj, jer se naziva „Descendentibus“ – „dok su silazili“ (usp. Mt 17,9). Ovdje se sjećamo Isusovih riječi upućenih trojici učenika: „Dok su silazili s gore, zapovjedi im Isus: 'Nikomu ne kazujte viđenje dok Sin Čovječji od mrtvih ne uskrsne.'“

Uistinu, uspomena na ovaj događaj čuva u nama nepatvorenim ono iskustvo stečeno na Taboru, kako bismo umjesto nerazumnog i neprovarenog blebetanja uistinu u svom srcu znali čuvati duboko iskustvo susreta s Isusom, da bi u njemu raslo i dozrijevalo do susreta s našim Jeruzalemom.

FRA KARLO
LOVRIĆ

Štovanje Marije Bogorodice s Pojišana trajno je urezano u gradsku memoriju, što se očitivalo kroz stoljeća splitske povijesti. Glavno slavlje je na Veliku Gospu, 15. kolovoza, kad se ikona *Marije Hraniteljice* u srebrnom prijestolju ujutro donosi u katedralu, a navečer se svečano, na ramenima pučana i mornara, u pratnji nadbiskupa, kanonika, svećenstva i desetaka tisuća vjernika, ulicama grada vraća u svetište na Pojišanu.

Splitska katedrala još od 7. stoljeća nosi naslov Uznesenja Marijina, a to je štovanje 'preuzela' crkva na Pojišanu, pa su dva gradska hrama zauvijek ostala povezana. Čudotvorna slika u prošlosti je često donošena u grad i ostajala ondje dok ne bi prošle opasnosti od ratova, epidemija, suša, gladi... Pred njom je, primjerice, skinuta zastava Venecijanske Republike 1797. godine, kad je Napoleon srušio duždevu državu koja je 377 godina gospodarila dalmatinskom obalom. Pred njom je 1715. godine proslavljen prestanak turske okupacije Sinja, a tijekom vremena i većina jubileja i događaja. Godine 1904. pred pojišanskim je svetištem i Gospinom slikom biskup s tisućama građana posvetio Split i Splitsko-makarsku nadbiskupiju nebeskoj Majci i Kraljici. Osobito su je štovali pomorci, pozdravljajući je počasnim topovskim salvama pri uplovljavanju u luku, a svetište su ispunili maketama i slikama brodova spašenih u oluji zagovorom „Zvizde mora“. Pored velikog srebrnog prijestolja, načinjenog u Veneciji od zavjetnih darova, Splitsani su darovali svojoj Kraljici zlatnu i srebrnu krunu.

Od 1909. godine svetište je povjereno franjevcima kapucinima, koji su uz njega podigli samostan.

Postoje legende i pučke pjesme u kojima Dalmatinci spominju svoju zaštitnicu, a jedna je i o Poljičaninu koji je našao ikonu slikanu na drvu, na mjestu gdje je sadašnje svetište. Od tada su je i Poljičani smatrali svojom zaštitnicom, te joj redovito hodočastili. Na Veliku Gospu ujutro prenosi se ikona Gospe od Pojišana u splitsku katedralu da bi se navečer opet svečano vratila u svetište.

Povijest svetišta

Zavjetna crkva spominje se još 1260. godine. Kroz stoljeća, nekoliko je puta proširivana. Godine 1607. splitski knez i kapetan Martin Bondumerio u potpunosti je obnovio crkvu u čast Blažene Djevice Marije. Međutim, kako se prostor poslije pokazao neadekvatnim, proširena je 1761.-1772. godine i u nju je smješten najveći barokni oltar u gradu (1794.). Dana 6. ožujka 1909. svetište je povjereno franjevcima kapucinima, koji su uz njega 1911. podignuli samostan. Samostan je proširen 1938. godine brigom ondašnjeg gardijana fra Pavla Ivakića.

Župa Gospe od Pojišana

Župu Gospe od Pojišana osnovao je 28. svibnja 1944. godine biskup Kvirin Klement Bonefačić i povjerio je kapucinima. Župa danas broji oko 10 000 župljana, a obuhvaća dijelove kotara Bačvice, Gripe i Lučac. Svetište posjeduje mehaničke orgulje koje je ugradio slovenski graditelj Franz Jenko 1962. godine. Župa Gospe od Pojišana je 2009. godine proslavila 100 godina od dolaska braće kapucina u ovo svetište i 65. godina postojanja župe.

Čudotvorna slika

Čudotvorna slika Gospe od Pojišana je u davnim vremenima često donošena u grad kako bi ga štitila od raznih nedaća i opasnosti (ratovi, epidemije, suša, glad). Tako je zabilježeno da je pred njom skinuta zastava Mletačke Republike kada ju je Napoleon ukinuo 1799. godine. Pred njom je 1715. proslavljen prestanak turske okupacije Sinja, a tijekom vremena i većina jubileja i događaja.

Prema jednoj legendi, čudotvornu ikonu, naslikanu na drvu, našao je Poljičanin, na mjestu gdje je sadašnje svetište. Od tada su je i Poljičani smatrali svojom zaštitnicom, te joj redovito hodočastili. Gospi od Pojišana i danas dolaze potrebni njezina zagovora, a procesija na Velu Gospu okupi tridesetak tisuća vjernika, dok ih barem još toliko u dane oko blagdana pohodi svetište. Ostala slavlja su na blagdan Gospe od Karmela (16. srpnja), svetog Leopolda (12. svibnja) i svetog Nikole biskupa (6. prosinca), kad svetište pohode brojni pomorci i njihove obitelji.

Godine 1904. pred pojišanskim je svetištem i Gospinom slikom biskup Filip Frano Nakić (1889.-1910.) s tisućama vjernika posvetio Split i nebeskoj Majci i Kraljici. Osobito su je štovali, pozdravljajući je počasnim topovskim salvama pri uplovljavanju u luku, a svetište su ispunili maketama i slikama brodova spašenih u oluji zagovorom „Zvizde mora“. Pored velikog srebrna prijestolja, načinjena u Veneciji od zavjetnih darova, Splitsani su darovali svojoj Kraljici zlatnu i srebrnu krunu.

Molitva Čudotvornoj Gospi od Pojišana, zaštitnici grada Splita

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga! Amen!

Spomeni se, o predobrosvita Djevice Marijo, kako se nije nikada čulo da si ikoga zapustila, koji se tebi u zaštitu utekao, tvoju pomoć zatražio i tvoj zagovor zapsrio. Ovim pouzdanjem obodren, utječem se i ja tebi, Djevice djevica. Tebi, Majko, dolazim, pred tobom eto stojim ja grješnik i uzdišem. Nemoj, Majko Riječi Božje, prezreti riječi mojih, nego ih milostivo poslušaj i usliši. Amen!

Oče naš...

Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice, ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas uvijek oslobodi od svih pogibli, Djevice slavna i blagoslovljena. Gospođo naša, posrednice naša, zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuč, svojemu nas Sinu izruč!

Zdravo Marijo... Slava Ocu... U ime Oca i Sina i Duha Svetoga! Amen!

Marijo, djevo, sred rajskog sjaja

Marijo, djevo, sred rajskog sjaja
Slave te pjesmom anđeli raja.
I mi pred tvojom, skupljeni, slikom
Slavimo tebe zanosnim klikom:

Slava ti, premila, Pojišana Gospo
Predobra Majko vjernih ti svih!
Kad neko s kakve nevolje strada,
Nebeska Majko ti si mu nada!

Žalostan tko je u jadu svome
Molitve šalje prijestolju tvome.
Slava ti, premila, Pojišana Gospo
Predobra Majko vjernih ti svih!

Preuzeto sa: gospapojisannew.blogspot.com, hr.wikipedia.org, www.szst.hr

MILE MAMIĆ

O GRIJEHU, KAJANJU, SKRUŠENJU, ISPOVIJEDI I OPROŠTENJU

U PROŠLOM SMO BROJU, POŠTOVANI ČITATELJI, GOVORILI O RIJEČI GRIJEH, NJEZINIM OBLICIMA I IZVEDENICAMA. *Grieh* je moralno zlo. On razara čovjeka iznutra i narušava njegove odnose prema Bogu i ljudima. Velika je čovjekova sreća što i Bog i ljudi mogu sve *oprostiti*. *Oproštenjem* se uspostavlja prijašnje stanje kakvo bi bilo da nije bilo grijeha. Kako je to divno što nam Bog i ljudi mogu sve *oprostiti*? *Opraštanje* je vrlina koju treba njegovati. Kad izgubiš mogućnost *praštanja*, mrtav si.

Bog želi da odnosi među ljudima budu dobri i da naši odnosi s Njim budu dobri. Zato nam je i dao Deset zapovijedi. Kad bismo se držali Božjih zapovijedi, ne bi bilo mržnje, ne bi bilo ratova. Bio bi posvuda mir, u nama i oko nas. Čitav svemir bi pjevao od sreće. Grieh je višedimenzionalan: Svaka *uvrjeda* čovjeka ujedno je *uvrjeda* i Boga. Deset zapovijedi, taj mali Božji ustav, a koji je Isus sveo na dvije zapovijedi, zapisan je u ljudsko srce. To nisu okovi, lanci, koji čovjeka sputavaju, ograničuju njegovu slobodu. Zapovijedi su dane radi čovjekove sreće, mira, zadovoljstva, što se postiže skladnim odnosom s Bogom i s ljudima. Čovjek čovjeku može oprostiti, dati odgovarajuću *zadovoljštinu*, namiriti štetu. Ali ograničen čovjek ne može dati odgovarajuću *zadovoljštinu* neizmjernom Bogu. Zato nam Otac šalje Sina svoga, Isusa Krista. On, Bog i čovjek, nastupa kao najvrjedniji od nas, kao naš brat. On preuzima na se sve naše *krivice*. On svojom smrću na križu, svojom krvlju briše sve grijeha naše. On je naša pomirnica s Ocem. „Na Njega pade kazna – radi našeg mira. Njegove nas rane iscijeliše.“ (Iz 53,4-5) Vrijednost Kristove žrtve, Kristove otkupiteljske krvi je neizmjerena. On otplaćuje sve dugove naše, sve naše duhovne „švicarce“. On je naš Otkupitelj, naš Spasitelj. On je temelj novoga sklada u svemiru. Temelj i graditelj novih odnosa s Ocem i s ljudima.

Kad čovjek postane svjestan svojih grijeha, žao mu je, srce ga boli, tuguje. U kršćanstvu postoji sakrament svete ispovijedi ili pokore. U njemu Bog oprašta čovjeku uz određene pretpostavke. Bitna sastavnica ispovijedi jest spoznaja da smo učinili zlo i žalost što smo to učinili. Za to smo imali u latinskom više naziva, a svi su oni dobili i svoj hrvatski lik. Imali smo u tom značenju: *bol*, žalost, *kajanje*, *skrušenje* i sl. Naziv *bol* i žalost otpali su kao nazivi zbog svoje preopćenitosti, a ostali su u trajnoj utakmici nazivi *kajanje*, *pokajanje* i *skrušenje*. Stanoviti obrazac po kojem se izražavala bol, žalost zbog učinjenoga grijeha zvao se *Djelo pokajanja* ili *Djelo skrušenja*. Imamo dakle na jednoj strani glagol *kajati se*, *pokajati se*, gl. imenice *kajanje*, *pokajanje*. U vezi s tim imamo još riječi: *pokajnica*, *pokajnik*, *pokajnički*. Na drugoj strani imamo *skrušiti se*, gl. imenicu *skrušenje*. U vezi s tim imamo pridjev *skrušen*, prilog *skrušeno*, imenicu *skrušenik* i *skrušenost*. Moglo bi se pomisliti da su ta dva leksička niza istoznačnice. Možda ponekad i jesu. Zavirimo li malo dublje, mogu se utvrditi stanovite razlike. Glagol *skrušiti* značio je „skršiti, slomiti, satri, smrviti“. Ta je etimologija pogodovala da on dobi-

je značenje dubljega, snažnijeg, savršenijeg kajanja. Naziv *kajanje*, *pokajanje* mnogo je češći. Razlog tomu je diferencijacija značenja. Riječ *kajanje*, *pokajanje* znači kajanje uopće kao viši pojam i *nesavršeno kajanje*, a *skrušenje* – *savršeno kajanje*. Savršeno kajanje, pokajanje je primjerenije svecima (a njih je relativno malo), a ono drugo, nesavršeno – apsolutnoj većini grješnika. Stoga je jasno zašto je *kajanje*, *pokajanje* prevladalo, a *skrušenje* znatno rjeđe, potisnuto. *Kajanje* ni *skrušenje* nisu vezani samo za ispovijed, pa ni samo za vjeru. Oni su bitna vrlina čovjekova. Mir i pomirenje s Bogom i s ljudima prava je čovjekova sreća. Dobiti oprosteno često je grješnom čovjeku put do toga, a kajanje je najčešće uvjet opraštenja, što potvrđuje Ivan Mažuranić: „Bez kajanja nema oprosnika.“ I Ivan Gundulić u epu *Suze sina razmetnoga* naslovom triju pjevanja (Sagrješenje, Spoznanje i Skrušenje) ističe tri bitne sastavnice na putu od *grieha* do *opraštenja*. To je zapravo korak *obraćenja*. Korak od stanja grješnosti do stanja opraštenosti.

Imamo svršeni glagol *obratiti se*, gl. im. *obraćenje*. Od pridjeva *obraćen* nastala je imenica *obraćenik/obraćenica*. Imamo i nesvršeni, trajni glagol *obraćati se*, koji znači i: vraćati se (neprestano) na pravi, Božji put. *Obraćenje* je cilj koji teško ostvarujemo. Mi se neprestano *obraćamo*.

Imamo glagole *(o)prostiti*, *(o)praštati*, gl. imenice opraštenje, *(o)praštanje*. S tim je u vezi i *oprost*. U korijenu riječi je *prost*, što u biti znači „slobodan, oslobođen, odriješen; jednostavan“.

Vrlo je čest naziv *ispovijed*. Od nje imamo pridjev *ispovjedni* (*ispovjedna tajna*). Imamo i glagol *ispovjediti (se)* kao svršeni. Njegov nesvršeni parnjak je *ispovjedati (se)*. Od glagola *ispovjediti (se)* prezent je *ispovjedim (se)*, a od glagola *ispovjedati (se)* prezent je *ispovjedam (se)*. Mjesto gdje se *ispovjeda* zove se *ispovjedaonica*. Svećenik koji *ispovjeda* je *ispovjednik*. Sama riječ *ispovijed* zapravo je „govorenje o grijesima, priznanje svoje grješnosti“. Ali to nije dosta. To je samo jedna sastavnica sakramenta svete ispovijedi.

Isus je rado opraštao grijeha (koji zarobljavaju čovjeka). Činio je to često i neformalno, jer Sin čovječji ima to pravo. Razmišljajući o sakramentu ispovijedi i njezinoj ustanovi, usudio bih se reći da se je prva formalna ispovijed dogodila na križu. Jedan razbojnik se kaje, prizna svoj grijeh, svoj zločin. Prizna Kristovu nedužnost (da on ispašta za nas). Vjeruje da Isus može oprostiti i dovesti ga u svoje kraljevstvo. Isus mu to odmah obećava i čini. Dobro je često doći pod Križ. Tu se dobiva božanska snaga praštanja. Krist je onaj koji *(o)prašta* i potiče na *(o)praštanje*. To je izvrstan situacijski kontekst dobre ispovijedi. U ispovijedi Krist podiže ruke i oprašta. Zato je i postao čovjekom. Zato je i došao na svijet. *Obraćenje* je cilj na koji nas i Gospa često potiče, poziva. Toga nema bez *opraštenja* i *opraštanja*. Sve su to cjevčice kroz koje se Božja Ljubav prelijeva u naša srca i želi se dalje prelijevati u srca svih ljudi. Tako se zbiva istinski preporod čovječanstva. A Međugorje je veliko preporodilište svijeta.

Postanite Član podupiratelj Radiopostaje "Mir" Međugorje

Radiopostaja "MIR" Međugorje uzdržava se i članarinom podupiratelja, te darovima svojih slušatelja, kako to običavaju i druge privatne radiopostaje u domovini i svijetu. Članstvo se stječe godišnjom uplatom (dostavom) novčanog priloga od 40 KM ili više (može i u nekoj drugoj valuti). Svaki član/podupiratelj, odmah poslije uplate, dobit će poštom i člansku iskaznicu. Računamo i s molitvama naših slušatelja za našu Radiopostaju, posebice, starijih i bolesnih osoba. Osim što će naša Radiopostaja "Mir" biti stalno s vama u vašim domovima, slaviti će se i sv. misa u crkvi sv. Jakova u Međugorju svake četvrtedjelje u mjesecu u 19 sati (u 18 sati, zimi). Želja nam je da evanđeoska poruka preko Kraljice Mira dopre do svakog čovjeka dobre volje.

Neka Vas prati zagovor Kraljice Mira! Bog blagoslovio Vas i vaše obitelji u domovini i svijetu!

Novčani prilog možete poslati poštanskom uplatnicom ili čekom na adresu:

Informativni Centar "Mir" Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje

Svoj prilog iz BiH možete poslati i na račun:

UniCredit bank d.d. Mostar
3381202200129568

Priloge iz inozemstva šaljite na račun:

Informativni Centar "Mir" Međugorje d.o.o. Čitluk
UniCredit bank d.d. Mostar
Ul. Kardinala Stepinca bb, 88000 Mostar
S.W.I.F.T.: UNCRBA 22
IBAN: BA 393380604802774622
Konto: 25016049101

Priloge iz Hrvatske u kunama šaljite na račun:

Informativni centar MIR Međugorje d.o.o.
Splitska banka / Societe Generale Group
Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina
2330003-1152749911
IBAN: HR3923300031152749911
SWIFT SB: SOGEHR22

Molimo, prilikom slanja priloga navesti za članstvo.

Ako ostavljate svoj prilog u župnom uredu u Međugorju, zatražite potvrdu o uplati.

Želim biti član/podupiratelj Radiopostaje "Mir" Međugorje!

Ime	Prezime
Datum i godina rođenja	Ulica i kućni broj
Pošanski broj	Mjesto
tel./faks	e-mail
Župa/crkva	Zanimanje

Označite način(e) Vašeg članstva u RMM

- Želim biti član/podupiratelj Radiopostaje "Mir" Međugorje s iskaznicom i uplaćivati godišnje 40 KM ili više
- Želim jednokratno dati novčani prilog za Radiopostaju "Mir" Međugorje
- Želim svake godine dati novčani prilog za Radiopostaju "Mir" Međugorje

Nadnevak

Potpis

PRISTUPNICA

HERAKLOVO

MLADI JE PASTIR ČUVAO STADO SVOGA GOSPODARA KADA JE NASTALO VELIKO NEVRIJEME.

Strašna je nevera uzrokovala potres od kojega se raspukla zemlja i ukazao se ponor upravo pred preplašenim momkom. Pošto se oporavio od prvoga šoka, nagnuo se nad rupu što je zjapila tik pred njegovim nogama. Znatizelja ga je nagnala da siđe u nju. Između ostalih neobičnosti ugledao je šuplja mjedena konja s vratašcima. Zavirivši na njih, spazio je mrtvacu koji mu se učinio većim od obična čovjeka. Na njemu nije bilo ničega osim zlatnoga prstena na ruci. Pastir ga je skinuo i izišao na površinu.

Svim je čuvarima stada bila obveza na kraju mjeseca podnijeti gospodaru izvješće o blagu koje im je bilo povjereno. Među već pristigle pastire sjeo je i mladić sa zlatnim prstenom. Dok je sjedio, slučajno je okrenuo zarez prstena prema unutarnjoj strani ruke. Nekim je čudom postao nevidljiv onima s kojima je bio u društvu te su oni nastavili razgovarati kao da ga nema. Kada je zarez prstena okrenuo na suprotnu stranu, postao je vidljiv. Brzo je shvatio da prsten ima čarobnu moć. Duskora ju je iskoristio. Dospio je na gospodarov dvor, zaveo njegovu ženu, s njom navalio na gospodara i ubio ga prisvojivši njegovu vlast.

Gospodar je bio kralj Kandaula koji je navodno vladao Lidijom u sedmome stoljeću prije Krista, a mladić Gig oko kojega se isplela spomenuta legenda, odnosno mit u čijemu je središtu ljudska želja za vlašću ma kako ona bila stečena. Nekoć se ta vlast očitovala u obliku kraljevanja, dočim u suvremeno doba ona ima mnoštvo lica. Najizraženije je ipak ono što se zrcali u ukroćivanju najmoćnije ljudske djelatnosti, znanosti, zarad vlastitih ciljeva.

IVICA MUSIĆ

IDEOLOGIJA NA ZNANOST MOŽE UTJECATI BAREM NA DVA NAČINA. PRVI JE IDEOLOŠKI PRITISAK NA ZNANSTVENIKE PORADI POLITIČKOGA KONFORMIZMA, DRUGI JE IDEOLOŠKA UMIJEŠANOST U SAMU ZNANSTVENU PRAKSU. DAKAKO, OVAJ JE DRUGI ZNATNO OPASNJI I NJEGOVE SU POSLJEDICE DALEKOSEŽNIJE.

Neki umnici ne priznaju tu mogućnost braneci sliku čiste znanosti što vrijedi navlastito od Francisa Bacona i njegova Novoga organona. Njima nasuprot raznorodni mislitelji smatraju da je znanost sve samo ne jednoznačno određena stvarnost s jasnim antropocentričnim usmjerenjem. Pozivajući se na mnoge pojavnosti, posebice u tijeku i poslije Drugoga svjetskog rata, oni ukazuju na blisku spregu ideologije i znanosti čime je ideal djevičanske djelatnosti, odvojene od tehnologije i industrije te uzdignute iznad politike, postao puka iluzija. Po njima suvremeno shvaćanje znanstvene djelatnosti čiji je krajnji cilj gospodarsko unovčenje potpuno je tuđe ili pak ima vrlo malo zajedničkoga s onim baconovske, a još manje platonovsko-aristotelovske orijentacije koja znanost shvaća strastvenim, nesebičnim, vjernim, iscrpnim, duboko etičnim nastojanjem da se pojave, biča i zbiljnost oko nas i u nama razjasne. Za njih ništa manje nije upitna ni sama narav znanosti kao ni stoljećima nedvojbeno postavka o točnosti i objektivnosti znanja. To je pak urodilo, poglavito zahvaljujući Thomasu Kuhnu, novom paradigmom koja dovodi u pitanje osnovne crte moderne znanosti, među kojima su ideja o neograničenome znanstvenom napretku u okviru prosvjetiteljskoga projekta emancipacije čovjeka i društva te ideja o posvemašnjoj neutralnosti i egzaktnosti spoznaja.

Zašto se, pitaju neki, čini da upravo matematika kodira inteligibilnost fizičkoga univerzuma i je li od znanstvenika razložno da to jednostavno prihvaćaju kao članak vjere? Je li jednako razložno polagati vjeru u konzistentnost matematike makar Gödelov drugi teorem pokazuje da to ne može biti dokazano? Ne postoje li, jednako kao i religijski, i znanstveni

mitovi? Nisu potrebne Spinozine, a ni neke druge posebne naočale da bi se zapazila mefistofelovska sjena koja prati znanost. Kao i svaka druga djelatnost, i znanost je nesumnjivo prožeta predrasudama, neutemeljenim pretpostavkama, nesvjesnim naklonostima, samorazumljivim istinama i vjerovanjima. Sve je očitiije da i znanost ima svoje velike svećenike, sveta pisma, ikone, ideološka isključenja i rituale za suzbijanje otpadništva.

Primjerice jednomu od vodećih svjetskih stručnjaka iz područja radiokemije i geokemije dr. Robertu Gentryu uprava laboratorija Oak Ridge u Americi, čiji je bio ravnatelj, uručila je otkaz samo zato što se usudio ponuditi drukčiju teoriju o postanku Zemlje. On je naime ustvrdio da su na svim kontinentima u granitu pronađeni mjehurići raspadanja jednoga neobičnog kemijskog elementa. Riječ je o poloniju koji se rasteže za samo nekoliko minuta, što znači da je granit morao očvrnuti vrlo brzo. Otuda zaključak da se Zemlja nije oblikovala tijekom više milijuna godina nego gotovo trenutačno.

Bez obzira koliko ova teorija odgovarala stvarnosti, nije li posrijedi eklatantan primjer ideološkoga pritiska na znanstvenike i znanost općenito koja je po svojoj naravi otvorena različitim pristupima i tumačenjima? Ako nije, neka mi se oprost neprimjerena lakoća zaključivanja i populistička jednostranost! Čini se ipak da znanost gubi sve više utakmica od ideologija koje nemilice čepaju po gorostasovim nogama obuvenim u tanašne nazuvke.

Ideologija na znanost može utjecati barem na dva načina. Prvi je ideološki pritisak na znanstvenike poradi političkoga konformizma, drugi je ideološka umiješanost u samu znan-

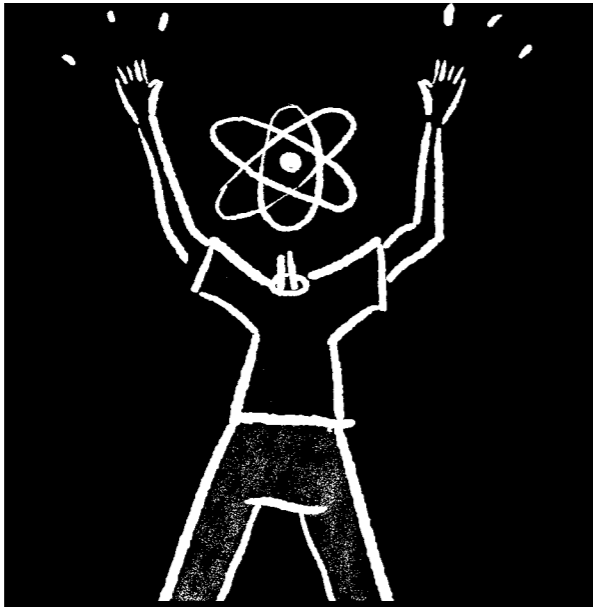
KURJE OKO

stvenu praksu. Dakako, ovaj je drugi znatno opasniji i njegove su posljedice dalekosežnije. Ideološki ispravna znanost ima nekoliko pravilnosti koje se uvijek pojavljuju: odstranjivanje znanstvenika koji ne prihvaćaju ili se na bilo koji način odupiru vladajućoj ideologiji dok se s druge strane promoviraju znanstvenici koji tu ideologiju podupiru, odgajanje novih znanstvenika i stvaranje novih institucija te na kraju stvaranje ideološki ispravne znanosti koja daje očekivane rezultate. Proučavajući primjere tijekom povijesti, pokazuje se da država u ovim slučajevima podržava i nagrađuje znanstvenike koji se pridržavaju pravila što su im nametnuta (kao što bi rekao car Vespazijan: pecunia non olet – novac nikomu ne smrdi), a kažnjava one koji ne slijede taj put. To u najboljem slučaju može biti gubitak posla, a u najgoremu – smrt.

Vjerojatno prvi primjer na kojemu se izvrsno može promatrati međuodnos ideologije i znanosti jest Francuska revolucija. Prije revolucije znanost je u Francuskoj bila rezervirana za aristokraciju. Krovna institucija bila je Akademija znanosti u kojoj su njezini članovi birani na temelju znanstvenoga rada i postignuća. Zacijelo, nijedna druga nacija nije imala toliko kvalitetnih znanstvenika i znanstvenih institucija. Međutim početkom revolucije, zbog ukidanja svih aristokratskih privilegija, Akademija i cjelokupna znanost u Francuskoj doživjeli su pritisak javnosti. Silni su napadi najposlije uzrokovali zatvaranje Akademije pod optužbom da je ona „posljednje uporište aristokrata“. Neki su vrlo istaknuti znanstvenici, kao što je bio Antoine Lavoisier, jednostavno giljotirani.

Vrijeme je to kada prestaju sve znanstvene aktivnosti osim onih koje su imale veze s ratom. Znanstvenici su mahom radili na unaprjeđenju naoružanja kao što su eksplozivne topovske kugle, nove puške i barut. Drugim riječima, akademijini bedemi nisu izdržali pred silovitim nasrtajima nove ideologije koja je sustavno kritizirala stari znanstveni sustav prikazujući ga elitističkim i odvojenim od naroda. Zatvaranje Akademije, pritisak na znanstvenike i nametanje zadataka koje su morali izvršiti zorni su primjeri kako se znanost pokorava i stavlja u službu vladajuće ideologije.

Nije to jedino progonstvo zloduha u liku sebi dostatne znanosti. Nema naime niti jednoga totalitarnog sustava koji nije bio za petama povampirenomu Anteju želeći mu oteti snagu koju je crpio iz povezanosti s majkom zemljom. Takozvani lisenkoizam odličan je primjer kako se kuha popara slobodarski nastrojenoj znanosti.

Ni demokratski svijet nije odolilo (niti odolijeva) prohibiciji znanstvene samostalnosti. Čitulja njegovih grijeha s tim u vezi poprilično je velika. Jedan od najizraženijih svakako je onaj koji je nastao za vrijeme antikomunističke propagande u SAD-u i koji je oblikovao ne samo obranu nacije kao način života nego i politiku i znanost.

Trofim Lysenko bio je sovjetski agronom koji je tvrdio da je otkrio novi proces nazvan vernalizacija kojim je tretirao sjemena biljaka podlažući ih ekstremnim uvjetima hladnoće, topline, vlage i tako redom kako bi se biljke poslije bolje razvile. Zapravo riječ je o jednome obliku neolamarizma koji počiva na ideji da se sve promjene što se događaju za života nekoga organizma prenose na njegove potomke. Već je tada bilo poznato da je lamarkizam u suprotnosti s Mendelovim zakonima o nasljeđivanju gena. Međutim, kako je Lysenkovo učenje bilo podobno tadašnjoj vlasti u Sovjetskom Savezu, ono je s vremenom postalo „službena znanost“ te se svaka djelatnost u poljoprivredi upravljala prema načelima i pravilima što ih je propisao ovaj agronom. To je sovjetsku poljoprivredu dovelo do ruba uništenja, a svi znanstvenici koji su se usudili suprotstaviti službenoj znanosti bili su uhićeni ili difimirani.

Ni demokratski svijet nije odolilo (niti odolijeva) prohibiciji znanstvene samostalnosti. Čitulja njegovih

grijeha s tim u vezi poprilično je velika. Jedan od najizraženijih svakako je onaj koji je nastao za vrijeme antikomunističke propagande u SAD-u i koji je oblikovao ne samo obranu nacije kao način života nego i politiku i znanost. Nemali broj znanstvenika sudjelovao je u izradbi i testiranju nuklearnoga oružja jer su mogli imati prihode u skladu sa svojim akademskim statusom samo ako su podržavali hladnoratovsku politiku. Slično kao i u Sovjetskome Savezu, pojedini znanstvenici bili su progonjeni zbog njihovih tadašnjih ili prijašnjih aktivnosti koje su bile u neskladu s vladajućom ideologijom.

Poznat je slučaj senatora Josepha McCarthyja protiv J. Roberta Oppenheimera, čelnika laboratorija u Los Alamosu gdje je napravljena atomska bomba za vrijeme Drugoga svjetskog rata. Godine 1954. zabranjen mu je pristup povjerljivim podacima zbog „veza s radikalnim stavovima u prošlosti, protivljenja stvaranju hidrogenske bombe i karakterne manjkavosti“. Stotine drugih, manje poznatih znanstvenika doživjelo je istu ili sličnu sudbinu; vlada je mnogima oduzela putovnice zbog liberalnih stavova te je pojedinim stranim znanstvenicima odbila izdati vize za boravak u SAD-u.

Iako su se mnogi znanstvenici pobunili protiv ovoga čina prijeteći da će napustiti projekte razvijanja oružja, što bi uvelike oslabilo položaj SAD-a u hladnoratovskoj borbi, to se nikada nije dogodilo. To upućuje na činjenicu da je većina znanstvenika svjesno ili nesvjesno prihvatila nametnute uvjete rada i način financiranja znanosti.

Utjecaj ideologije na znanost nije uvijek lako prepoznati. Ipak, za razlučivanje može pomoći tvrdnja oko koje se slaže većina: mišljenje koje drži kako posjeduje konačnu istinu o svijetu i koje osporava raznolikost spoznavanja i tumačenja zbiljnosti nikako ne može biti znanstveno. Nažalost, koliko god povijest bila učiteljica života, toliko su ljudi loši đaci. Stoga pouzdati se u moralnost i savjest odgovornih bilo bi ravno katapultiranju u zemlju čudesa. Kao što je rimski car Karakala svima dao građanska prava kada ona više nisu značila ama baš ništa, tako će se i politika okaniti znanosti. To će pak biti ad calendae Graecas.

Tjedni molitveni program

ljetni raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Većernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Većernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Većernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Većernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Većernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Većernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
13 h sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Ponedjeljak, 15. 8. 2016.

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
Otk 11, 19a; 12, 1-6a.10ab; Ps 45, 10b-12b.16;
1Kor 15, 20-27a; Lk 1, 39-56

Utorak, 16. 8. 2016.

Ez 28, 1-10; Otpj. pj.: Pnz 32, 26-28.30.35c-36ab;
Mt 19, 23-30

Srijeda, 17. 8. 2016.

Ez 34, 1-11; Ps 23, 1-6; Mt 20, 1-16a

Četvrtak, 18. 8. 2016.

Ez 36, 23-28; Ps 51, 12-15.18-19; Mt 22, 1-14

Petak, 19. 8. 2016.

Ez 37, 1-14; Ps 107, 2-9; Mt 22, 34-40

Subota, 20. 8. 2016.

od dana: Ez 43, 1-7a; Ps 85, 9-14; Mt 23, 1-12

Nedjelja, 21. 8. 2016.

Iz 66, 18-21; Ps 117, 1-2; Heb 12, 5-7.11-13; Lk 13, 22-30

Ponedjeljak, 22. 8. 2016.

Blažena Djevica Marija Kraljica
vl.: Iz 9, 1-6; Ps 113, 1-8; Lk 1, 26-38

Utorak, 23. 8. 2016.

2Sol 2, 1-3a.14-17; Ps 96, 10-13; Mt 23, 23-26

Srijeda, 24. 8. 2016.

vl.: Otk 21, 9b-14; Ps 145, 10-13b.17-18; Iv 1, 45-51

Četvrtak, 25. 8. 2016.

1Kor 1, 1-9; Ps 145, 2-7; Mt 24, 42-51

Petak, 26. 8. 2016.

1Kor 1, 17-25; Ps 33, 1-2.4-5.10-11; Mt 25, 1-13

Subota, 27. 8. 2016.

od dana: 1Kor 1, 26-31; Ps 33, 12-13.18-21; Mt 25, 14-30

Nedjelja, 28. 8. 2016.

Sir 3, 17-18.20.28-29; Ps 68, 4-5ac.6-7ab.10-11;
Heb 12, 18-19.22-24a; Lk 14, 1.7-14

Ponedjeljak, 29. 8. 2016.

vl.: Jr 1, 17-19; Ps 71, 1-6b.15ab.17; Mk 6, 17-29

Utorak, 30. 8. 2016.

1Kor 2, 10b-16; Ps 145, 8-14; Lk 4, 31-37

Srijeda, 31. 8. 2016.

1Kor 3, 1-9; Ps 33, 12-15.20-21; Lk 4, 38-44

Četvrtak, 1. 9. 2016.

1Kor 3, 18-23; Ps 24, 1-6; Lk 5, 1-11

Petak, 2. 9. 2016.

1Kor 4, 1-5; Ps 37, 3-6.27-28.39-40; Lk 5, 33-39

Subota, 3. 9. 2016.

od dana: 1Kor 4, 6-15; Ps 145, 17-21; Lk 6, 1-5

Nedjelja, 4. 9. 2016.

Mudr 9, 13-18b; Ps 90, 3-6.12-14.17; Flm 9b-10.12-17; Lk 14, 25-33

Ponedjeljak, 5. 9. 2016.

1Kor 5, 1-8; Ps 5, 4b-7.12; Lk 6, 6-11

Utorak, 6. 9. 2016.

1Kor 6, 1-11; Ps 149, 1-6a.9b; Lk 6, 12-19

Srijeda, 7. 9. 2016.

od dana: 1Kor 7, 25-31; Ps 45, 11-12.14-17; Lk 6, 20-26

Četvrtak, 8. 9. 2016.

ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
vl.: Mih 5, 1-4a (ili: Rim 8, 28-30); Ps 13, 6; Mt 1, 1-16.18-23

Petak, 9. 9. 2016.

1Kor 9, 16-19.22b-27; Ps 84, 4-6a.8a.12; Lk 6, 39-42

Subota, 10. 9. 2016.

1Kor 10, 14-22; Ps 116, 12-13.17-18; Lk 6, 43-49

Nedjelja, 11. 9. 2016.

Izl 32, 7-11.13-14; Ps 51, 3-4.12-13.17.19; 1Tim 1, 12-17; Lk 15, 1-32

Ponedjeljak, 12. 9. 2016.

1Kor 11, 17-26.33; Ps 40, 7-10.17; Lk 7, 1-10

Utorak, 13. 9. 2016.

od dana: 1Kor 12, 12-14.27-31a; Ps 100, 1b-5; Lk 7, 11-17

Srijeda, 14. 9. 2016.

UZVIŠENJE SVETOGA KRIŽA
vl.: Br 21, 4b-9 (ili: Fil 2, 6-11); Ps 78, 1-2.34-38; Iv 3, 13-17

Četvrtak, 15. 9. 2016.

vl.: Heb 5, 7-9; Ps 31, 2-6.15-16.20; Iv 19, 25-27 (ili: Lk 2, 33-35)

18 GODINA S VAMA

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog Centra "Mir" Međugorje. Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo
Tel.: ++387 36 653 548 marketing
Fax: ++387 36 653 552
E-mail: radio-mir@medjugorje.hr
Uživo na internetu:
www.radio-medjugorje.com

Jajce 87,8 Mhz, **Mostar** 100 MHz, **Banja Luka** 87,8 MHz, **Hercegovina** 101,5 MHz, **Lašvanska dolina** 100 MHz, **Split, Južna Hrvatska** 101,5 MHz, **Sarajevo i Srednja Bosna** 96,1 Mhz, **Bugojno, Uskoplje i okolica** 101,8 Mhz, **Sjeverozapadna Bosna** 106,7 Mhz, **Žepče, Tuzla, Usora, Posavina** 100,1 Mhz, **Dolina Neretve i Južna Hercegovina** 98,3 Mhz, **Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina** 104,7 Mhz, **Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska** 107,8 Mhz
Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

fra Ante Vučković

Gledaj, tvoja majka!

DUHOVNE VJEŽBE
MLADIFEST MEĐUGORJE

Pred nama je tekst o Mariji iz pera fra Ante Vučkovića, čovjeka koji Mariju promatra iz perspektive biblijskih tekstova i nastoji je približiti čovjeku današnjeg vremena. Prvotno su ti tekstovi bili upućeni mladima koji su sudjelovali na Mladifestu u Međugorju, no svatko se u njima može pronaći kao adresant. Iako je ljetna žega pridonosila argumentima da se pronađu neki „prikladniji“ sadržaji, na kateheze, koje je fra Ante držao na Mladifestu, mladi su dolazili u velikom broju i otvorena srca upijali svaku riječ.

Nakon ne tako dugog vremenskog odmaka ti tekstovi pronašli su novu formu – knjigu koju imate u ruci. Iskreno se nadamo da će vas napisani redci sve dublje voditi prema Marijinu srcu i da će vam pomoći da je još bolje upoznate. Uvjereni smo da ćete dugo i brižno piščevo meditiranje nad Marijinim likom, te živahnost njegove izrečene riječi pred mladima tijekom Mladifesta osjetiti i vi, poštovani čitatelji, dok budete čitali redke koji su pred vama.

(Iz predgovora, fra Marinko Šakota)

www.emedjugorje.com

**Knjigu možete naći u suvenirnici
Informativnog centra MIR Međugorje.**

NOVO